

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
1444 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

**ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ
2020**

Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ

Προς τους Επαρχιακούς, τους Περιφερειακούς και τους Απογραφείς

Σεπτέμβριος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1.1 Σκοπός	5
1.2 Νομοθετικό Πλαίσιο	5
2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	6
2.1 Κάλυψη	6
2.2 Περίοδος Αναφοράς	6
2.3 Βασικοί ορισμοί και σχετικές έννοιες	6
3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	9
3.1 Συνέντευξη με τον κάτοχο της εκμετάλλευσης	9
3.2 Άρνηση παροχής πληροφοριών	9
3.3 Διασφάλιση εμπιστευτικότητας	9
3.4 Τεχνική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου	9
4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	11
4.1 ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	11
4.2 ΜΕΡΟΣ Ι. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	11
ΚΕΦ. 1: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ Ή ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ), ΑΝ ΑΥΤΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗ	11
ΚΕΦ. 2: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	12
ΚΕΦ. 3: ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	13
ΚΕΦ. 4: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΤΟΧΟ Ή/ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	14
ΚΕΦ. 5: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	15
ΚΕΦ. 6: ΜΟΡΦΗ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	16
ΚΕΦ. 7: ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ, ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	17
4.3 ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ	18
ΚΕΦ. 8: ΕΤΗΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ (στο ύπαιθρο)	20
ΚΕΦ. 9: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΙ (στο ύπαιθρο)	24
ΚΕΦ. 10: ΜΟΝΙΜΟΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	24
ΚΕΦ. 11: ΠΟΛΥΕΤΕΙΣ (ΜΟΝΙΜΕΣ) ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ (δενδρώδεις καλλιέργειες και αμπέλια στο ύπαιθρο)	25
ΚΕΦ. 12: ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ (σε θερμοκήπια ή υπό ψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα)	27
ΚΕΦ. 13: ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ	28
ΚΕΦ. 14: ΑΡΔΕΥΣΗ	28
ΚΕΦ. 15: ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	28
4.4 ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	30
ΚΕΦ. 16: ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΗ	31
ΚΕΦ. 17: ΑΙΓΟΕΙΔΗ	31
ΚΕΦ. 18: ΒΟΟΕΙΔΗ	31
ΚΕΦ. 19: ΧΟΙΡΟΙ	32
ΚΕΦ. 20: ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	32
ΚΕΦ. 21: ΚΟΥΝΕΛΙΑ	32

	ΚΕΦ. 22: ΚΥΨΕΛΕΣ ΜΕΛΙΣΣΩΝ	32
	ΚΕΦ. 23: ΑΛΛΑ ΖΩΑ	32
4.5	ΜΕΡΟΣ ΙV. ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ ΖΩΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	33
	ΚΕΦ. 24: ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ	33
	ΚΕΦ. 25: ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ ΧΟΙΡΩΝ	35
	ΚΕΦ. 26: ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	36
	ΚΕΦ. 27: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	38
	ΚΕΦ. 28: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΚΟΠΡΙΑΣ	39
	ΚΕΦ. 29: ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ	42
4.6	ΜΕΡΟΣ V: ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	43
	ΚΕΦ. 30: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	44
	ΚΕΦ. 31: ΜΟΝΙΜΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ	46
	ΚΕΦ. 32: ΕΠΟΧΙΚΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ	47
	ΚΕΦ. 33: ΗΜΕΡΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ	47
	ΚΕΦ. 34: ΑΛΛΕΣ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	47
4.7	ΜΕΡΟΣ VI: ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	49
	ΚΕΦ. 35. ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	49
4.8	ΜΕΡΟΣ VII. ΚΕΦ. 36. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ		
	I. Συσχετισμοί κωδικών ερωτηματολογίου Απογραφής	51
	II. Πυκνότητα σποροφόρων δένδρων ανά δεκάριο	56
	III. Ετήσιες απαιτούμενες ώρες εργασίας κατά καλλιέργεια	57
	IV. Ετήσιες απαιτούμενες ώρες εργασίας κατά είδος παραγωγικού ζώου	58
	V. Μονάδες μέτρησης εκτάσεων	58

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Σκοπός

Η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου προτίθεται να διενεργήσει Απογραφή για την διάρθρωση των Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1091 σχετικά με τις ενοποιημένες στατιστικές για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ προκειμένου να εξετάσει τις τάσεις στη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και να παρέχει στην Ένωση τις απαραίτητες πληροφορίες για το σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την αναθεώρηση των σχετικών πολιτικών.

Η Απογραφή του 2020 στοχεύει στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη δομή και τους τύπους των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και τα χαρακτηριστικά των κατόχων τους. Οι πληροφορίες που θα συλλεγούν σχετίζονται με τον κατατεμαχισμό των εκμεταλλεύσεων, την κατοχή και χρήση της γης, τις καλλιεργούμενες εκτάσεις, τον αριθμό των ζώων ανά φυλή και ηλικία, τη στέγαση των ζώων, την εφαρμογή και αποθήκευση κοπριάς καθώς και τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης. Θα καταγραφούν επίσης πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά των κατόχων (ηλικία, φύλο, νομικό καθεστώς, γεωργική κατάρτιση, κύρια απασχόληση κλπ.), το εργατικό δυναμικό των εκμεταλλεύσεων, συμπεριλαμβανομένων άλλων κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων καθώς και των μεθόδων παραγωγής, περιβαλλοντικές πτυχές κλπ.

Η Απογραφή 2020 αναμένεται να αποφέρει μια ακριβή καταγραφή όλων των σχετικών χαρακτηριστικών των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα θα αποτελέσουν τη βάση πάνω στην οποία θα παράγονται βασικές παράμετροι του γεωργικού τομέα, όπως η παραγωγή, οι δαπάνες, οι επενδύσεις κεφαλαίου, το εργατικό δυναμικό κλπ.

Η Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου αναμένει επίσης να βελτιώσει την ποιότητα και την πληρότητα του Μητρώου Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων προκειμένου να υπάρχει ένα ενημερωμένο πλαίσιο που θα χρησιμοποιείται σε όλες τις μελλοντικές έρευνες.

1.2 Νομοθετικό Πλαίσιο

Η νομική βάση είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) Αρ. 2018/1091 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τις ενοποιημένες στατιστικές για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1166/2008 και (ΕΕ) αριθ. 1337/2011.

Ο **περί Στατιστικής Νόμος Αρ. 15(Ι) του 2000** παρέχει τη νομοθετική βάση για τη συλλογή και δημοσίευση των επίσημων στατιστικών της Κύπρου. Καθορίζει το νομοθετικό πλαίσιο για τη συλλογή, επεξεργασία και διάδοση των στατιστικών δεδομένων και περιλαμβάνει γενικές πρόνοιες που αφορούν το στατιστικό σύστημα της Κύπρου. Επίσης, καθορίζει τις αρμοδιότητες της Στατιστικής Υπηρεσίας και επαναπροσδιορίζει το ρόλο της ως ο κεντρικός φορέας παραγωγής επίσημων στατιστικών.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1 Κάλυψη

Η έρευνα θα καλύψει όλες τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις όπως αυτές ορίζονται στην ενότητα 2.3.2.

Στην έρευνα θα περιληφθεί κάθε εκμετάλλευση που έχει:

- Δύο (2) τουλάχιστον δεκάρια χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης ή τουλάχιστον εκατό τετραγωνικά μέτρα (100m²) θερμοκηπίου ή τουλάχιστον ένα (1) δεκάριο αμπελώνες ή τουλάχιστον εκατό τετραγωνικά μέτρα (100m²) μανιτάρια ανεξάρτητα από τους τίτλους ιδιοκτησίας (μορφή κατοχής) και τον τόπο όπου βρίσκεται ή,
- Ιδιότητα ζώα και συγκεκριμένα μια (1) ή περισσότερες αγελάδες ή συνολικά δύο (2) ή περισσότερα άλλα βοοειδή, κάθε είδους και ηλικίας ή συνολικά πέντε (5) και άνω "μικρά" ζώα (πρόβατα, κατσίκες, χοίρους), κάθε ηλικίας και γένους ή πενήντα (50) και άνω πουλερικά (κοτόπουλα, όρνιθες, γαλοπούλες, πάπιες, χήνες) ή πέντε (5) και άνω στρουθοκάμηλους ή είκοσι (20) και άνω κυψέλες μελισσών ή δέκα (10) και άνω κονικλομητέρες.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που μια εκμετάλλευση εμπίπτει στην έρευνα επειδή πληρεί τις προϋποθέσεις για τις εκτάσεις, τότε θα πρέπει να περιληφθούν στο αντίστοιχο τμήμα του ερωτηματολογίου και όλα τα ζώα της εκμετάλλευσης, έστω και αν αυτά είναι μερικές κότες ή ένα πρόβατο.

Αντίστοιχα, αν μια κτηνοτροφική εκμετάλλευση διαθέτει τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό ζώων που χρειάζεται για να περιληφθεί στην έρευνα, τότε θα καταχωρηθεί στο ερωτηματολόγιο και κάθε έκταση καλλιεργούμενης γης που τυχόν έχει.

Εξαιρούνται οι εκμεταλλεύσεις που έχουν μόνο οικογενειακούς λαχανόκηπους (χωρίς δραστηριότητα στην αγορά) και οι εκμεταλλεύσεις που παράγουν γεωργικά προϊόντα μόνο για δική τους χρήση (π.χ. νοικοκυριά με 10 κοτόπουλα που παράγουν αυγά και κρέας για την οικογένεια).

2.2 Περίοδος Αναφοράς

Η περίοδος αναφοράς της έρευνας είναι η 1η Σεπτεμβρίου 2019 μέχρι την 31η Αυγούστου 2020.

Στην περίπτωση διαδοχικών καλλιεργειών, η χρήση της γης αναφέρεται σε καλλιέργεια που συγκομίζεται κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, ανεξάρτητα από το πότε σπέρνεται η εν λόγω καλλιέργεια. Οι νέες φυτείες που δεν έχουν ακόμη παραχθεί, μπορούν να συμπεριληφθούν από το έτος που φυτεύονται και μετά.

Για τις μεταβλητές σχετικά με το ζωικό κεφάλαιο η ημερομηνία αναφοράς είναι η 31η Δεκεμβρίου 2020.

Για τις μεταβλητές που αφορούν τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις, η περίοδος αναφοράς είναι η τριετής περίοδος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, δηλαδή το 2018, 2019 και 2020.

2.3 Βασικοί ορισμοί και σχετικές έννοιες

2.3.1 Νοικοκυριό

Νοικοκυριό θεωρείται:

- Το σύνολο δύο ή περισσότερων ατόμων που διαμένουν μαζί, προμηθεύονται από κοινού τα απαραίτητα για τη συντήρησή τους και τρώνε μαζί. Η ομάδα του νοικοκυριού, μπορεί να αποτελείται μόνο από συγγενικά άτομα ή μόνο από μη συγγενικά άτομα ή από συνδυασμό και των δύο περιπτώσεων.
- Κάθε άτομο που διαμένει μόνο του σε μια χωριστή κατοικία ή διαμένει με άλλα άτομα σε μια κατοικία, αλλά δεν συνδέεται με αυτά, δηλαδή δεν τρώει μαζί τους, ώστε να αποτελεί μέλος του νοικοκυριού τους.

2.3.2 Γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση

Γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση είναι μια ενιαία μονάδα τόσο από τεχνική όσο και από οικονομική άποψη, με μια μόνη διαχείριση, η οποία αναλαμβάνει, ως κύρια ή δευτερεύουσα ασχολία, οικονομικές δραστηριότητες στον τομέα της

γεωργίας εντός του εδάφους της Δημοκρατίας. Η εκμετάλλευση μπορεί επίσης να παρέχει και άλλα συμπληρωματικά (μη γεωργικά) προϊόντα και υπηρεσίες.

Τα χαρακτηριστικά της γεωργικής εκμετάλλευσης είναι:

- Η παραγωγή γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων.
- Η λειτουργία της ως ενιαίας μονάδας, γεγονός που αποδεικνύεται από την κοινή χρήση των μέσων παραγωγής, μηχανημάτων, εγκαταστάσεων ή γης και την κοινή εργασία.
- Η ενιαία διαχείριση, ακόμη και αν γίνεται από δύο ή περισσότερα άτομα που ενεργούν από κοινού.

Οι περιπτώσεις εκμεταλλεύσεων που ακολουθούν, θεωρείται ότι παράγουν γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα και υπολογίζονται ως **γεωργικές εκμεταλλεύσεις**:

- Γεωργικές εκμεταλλεύσεις μονών, εκκλησιών, ερευνητικών ιδρυμάτων, νοσοκομείων, σχολείων, φυλακών και του δημοσίου.
- Γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αποτελούν μέρος βιομηχανικών επιχειρήσεων.
- Δημοτικές/κοινοτικές εκτάσεις με βοσκοτόπια, κηπευτικές καλλιέργειες κλπ., με την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιούνται από τον ίδιο τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ως γεωργική εκμετάλλευση, για παράδειγμα με το να δέχεται τα ζώα τρίτων για βόσκηση έναντι αμοιβής. Δεν περιλαμβάνονται οι δημοτικές/κοινοτικές εκτάσεις που έχουν νοικιαστεί ή παραχωρηθεί γιατί αυτές υπολογίζονται στην εκμετάλλευση αυτού που τις εκμεταλλεύεται.

2.3.3 Ενιαία μονάδα

Μια εκμετάλλευση είναι δυνατόν να αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα γης στην ίδια ή σε διαφορετικές περιοχές, η εργασία όμως είναι κοινή, όπως και τα μέσα παραγωγής (μηχανήματα, κτίρια κλπ.). Υπό αυτή την έννοια επισημαίνεται ότι μια εκμετάλλευση που αποτελείται από περισσότερα από ένα αγροτεμάχια σε διαφορετικές περιοχές (δήμους/κοινοότητες, επαρχίες) καταγράφεται μια μόνο φορά. Σημαντικό στοιχείο είναι η ύπαρξη ενός μοναδικού ατόμου για τη λήψη αποφάσεων, το οποίο μοιράζεται τα κέρδη ή τις τυχόν ζημίες με τα άλλα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν.

Ειδικές περιπτώσεις

α) Μια εκμετάλλευση μοιράζεται σε δύο ή περισσότερα άτομα, συνήθως, μέλη ενός νοικοκυριού, για φορολογικούς ή άλλους λόγους, ή σε δύο ή περισσότερες ξεχωριστές εκμεταλλεύσεις, καθεμία από τις οποίες προηγουμένως ήταν ανεξάρτητη εκμετάλλευση και εντάχθηκαν κάτω από ένα μοναδικό κάτοχο εκμετάλλευσης, **τότε θεωρείται ότι αποτελούν μια εκμετάλλευση**, για τις ανάγκες αυτής της έρευνας, αφού υπόκεινται σε ενιαία διαχείριση και αποτελούν ουσιαστικά μια ενιαία τεχνική και οικονομική μονάδα, όσον αφορά τη διαχείριση, τη διανομή των κερδών, τη χρήση της εργασίας κλπ. Αντίθετα, αν αδέρφια ή γείτονες κλπ. συνεργάζονται για τις διάφορες εργασίες των εκμεταλλεύσεών τους, αλλά έχουν ατομικά την ευθύνη ο καθένας για την εκμετάλλευσή του και δε μοιράζονται τα κέρδη ή τις ζημίες, τότε οι εκμεταλλεύσεις **θεωρούνται ξεχωριστές**.

β) Μια εκμετάλλευση που μεταβιβάστηκε (κληρονομική διαδοχή, πώληση, μίσθωση, γονική παροχή κλπ.) σε άλλο άτομο, αλλά ένα τμήμα γης κρατήθηκε από τον προηγούμενο κάτοχο της εκμετάλλευσης, το τμήμα αυτό:

- θα περιληφθεί στην εκμετάλλευση του διαδόχου, εφόσον αξιοποιείται μαζί με την υπόλοιπη εκμετάλλευση και γενικά εφόσον χρησιμοποιούνται τα μέσα παραγωγής και το εργατικό δυναμικό που χρησιμοποιείται και στην υπόλοιπη εκμετάλλευση, ή
- θα παραμείνει ως εκμετάλλευση του προηγούμενου κατόχου, εφόσον το τμήμα αυτό της γης αξιοποιείται κανονικά από το εργατικό δυναμικό και τα μέσα παραγωγής της προηγούμενης εκμετάλλευσης, ανεξάρτητα από τη νέα εκμετάλλευση του διαδόχου.

2.3.4 Κάτοχος

Κάτοχος γεωργο-κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης είναι το φυσικό πρόσωπο, ομάδα φυσικών προσώπων ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου και για το όνομα του οποίου ασκείται η εκμετάλλευση και το οποίο έχει τη νομική και οικονομική ευθύνη της εκμετάλλευσης. Διευκρινίζεται ότι η έννοια του κατόχου της εκμετάλλευσης δεν πρέπει να παρερμηνεύεται με αυτή του ιδιοκτήτη της γης ή των ζώων της εκμετάλλευσης. Ο κάτοχος μπορεί να είναι ο ιδιοκτήτης της εκμετάλλευσης ή ο ενοικιαστής ή ο κληρονομικός μακροχρόνιος ενοικιαστής ή διαχειριστής περιουσίας τρίτου.

2.3.5 Γεωγραφική θέση της εκμετάλλευσης

Η γεωγραφική θέση της εκμετάλλευσης βρίσκεται εκεί όπου πραγματοποιείται το κύριο μέρος ή όλη η γεωργική παραγωγή. Λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ενιαία γεωργική εκμετάλλευση έχει μια μόνο θέση για τους σκοπούς της Απογραφής η γεωγραφική θέση μιας εκμετάλλευσης καθορίζεται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια, κατά σειρά προτεραιότητας:

1. Η θέση του κύριου γεωργικού κτιρίου.
 - α. Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις πρέπει να βρίσκεται εκεί όπου βρίσκεται το ζωικό κεφάλαιο.
 - β. Για τις καλλιέργειες και τις μικτές εκμεταλλεύσεις πρέπει να είναι το κύριο κτίριο της εκμετάλλευσης, το οποίο βρίσκεται συνήθως κοντά στις γεωργικές δραστηριότητες π.χ. ένα θερμοκήπιο.
2. Αν δεν υπάρχει γεωργικό κτίριο τότε:
 - α. Η θέση είναι εκεί που βρίσκεται η πλειοψηφία της έκτασης της εκμετάλλευσης.
 - β. Η θέση του πιο σημαντικού τεμαχίου βάση της έκτασης του.
 - γ. Η θέση του πιο σημαντικού τεμαχίου βάση του οικονομικού μεγέθους του. Το οικονομικό μέγεθος υπολογίζεται με βάση την οικονομική σημασία της γεωργικής παραγωγής στο συγκεκριμένο τεμάχιο. Η ακόλουθη σειρά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αποφασιστεί η σημασία του τεμαχίου: εντατική παραγωγή σε αρόσιμες εκτάσεις, μόνιμες καλλιέργειες και τέλος οι βοσκότοποι.
3. Η κατοικία του κατόχου μπορεί να θεωρηθεί ως θέση αναφοράς μόνο όταν βρίσκεται μέσα σε 5 χιλιόμετρα (σε μια ευθεία γραμμή) από τη θέση όπου το κύριο μέρος ή όλη η γεωργική παραγωγή πραγματοποιείται.

2.3.6 Εκτάσεις της εκμετάλλευσης

Μια εκμετάλλευση μπορεί να αποτελείται μόνο από ιδιόκτητες εκτάσεις ή νοικιασμένες ή μεσιακές κλπ. ή συνδυασμό αυτών. Ως εκ τούτου, ένα άτομο δεν είναι απαραίτητο να έχει ιδιόκτητη έκταση για να καταγραφεί ως κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης. Αντίθετα, ο ιδιοκτήτης γεωργικής έκτασης που την νοικιάζει ολόκληρη σε άλλους δε θεωρείται κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης αφού δεν παράγει γεωργικά προϊόντα.

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

3.1 Συνέντευξη με τον κάτοχο της εκμετάλλευσης

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων θα γίνει από τους απογραφείς οι οποίοι θα επισκεφθούν τους κατόχους όλων των εκμεταλλεύσεων και για κάθε γεωργική-κτηνοτροφική εκμετάλλευση θα συμπληρωθεί ένα ερωτηματολόγιο. Σε αγροτικές και σε αστικές περιοχές θα γίνει πλήρης κάλυψη με επισκέψεις σε προκαθορισμένες διευθύνσεις με βάση το μητρώο των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που διαθέτει η Στατιστική Υπηρεσία και περιλαμβάνει τις ονομαστικές καταστάσεις των κατόχων.

Οι πληροφορίες για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα πρέπει να δοθούν προσωπικά από τον κάτοχο της εκμετάλλευσης εκτός εάν απουσιάζει προσωρινά ή είναι ασθενής, όπου τις πληροφορίες μπορεί να τις δώσει άλλο μέλος του νοικοκυριού ή κάποιος εργαζόμενος στην εκμετάλλευση που γνωρίζει καλά τη δομή της και τις εργασίες της, ώστε να δώσει ακριβείς πληροφορίες. Στις εταιρείες, τους συνεταιρισμούς και γενικά τα νομικά πρόσωπα, τις πληροφορίες θα τις δώσει ο διαχειριστής, δηλαδή το άτομο που είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία τους.

3.2 Άρνηση παροχής πληροφοριών

Αν κάποιος κάτοχος αρνηθεί να δώσει τις ζητούμενες πληροφορίες για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, ο απογραφέας θα πρέπει με λεπτότητα να διαπιστώσει το λόγο της άρνησης και να δώσει τις απαραίτητες εξηγήσεις για τη λύση του προβλήματος. Στην περίπτωση που ο κάτοχος συνεχίσει να αρνείται, τότε ο απογραφέας πρέπει να εξηγήσει στον απογραφόμενο ότι είναι υποχρεωμένος, βάση του περί Στατιστικής Νόμο να δώσει τις πληροφορίες. Αν τελικά δεν καταφέρει να τον πείσει να συνεργαστεί, θα πρέπει να αναφέρει το γεγονός στον Περιφερειακό του. Επίσης, ο απογραφέας θα πρέπει να ενημερώσει τον Περιφερειακό του, το συντομότερο δυνατόν, για τυχόν περιπτώσεις κατόχων εκμεταλλεύσεων με τους οποίους είναι αδύνατον να επικοινωνήσει.

Ο Περιφερειακός ή ο Επαρχιακός, με τη σειρά του, θα φροντίσει να επιλύσει τα παραπάνω προβλήματα με προσωπική επαφή ή με όποιο άλλο τρόπο κρίνει κατάλληλο, αναφέροντας ότι, βάση Νόμου, η άρνηση παροχής στοιχείων αποτελεί παράπτωμα.

3.3 Διασφάλιση εμπιστευτικότητας

Ο απογραφέας πρέπει να επισημάνει στους απογραφόμενους ότι οι πληροφορίες που δίνουν είναι **ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ** και χρησιμοποιούνται μόνο για την παραγωγή αθροιστικών στοιχείων για στατιστικούς σκοπούς. Ο περί Στατιστικής Νόμος αρ. 15(Ι) του 2000 αλλά και ο Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 223/2009 σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές, περιέχουν πρόνοιες για την προστασία της εμπιστευτικότητας των στοιχείων που λαμβάνονται είτε από φυσικά είτε από νομικά πρόσωπα. Όλα τα ατομικά στοιχεία θεωρούνται εμπιστευτικά και οι στατιστικές που παράγονται δημοσιοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αποκλείεται η άμεση ή έμμεση αποκάλυψη της ταυτότητας εκείνων που έδωσαν τα δεδομένα ή των προσώπων στα οποία αναφέρονται.

3.4 Τεχνική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου

Η σωστή συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αποτελεί το σημαντικότερο στάδιο της έρευνας γιατί είναι φανερό ότι η επιτυχία της προϋποθέτει:

- σωστή τεχνική και υπομονετική προσπάθεια που πρέπει να καταβάλλει ο απογραφέας για να πάρει τις σωστές απαντήσεις,
- σωστή καταχώρηση των απαντήσεων του απογραφόμενου στα αντίστοιχα ερωτήματα και,
- αντικειμενική και αξιόπιστη πληροφόρηση. Οι εκτάσεις, ο αριθμός ζώων και όλα γενικά τα στοιχεία του ερωτηματολογίου πρέπει να απεικονίζουν την πραγματικότητα.

Επισημαίνεται ότι, λόγω του μεγάλου αριθμού των ερωτημάτων που υπάρχουν στο ερωτηματολόγιο για την Απογραφή του 2020, πέραν από την εκπαίδευση, οι Απογραφείς, οι Περιφερειακοί και οι Επαρχιακοί θα πρέπει να μελετήσουν με προσοχή τις παρούσες οδηγίες και να κατανοήσουν πλήρως την ορολογία και τις ειδικές έννοιες για τη σωστή συμπλήρωσή του.

Για κάθε θέμα που είναι δυνατόν να προκύψει και δε δίνουν λύση οι οδηγίες αυτές, είναι αναγκαία η συνεννόηση των απογραφών με τους Περιφερειακούς και Επαρχιακούς της έρευνας. Το ερωτηματολόγιο πρέπει να συμπληρωθεί με προσοχή και οι αριθμοί να γράφονται καθαρά, ώστε να είναι ευδιάκριτα.

Ο απογραφέας πριν προχωρήσει στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα πρέπει να διαπιστώσει και να βεβαιωθεί ότι η εκμετάλλευση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που αναφέρονται πιο πάνω, δηλαδή ότι έχει την απαιτούμενη ελάχιστη έκταση ή τον απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό ζώων. Αν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις αυτές, είναι ευνόητο ότι δε θα συμπληρωθεί ερωτηματολόγιο.

4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

4.1 ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Η συμπλήρωση των στοιχείων του ερωτηματολογίου αρχίζει με την αναφορά του τόπου όπου συμπληρώνεται κάθε ερωτηματολόγιο.

Στην πρώτη σελίδα, στο πάνω αριστερά μέρος του ερωτηματολογίου, γράφονται τα χαρακτηριστικά του τόπου στον οποίο διαμένει μόνιμα και ερευνάται ο κάτοχος. Τα γεωγραφικά αυτά χαρακτηριστικά θα πρέπει να είναι ίδια με τα αντίστοιχα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της ονομαστικής κατάστασης κατόχων γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που είναι καταχωρημένη η εκμετάλλευση.

Στο πάνω δεξιά μέρος του ερωτηματολογίου, ο **Απογραφέας** συμπληρώνει τον αριθμό του, ο οποίος θα δοθεί από τον υπεύθυνο Περιφερειακό και τον γεωγραφικό κωδικό του Δήμου/Κοινότητας/Ενορίας όπου βρίσκεται η εκμετάλλευση. Ο αύξων αριθμός του ερωτηματολογίου μέσα στο Δήμο/Κοινότητα/Ενορία θα συμπληρώνονται από τον **Περιφερειακό**.

Κάτω από τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά θα καταχωρηθεί ο Αριθμός Μητρώου της εκμετάλλευσης από τον **Απογραφέα**.

4.1.1 Αριθμός Μητρώου Εκμετάλλευσης

Όλες οι γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων της Στατιστικής Υπηρεσίας με έναν δεκαψήφιο κωδικό αριθμό, ο οποίος είναι μοναδικός και χαρακτηρίζει την εκμετάλλευση. Δηλαδή, είναι ο αριθμός ταυτότητας της εκμετάλλευσης και χρησιμοποιείται για την αναγνώρισή της.

4.1.2 Νέος Αριθμός Μητρώου Εκμετάλλευσης

Οι νέες εκμεταλλεύσεις που δημιουργήθηκαν από μεταβίβαση ή ενοικίαση μέρους ή ολόκληρης εκμετάλλευσης δεν είναι καταχωρημένες στο Μητρώο, συνεπώς δεν έχουν αριθμό Μητρώου εκμετάλλευσης. Στις εκμεταλλεύσεις αυτές ο αριθμός Μητρώου εκμετάλλευσης θα παραμένει κενός, έως ότου διερευνηθεί από τη Στατιστική Υπηρεσία ότι πρόκειται όντως για νέες εκμεταλλεύσεις. Ο αριθμός της νέας εκμετάλλευσης θα δοθεί από τον άμεσα υπεύθυνο λειτουργό της έρευνας μετά την παραλαβή των ερωτηματολογίων.

4.2 ΜΕΡΟΣ Ι. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΚΕΦ. 1: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ Ή ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ), ΑΝ ΑΥΤΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗ

Για τη σωστή ενημέρωση του Μητρώου Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων, ο Απογραφέας πρέπει να συμπληρώσει, επακριβώς, στο κεφάλαιο αυτό του ερωτηματολογίου, όλα τα στοιχεία του κατόχου της εκμετάλλευσης ή του υπεύθυνου διαχειριστή, αν αυτή δεν είναι ατομική.

Θα συμπληρωθεί, με **κεφαλαία γράμματα και ολογράφως**, το ονοματεπώνυμο του κατόχου ή του υπεύθυνου διαχειριστή της εκμετάλλευσης καθώς και το όνομα του πατέρα του. Σε περίπτωση που ο κάτοχος είναι γυναίκα γράφεται το όνομα του πατέρα ή του συζύγου, ανάλογα με το επώνυμο που χρησιμοποιεί. Επίσης, θα συμπληρωθούν το έτος γέννησης, ο αριθμός ταυτότητας, η επωνυμία (αν η εκμετάλλευση δεν είναι ατομική), η ηλεκτρονική διεύθυνση (αν υπάρχει), η ταχυδρομική διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου (σταθερό και κινητό).

Αν η εκμετάλλευση δεν είναι ατομική, αλλά ανήκει σε Νομικό Πρόσωπο (εταιρεία, συνεταιρισμό κλπ.), γράφονται τα στοιχεία του υπεύθυνου (διαχειριστή) αυτής καθώς και η επωνυμία του Νομικού Προσώπου, η ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου της έδρας της εκμετάλλευσης.

Ο απογραφέας θα πρέπει να συμπληρώσει όλα τα παραπάνω στοιχεία σύμφωνα με τη δήλωση του απογραφόμενου και να ελέγξει την ορθότητά τους κατά την ώρα της συνέντευξης. Αν διαπιστώσει ασυμφωνία θα πρέπει να ζητήσει διευκρινίσεις από τον κάτοχο και να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις.

Στην περίπτωση που η εκμετάλλευση μεταβιβάστηκε ολόκληρη και διευθύνεται από άλλον κάτοχο, τότε θα καταχωρηθούν τα στοιχεία του προηγούμενου (παλιού) κατόχου, ενώ τα στοιχεία του νέου κατόχου ή υπευθύνου της εκμετάλλευσης θα καταχωρηθούν στο κεφάλαιο 2, ερώτημα 2.2.

ΚΕΦ. 2: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Ερώτημα 2.1: Υπάρχει αλλαγή στο Δήμο/Κοινότητα;

Με το ερώτημα αυτό θα εξακριβωθεί αν ο κάτοχος παραμένει στον ίδιο Δήμο/Κοινότητα όπως είχε καταγραφεί σε προηγούμενη έρευνα. Θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) ή (ΟΧΙ) αναλόγως. Αν **ΝΑΙ**, θα καταγραφεί ο νέος Δήμος/Κοινότητα/Ενορία διαμονής του κατόχου και θα καταχωρηθεί **από τον Περιφερειακό** ο αντίστοιχος εξαψήφιος κωδικός.

Στη συνέχεια, ο απογραφέας θα πρέπει να διευρύνει και να σημειώσει στο κεφάλαιο αυτό, ακριβώς, την κατάσταση που βρισκόταν η εκμετάλλευση κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας (1 Σεπτεμβρίου 2019 – 31 Αυγούστου 2020), δηλαδή αν η εκμετάλλευση λειτουργούσε με τον ίδιο κάτοχο που είναι καταχωρημένος στον κατάλογο ή αν δεν λειτουργεί, τι απέγινε αυτή, ποια η σημερινή κατάσταση του κατόχου κλπ.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στη συμπλήρωση των ερωτημάτων αυτού του κεφαλαίου σχετικά με τις μεταβολές στην κατάσταση λειτουργίας της εκμετάλλευσης. Από τις απαντήσεις στο ερώτημα αυτό **θα ενημερωθεί το Μητρώο των Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων και ενδεχόμενα να διαγραφούν, από λάθος συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, εκμεταλλεύσεις οι οποίες λειτουργούν**. Για το λόγο αυτό ο απογραφέας, πριν προχωρήσει στη συμπλήρωση των ερωτημάτων, θα πρέπει να διευρύνει και να διαπιστώσει τυχόν μεταβολές στην κατάσταση λειτουργίας της εκμετάλλευσης.

Αν η κατάσταση λειτουργίας μιας εκμετάλλευσης δεν είναι σαφής ή δεν είναι δυνατόν να ερευνηθεί, ο απογραφέας πρέπει να επικοινωνήσει και να το αναφέρει στον Περιφερειακό, ο οποίος με τη σειρά του θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εντοπίσει την εκμετάλλευση.

Ερώτημα 2.2: Η εκμετάλλευση εξακολουθεί να λειτουργεί με τον ίδιο κάτοχο;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί μόνο μια απάντηση και θα σημειωθεί X σε ένα από τα τετραγωνίδια με κωδ. 1 (ΝΑΙ) ή κωδ. 2 (ΟΧΙ). Στην περίπτωση που μια εκμετάλλευση δεν κατέστη δυνατόν να ερευνηθεί, παρά τις προσπάθειες του Απογραφέα και του Περιφερειακού ή του Επαρχιακού, θα συμπληρωθεί το ΕΝΤΥΠΟ 1 (ΝΕΟΙ ΚΑΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΚΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ) και θα σημειωθεί X στο τετραγωνίδιο με κωδ. 1 (ΝΑΙ).

Αν **ΝΑΙ**, ποια η κατάσταση της εκμετάλλευσης;

Στη περίπτωση που η εκμετάλλευση εξακολουθεί να λειτουργεί με τον ίδιο κάτοχο που είναι καταχωρημένος στο Μητρώο, τα στοιχεία του θα έχουν ήδη καταχωρηθεί στο κεφάλαιο 1. Ο απογραφέας θα προχωρήσει κανονικά στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Αν **ΟΧΙ**, δηλαδή αν η εκμετάλλευση δε λειτουργεί με τον ίδιο κάτοχο, τι είδους μεταβολή επήλθε και τι απέγινε η προηγούμενη εκμετάλλευση;

- Στην περίπτωση που η εκμετάλλευση μεταβιβάστηκε ή νοικιάστηκε σε άλλο άτομο που δεν ήταν κάτοχος άλλης εκμετάλλευσης τότε δημιουργήθηκε ΝΕΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ. Στην περίπτωση αυτή ο απογραφέας θα συμπληρώσει ένα ερωτηματολόγιο για τη νέα εκμετάλλευση μόνο εάν βρίσκεται σε Δήμο/Κοινότητα/Ενορία δικής του ευθύνης. Στην πρώτη σελίδα θα σημειώσει τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά του τόπου όπου βρισκόταν η προηγούμενη (παλαιά) εκμετάλλευση, καθώς και τα στοιχεία του κατόχου της. Στη συνέχεια, αφού σημειώσει X στην αντίστοιχη απάντηση στο ερώτημα 2.2, θα καταχωρήσει τα πλήρη στοιχεία του νέου κατόχου στο επόμενο ερώτημα και τα στοιχεία της διεύθυνσης της νέας εκμετάλλευσης στο ίδιο κεφάλαιο και θα συνεχίσει τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα τα πάρει από το νέο κάτοχο.
- Στην περίπτωση που η εκμετάλλευση μεταβιβάστηκε ολόκληρη σε περισσότερα από ένα άτομα, ο απογραφέας θα συμπληρώσει το ΕΝΤΥΠΟ 1 (ΝΕΟΙ ΚΑΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΚΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ) με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά του τόπου όπου βρισκόταν η εκμετάλλευση, καθώς και τα στοιχεία του κατόχου της στην πρώτη

σελίδα και στη συνέχεια θα συμπληρώσει τα στοιχεία των νέων κατόχων μαζί με τις σχετικές παρατηρήσεις που θα μπορούσαν να βοηθήσουν.

ΚΕΦ. 3: ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Ερώτημα 3.1: Η εκμετάλλευση αυτή είναι:

α. Ατομική, β. Συνδιαχείριση, γ. Εταιρική, δ. Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., ε. Δημοτική (κοινά δικαιώματα), στ. Άλλο

Ο απογραφέας θα πρέπει να διευκρινίσει πρώτα τη μορφή της εκμετάλλευσης, δηλαδή αν η εκμετάλλευση ανήκει σε φυσικό πρόσωπο (Ατομική, Συνδιαχείριση), σε νομικό (Εταιρική, Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ.), ή έχει οποιαδήποτε άλλη μορφή (Δημοτική, Άλλο) και να σημειώσει Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο 1, 2, 3, 4, 5 ή 6.

Φυσικό πρόσωπο (Ατομική, Συνδιαχείριση) μπορεί να είναι είτε ένα μοναδικό άτομο είτε μια ομάδα ατόμων (εφόσον αυτά δε συνιστούν νομικό πρόσωπο). Ως ομάδες ατόμων θεωρούνται οι σύζυγοι, τα αδέρφια, οι συγκληρονόμοι κλπ.

- **Ατομική:** Αν η νομική και οικονομική ευθύνη της εκμετάλλευσης αναλαμβάνεται από ένα μεμονωμένο φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι κάτοχος εκμετάλλευσης που δεν συνδέεται με άλλους κατόχους τότε η εκμετάλλευση θεωρείται ατομική. Αν σε μια εκμετάλλευση δύο ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα (εκτός από την οικογένεια) έχουν από κοινού τις αρμοδιότητες του κατόχου της εκμετάλλευσης, μόνο το ένα από αυτά θα θεωρηθεί κάτοχος αυτής (π.χ. εκείνο που αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης ή είναι το μεγαλύτερο σε ηλικία κλπ.).
- **Συνδιαχείριση:** Αναφέρεται σε φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι αποκλειστικά κάτοχοι εκμετάλλευσης που δεν συνδέεται με εκμεταλλεύσεις άλλων κατόχων και οι οποίοι κατέχουν την διαχείριση της από κοινού. Αυτό περιλαμβάνει συζύγους ή στενούς συγγενείς που κατέχουν ή νοικιάζουν μαζί μια εκμετάλλευση.

Νομικό Πρόσωπο μπορεί να είναι Δημόσιο ή εταιρεία. Στα νομικά πρόσωπα περιλαμβάνονται το κράτος, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, η εκκλησία, τα μοναστήρια και άλλοι παρόμοιοι οργανισμοί με δημόσιο ή ημιδημόσιο χαρακτήρα, όλες οι εμπορικές επιχειρήσεις (ατομικές, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης) στις οποίες περιλαμβάνονται και οι σχετικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, οι Δημόσιες Εταιρείες και τα ιδρύματα (φορείς που διαχειρίζονται κεφάλαια που έχουν παραχωρηθεί για ορισμένους σκοπούς, οι οποίοι είναι κοινωνικοί ή φιλανθρωπικοί) κλπ.

- **Δημόσια** είναι η εκμετάλλευση την οποία διαχειρίζεται το Κράτος (Υπηρεσία Θήρας, Τμήμα Γεωργίας, κλπ)
- **Ν.Π.Δ.Δ.** είναι τα αρχικά των λέξεων Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Εκκλησίες, Ημικρατικοί Οργανισμοί, κλπ.)

Δημοτική (κοινά δικαιώματα) είναι μια εικονική οντότητα που δημιουργήθηκε για σκοπούς συλλογής στοιχείων και η οποία αποτελείται από τη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση που χρησιμοποιούν γεωργικές εκμεταλλεύσεις χωρίς να ανήκει άμεσα σε αυτές, δηλαδή στην οποία ισχύουν δικαιώματα κοινής χρήσης. Η δραστηριότητα της εκμετάλλευσης αυτής μπορεί να είναι «παροχή βοσκοτόπων για τη διατροφή των ζώων».

Ερώτημα 3.2: Αν η εκμετάλλευση είναι εταιρική, τότε ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων;

Όμιλος επιχειρήσεων είναι μια ένωση επιχειρήσεων που συνδέονται από νομικούς ή/και οικονομικούς δεσμούς και ελέγχονται από τον επικεφαλής της ομάδας. Μια ομάδα επιχειρήσεων μπορεί να έχει περισσότερα από ένα κέντρα λήψης αποφάσεων, ειδικά για αποφάσεις πολιτικής σχετικά με την παραγωγή, τις πωλήσεις και τα κέρδη. Αποτελεί οικονομική οντότητα που έχει την εξουσία να προβαίνει σε επιλογές, ιδίως όσον αφορά τις μονάδες που περιλαμβάνει. Ο επικεφαλής του ομίλου είναι μια μητρική νομική μονάδα η οποία δεν ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από οποιαδήποτε άλλη νομική μονάδα. Θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) ή (ΟΧΙ) αναλόγως και να σημειωθεί Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο.

Ερώτημα 3.3: Αν η εκμετάλλευση είναι ατομική, οι τρέχουσες καθημερινές εργασίες διευθύνονται από ΑΛΛΟ πρόσωπο (διαχειριστή), εκτός του κατόχου;

Διαχειριστής είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει αρμοδιότητα για την τρέχουσα καθημερινή διαχείριση της εκμετάλλευσης. Στις περισσότερες περιπτώσεις διαχειριστής είναι ο ίδιος ο κάτοχος της εκμετάλλευσης. Θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) ή (ΟΧΙ) και να σημειωθεί Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο.

- α. **Αν ΝΑΙ, ο διαχειριστής είναι μέλος της οικογένειας του κατόχου;** Το ερώτημα αυτό θα συμπληρωθεί, όταν ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης είναι κάποιο άλλο πρόσωπο και όχι ο κάτοχός της. Για αυτό το άλλο πρόσωπο πρέπει να απαντηθεί αν είναι μέλος της οικογένειας του κατόχου, π.χ. σύζυγος, ένα από τα παιδιά του κλπ. Θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) ή (ΟΧΙ) και να σημειωθεί Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο.

β. **Αν ο διαχειριστής είναι μέλος της οικογένειας του κατόχου, ποιά είναι η σχέση του με τον κάτοχο;** Στο ερώτημα αυτό η απάντηση θα σημειωθεί με X σε ένα από τα τετραγωνίδια με κωδικό 1, 2, 3, 4, ή 5 ανάλογα με τη συγγένεια του διαχειριστή με τον κάτοχο (σύζυγος, παιδί κλπ.)

Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει ανεξαιρέτως να σημειωθεί το έτος που ανάλαβε ρόλο διαχειριστή.

Ερώτημα 3.4: Αν η εκμετάλλευση είναι συνδιαχείριση, η συνεργασία πραγματοποιείται με:

Στο ερώτημα αυτό η απάντηση θα σημειωθεί με X σε ένα από τα τετραγωνίδια με κωδικό 1 ή 2 ανάλογα με τη συγγένεια των κατόχων.

ΚΕΦ. 4: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΤΟΧΟ Ή/ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Ερώτημα 4.1: Ο κάτοχος είναι δικαιούχος για επιχορηγήσεις από τον Κ.Ο.Α.Π. για τις εκτάσεις ή τα ζώα της γεωργικής εκμετάλλευσης;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί μόνο μια απάντηση και θα σημειωθεί X σε ένα από τα τετραγωνίδια με κωδ. 1 (ΝΑΙ) ή κωδ. 2 (ΟΧΙ) αναλόγως αν ο κάτοχος είναι ενεργός γεωργός και η αίτηση για επιχορήγηση στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (Κ.Ο.Α.Π.) έγινε αποδεκτή. Εάν έχουν υποβληθεί τουλάχιστον μια αίτηση επιχορήγησης τα τελευταία τρία χρόνια, επιλέξτε 1 (ΝΑΙ).

Αν **ΝΑΙ**, σημειώστε τους πιο πρόσφατους Αριθμού Μητρώου του Κ.Ο.Α.Π. στα τετραγωνίδια.

Ερώτημα 4.2: Ο κάτοχος είναι νέος γεωργός ή νεοεισερχόμενος στη γεωργία ο οποίος έχει λάβει οικονομική στήριξη για τον σκοπό αυτό στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής τα τελευταία 3 έτη;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί μόνο μια απάντηση και θα σημειωθεί X σε ένα από τα τετραγωνίδια με κωδ. 1 (ΝΑΙ) ή κωδ. 2 (ΟΧΙ) αναλόγως. Η χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να αφορά τις άμεσες ενισχύσεις ή τη στήριξη που παρέχεται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Ερώτημα 4.3: Ο κάτοχος της εκμετάλλευσης συμμετέχει σε συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης (αμειψισπορά, διαφοροποίηση καλλιεργειών, συστήματα εκτατικής βόσκησης, διαχείριση βοσκοτόπων, εμβόλιμες καλλιέργειες, οικολογική αγροανάπαυση, Natura κλπ.);

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) κωδ. 1 ή (ΟΧΙ) κωδ. 2, αναλόγως αν ο κάτοχος συμμετέχει σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης για άμεσες ενισχύσεις στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Τα μέτρα που αναφέρονται στο συγκεκριμένο Κανονισμό της Ε.Ε. περιλαμβάνουν πρακτικές ισοδύναμες με τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών και την αμειψισπορά, την κάλυψη του εδάφους το χειμώνα, τη διαχείριση λιβαδιών ή βοσκοτόπων, τα εκτεταμένα βοσκοτόπια και τις περιοχές οικολογικής εστίασης (π.χ. περιοχές με φυσική αξία, διαχείριση άγριας και χαρακτηριστικών τοπίου, Natura) κλπ.

Ερώτημα 4.4: Ο κάτοχος ή ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης (αν είναι άλλος εκτός του κατόχου) έχει παρακολουθήσει σεμινάρια ή έχει εκπαιδευτεί σε γεωργικά θέματα;

Με το ερώτημα αυτό θα εξακριβωθεί το επίπεδο γεωργικής εκπαίδευσης του κατόχου ή του διαχειριστή. Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) μόνο αν ο κάτοχος έχει εκπαιδευτεί σε κάποια σχολή ή έχει παρακολουθήσει ειδικά γεωργικά σεμινάρια. Αν ο κάτοχος έχει μόνο πρακτική εμπειρία, τότε θα δοθεί αρνητική απάντηση (ΟΧΙ).

α. **Έχει παρακολουθήσει μαθήματα στοιχειώδους γεωργικής εκπαίδευσης, δηλαδή σεμινάρια ειδικών γεωργικών θεμάτων;** Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) στο αντίστοιχο πεδίο στην περίπτωση που ο κάτοχος ή ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης έχει εκπαιδευτεί σε σχολείο κατώτερης βαθμίδας ή έχει παρακολουθήσει μαθήματα/σεμινάρια που παρέχονται από ιδρύματα σε ειδικά θέματα, όπως η καλλιέργεια οπωροκηπευτικών, η αμπελοαγωγή, η δασοκομία, η γεωργική τεχνολογία, η κτηνιατρική ή σε γενικότερα θέματα που αφορούν στη γεωργία.

β. **Έχει πλήρη γεωργική εκπαίδευση (σε γεωργική σχολή μέσης, ανώτερης ή ανώτατης βαθμίδας, διάρκειας τουλάχιστον 2 ετών, μετά το πέρας της υποχρεωτικής εκπαίδευσης);** Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) αν ο κάτοχος ή ο διαχειριστής έχει λάβει μέρος σε συνεχές εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τουλάχιστον 2 έτη

εκπαίδευσης πλήρους παρακολούθησης μετά τη λήξη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και ολοκληρώθηκε σε γεωργικό κολλέγιο, πανεπιστήμιο ή άλλο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στη γεωργία, στην κηπουρική, στην αμπελουργία, στη δασοκομία, στην ιχθυοκαλλιέργεια, στην κτηνιατρική επιστήμη, στην γεωργική τεχνολογία ή σε άλλο θέμα συναφών κλάδων.

Ερώτημα 4.5: Ο κάτοχος ή ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης (αν είναι άλλος εκτός του κατόχου) είχε τύχει επαγγελματικής κατάρτισης κατά τους 12 τελευταίους μήνες πριν από την ημέρα της έρευνας;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) αν ο κάτοχος ή ο διαχειριστής είχε επαγγελματική κατάρτιση κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πριν από την ημέρα της έρευνας. Η επαγγελματική κατάρτιση είναι ένα μέτρο κατάρτισης ή μια δραστηριότητα που παρέχεται από εκπαιδευτή ή εκπαιδευτικό ίδρυμα που έχει ως πρωταρχικό στόχο την απόκτηση νέων ικανοτήτων σχετικών με τις αγροτικές δραστηριότητες ή τις δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με την εκμετάλλευση ή την ανάπτυξη και τη βελτίωση των δραστηριοτήτων που ήδη υπάρχουν. Οι σειρές μαθημάτων συνήθως γίνονται σε αίθουσες ειδικές για εκμάθηση, έχουν υψηλό βαθμό οργάνωσης (χρόνος, χώρος και περιεχόμενο) και το περιεχόμενο σχεδιάζεται για μια ομάδα μαθητών (π.χ. υπάρχει πρόγραμμα σπουδών).

Ερώτημα 4.6: Έχει η εκμετάλλευση σχέδιο ασφάλειας;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση (ΝΑΙ) αν η εκμετάλλευση πραγματοποίησε αξιολόγηση κινδύνου στο χώρο εργασίας με στόχο τη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με την εργασία, και έχει γραπτό έγγραφο (όπως ένα «σχέδιο ασφάλειας της εκμετάλλευσης»).

ΚΕΦ. 5: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Η συνολική γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης αποτελείται από τη γεωργική έκταση που χρησιμοποιεί η εκμετάλλευση, “Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (Χ.Γ.Ε)” και από τις “Άλλες εκτάσεις” που δεν καλλιεργούνται για διάφορους λόγους, όπως δασικές εκτάσεις, στάβλοι, αποθήκες κλπ. Στα ερωτήματα που ακολουθούν να καταχωρηθεί, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, η διάρθρωση της συνολικής έκτασης της εκμετάλλευσης.

Ερώτημα 5.1: Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (Κωδ. 01)

Στη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση περιλαμβάνονται η γεωργική έκταση που καλλιεργεί ή εκμεταλλεύεται η εκμετάλλευση, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατοχής (ιδιόκτητη, νοικιασμένη κλπ.) και καλύπτεται από ετήσιες καλλιέργειες, μόνιμες φυτείες, θερμοκήπια, οικογενειακούς λαχανόκηπους, μόνιμα λιβάδια και βοσκότοπους και αγραναπαύσεις μέχρι 5 ετών. Στη Χ.Γ.Ε περιλαμβάνονται και οι άγονοι βοσκότοποι που κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν για να βοσκήσουν τα ζώα της εκμετάλλευσης. Η Χ.Γ.Ε. περιλαμβάνει μόνο την έκταση με κύριες καλλιέργειες που θα συγκομιστούν κατά το έτος αναφοράς της έρευνας και όχι τις δευτερεύουσες ή διαδοχικές καλλιέργειες.

Η έκταση στο ερώτημα αυτό (Κωδ. 01) πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των καταχωρημένων εκτάσεων στα κεφάλαια 8 – 12 του ΜΕΡΟΥΣ ΙΙ.

Ερώτημα 5.2: Άλλες εκτάσεις της εκμετάλλευσης (Κωδ. 02) (άθροισμα α, β, γ):

α. Γεωργικές εκτάσεις που δεν καλλιεργούνται για διάφορους λόγους χωρίς όμως να βρίσκονται σε αγρανάπωση (Κωδ. 03) Στο ερώτημα αυτό περιλαμβάνεται **συνολικά** η έκταση της εκμετάλλευσης που στο παρελθόν ήταν καλλιεργήσιμη και η οποία στη συνέχεια ή για το χρονικό διάστημα αναφοράς της έρευνας δεν καλλιεργήθηκε για διάφορους λόγους. Οι εκτάσεις αυτές είτε εγκαταλείφθηκαν είτε είναι εκτάσεις που δεν καλλιεργήθηκαν για οικονομικούς ή κοινωνικούς λόγους είτε πρόκειται για άγονους βοσκότοπους που δε χρησιμοποιήθηκαν είτε είναι χορτολιβαδικές εκτάσεις που δεν χρησιμοποιήθηκαν και δεν επιδοτούνται.

Πιθανοί λόγοι εγκατάλειψης εκτάσεων από τους κατόχους είναι η αδυναμία καλλιέργειας των εκτάσεων λόγω αρρώστιας ή μεγάλης ηλικίας ή μόνιμης διαμονής τους στο εξωτερικό κλπ. Εκτάσεις που έμειναν ακαλλιεργήτες κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας, όχι σκόπιμα αλλά για οικονομικούς, κοινωνικούς ή άλλους λόγους ή λόγω κλιματολογικών συνθηκών είναι αυτές θα μπορούσαν και πάλι να αρχίσουν να καλλιεργούνται χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα και πόρους που διαθέτει η εκμετάλλευση.

β. **Δασικές εκτάσεις (Κωδ. 04)** Στο ερώτημα αυτό περιλαμβάνονται συνολικά οι εκτάσεις που ανήκουν στην εκμετάλλευση και καλύπτονται από δάση είτε είναι εκμεταλλεύσιμα είτε όχι. Συνήθως, αυτές οι εκτάσεις περιλαμβάνουν δένδρα όπως κυπαρίσσια, λεύκες, πεύκα κλπ. Εδώ γράφονται και τα δασικά φυτώρια που βρίσκονται μέσα στα δάση και προορίζονται για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης, καθώς και οι δασικές εγκαταστάσεις (δασικοί δρόμοι, χώροι αποθήκευσης ξυλείας κλπ.). Στην περίπτωση συγκαλλιέργειας γεωργικών καλλιεργειών με δασικά είδη, η έκταση χωρίζεται αναλογικά με τη χρήση του εδάφους. Οι ανεμοφράκτες, οι θαμνοστοιχίες κλπ. συμπεριλαμβάνονται εφόσον μπορούν να θεωρηθούν τμήματα δασικών περιοχών.

Εξαιρούνται:

- καρυδιές και καστανιές που καλλιεργούνται κυρίως για τους καρπούς τους
- χριστουγεννιάτικα δέντρα
- πάρκα, κήποι, μόνιμα λιβάδια και αχρησιμοποίητοι άγονοι βοσκότοποι
- εκτάσεις με μεμονωμένα δένδρα, μικρές συστάδες ή δενδροστοιχίες
- εμπορικά φυτώρια δασικών δένδρων και άλλα φυτώρια έξω από δασικές περιοχές

*β.1 από τις οποίες: **δασύλλια βραχείας εναλλαγής (Κωδ. 05)** Καταγράφονται οι εκτάσεις που φυτεύονται με είδη δασικών δένδρων όπου η περίοδος εναλλαγής είναι 20 έτη ή λιγότερα. Δηλαδή ο χρόνος μεταξύ της πρώτης σποράς/φύτευσης των δέντρων και της συγκομιδής του τελικού προϊόντος είναι ίσος ή λιγότερος από 20 χρόνια. Η συγκομιδή δεν περιλαμβάνει συνήθεις δραστηριότητες όπως αραίωση. Περιλαμβάνονται περιοχές ιτιάς ή λεύκας για παραγωγή ενέργειας, περιοχές λεύκας ή ευκαλύπτου για ξυλοπολτό και γενικότερα όλες οι δασικές φυτείες μικρής περιστροφής που προορίζονται για βιομηχανική επεξεργασία.*

γ. **Άλλες εκτάσεις (Κωδ. 06)** Περιλαμβάνονται οι εκτάσεις της εκμετάλλευσης που δε χρησιμοποιούνται άμεσα για καλλιέργεια, αλλά είναι απαραίτητες για τις εργασίες στην εκμετάλλευση, όπως η γη που καταλαμβάνουν τα κτίρια (αποθήκες, στάβλοι) και οι άλλες εγκαταστάσεις, καθώς και οι αυλές ή οι δρόμοι μέσα στην εκμετάλλευση. Επίσης περιλαμβάνονται οι εκτάσεις που είναι ακατάλληλες για γεωργική παραγωγή, όπως περιοχές που μπορεί να καλλιεργηθούν μόνο με εξαιρετικά μέσα, τα οποία δε διαθέτει η γεωργική εκμετάλλευση ή δεν είναι δυνατόν να καλλιεργηθούν (βράχοι, χερσότοποι κλπ.).

Εξαιρούνται:

- η κατοικία του κατόχου εάν βρίσκεται μέσα στον οικισμό
- τα κτίρια που χρησιμοποιούνται για την καλλιέργεια μανιταριών

Η έκταση που θα καταχωρηθεί στον Κωδ. 02 πρέπει να είναι ίση με το άθροισμα των εκτάσεων στους κωδικούς 03+04+06.

Ερώτημα 5.3: Συνολική έκταση της εκμετάλλευσης (Κωδ. 07)

Είναι το άθροισμα της Χ.Γ.Ε. και των άλλων εκτάσεων, δηλαδή το άθροισμα των εκτάσεών τους, ερωτήματα 5.1 (Κωδ. 01) και 5.2 (Κωδ. 02).

ΚΕΦ. 6: ΜΟΡΦΗ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Σύμφωνα με τον προαναφερόμενο ορισμό, η Χ.Γ.Ε. είναι το σύνολο της έκτασης των ετήσιων καλλιεργειών, των μόνιμων καλλιεργειών, των θερμοκηπίων, των μόνιμων λιβαδιών και των βοσκότοπων, των οικογενειακών λαχανόκηπων και των αγροναπαύσεων μέχρι 5 ετών.

Το σύνολο της Χ.Γ.Ε. (Κωδ. 01) πρέπει να είναι ίσο με το άθροισμα των εκτάσεων στους κωδικούς 08+09+10+11+12.

Ερώτημα 6.1: Από τη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης, πόση είναι:

α. **Ιδιόκτητη**, δηλαδή ανήκει στον κάτοχο της εκμετάλλευσης και τα μέλη του νοικοκυριού του. **(Κωδ. 08)** Περιλαμβάνεται η έκταση που χρησιμοποιείται από τον κάτοχο της εκμετάλλευσης, η οποία αποτελεί ιδιοκτησία του. Περιλαμβάνεται, επίσης, η έκταση που χρησιμοποιείται από τον κάτοχο της εκμετάλλευσης και αποτελεί ιδιοκτησία των μελών του νοικοκυριού του ή άλλων στενών συγγενών του. Δεν περιλαμβάνεται η ιδιόκτητη έκταση του κατόχου ή των μελών του νοικοκυριού του, η οποία έχει παραχωρηθεί ή νοικιαστεί ή δοθεί ως μεσιακή σε άλλα πρόσωπα για τη χρονική περίοδο αναφοράς της έρευνας.

β. **Νοικιασμένη**, δηλαδή ενοικιάζεται αντί ορισμένου ποσού (σε είδος ή χρήμα) από άλλους ιδιοκτήτες. **(Κωδ. 09)** Στο ερώτημα αυτό θα σημειωθεί κάθε έκταση νοικιασμένη, τουλάχιστον για μια καλλιεργητική περίοδο (12 μηνών), έναντι ενός καθορισμένου ποσού (σε μετρητά, είδος ή αλλιώς) προσυμφωνημένου με γραπτή ή προφορική συμφωνία μίσθωσης. Εδώ θα περιληφθεί και η έκταση που τυχόν έχει νοικιάσει στο όνομα άλλου μέλος του νοικοκυριού του κατόχου, εφόσον η έκταση αυτή καλλιεργείται ως μέρος της ερευνώμενης εκμετάλλευσης. Δε θα περιληφθεί μισθωμένη έκταση που υπενοικιάστηκε σε τρίτους, αφού δεν αποτελεί μέρος της ερευνώμενης εκμετάλλευσης.

γ. **Μεσιακή**, δηλαδή μέρος της παραγωγής παίρνει ο ιδιοκτήτης της γης και μέρος ο κάτοχος της εκμετάλλευσης, κατόπιν συμφωνίας. Η μεσιακή γεωργική έκταση θα δηλωθεί απ' αυτόν που την καλλιεργεί και όχι από τον ιδιοκτήτη. **(Κωδ. 10)** Περιλαμβάνεται η έκταση που καλλιεργείται από κοινού με τον ιδιοκτήτη ύστερα από γραπτή ή προφορική συμφωνία. Ο ιδιοκτήτης της έκτασης μπορεί να συμβάλλει στις δαπάνες (λιπάσματα, φυτοφάρμακα κλπ.) και το οικονομικό αποτέλεσμα ενδιαφέρει και τα δύο μέρη, δηλαδή η παραγωγή μοιράζεται με βάση τη συμφωνία που έχει γίνει.

Βασική διαφορά της μεσιακής από την ενοικιαζόμενη έκταση, είναι ότι στην ενοικιαζόμενη έκταση το ενοίκιο είναι καθορισμένο από πριν, ενώ στη μεσιακή η αμοιβή του ιδιοκτήτη εξαρτάται από την παραγωγή του προϊόντος.

δ. **Έκταση κάτω από άλλο καθεστώς**, δηλαδή έχει παραχωρηθεί από την Κοινότητα ή άλλο φορέα, καλλιεργείται αυθαίρετα, χωρίς ενοίκιο κλπ. **(Κωδ. 11)** Περιλαμβάνεται η γεωργική έκταση που έχει παραχωρηθεί στον κάτοχο της εκμετάλλευσης υπό την ιδιότητά του ως δημοσίου ή ιδιωτικού υπαλλήλου (π.χ. δασοφύλακας, ιερέας, δάσκαλος κλπ.) καθώς και από τις δημοτικές, κοινοτικές ή άλλες Αρχές (π.χ. κοινοτικοί και άλλοι βοσκότοποι, των οποίων τα όρια είναι καθορισμένα για να βόσκουν μόνο τα ζώα της εκμετάλλευσης). Περιλαμβάνονται, επίσης, και εκτάσεις που είχαν εγκαταλειφθεί, αλλά καλλιεργήθηκαν αυθαίρετα από την ερευνώμενη εκμετάλλευση.

ε. **Κοινόχρηστη**, δηλαδή δεν ανήκει άμεσα στην εκμετάλλευση αλλά υπάρχουν κοινά δικαιώματα με άλλους κατόχους. **(Κωδ. 12)** Η έκταση μπορεί να αποτελείται από βοσκότοπους, κηπευτικές καλλιέργειες ή άλλη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση ανήκει σε δημόσιο φορέα (κράτος, ενορία κλπ.) και στην οποία υπάρχουν κοινά δικαιώματα με άλλους κατόχους. Εξαιρείται η έκταση εάν η εκμετάλλευση πληρώνει γι' αυτήν.

Ερώτημα 6.2: Από τη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης, πόση είναι στη νεκρή ζώνη;

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί συνολικά η χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που είναι στη νεκρή ζώνη.

ΚΕΦ. 7: ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ, ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Εξ' ορισμού, η εκμετάλλευση, και όλες οι πληροφορίες σχετικά με αυτήν, βρίσκεται εκεί όπου το κύριο μέρος ή όλη η γεωργική παραγωγή πραγματοποιείται. Η πληροφορία σχετικά με τη θέση της εκμετάλλευσης, δηλαδή την τοποθεσία όπου βρίσκονται οι κύριες χρησιμοποιούμενες εκτάσεις ή οι στάβλοι, αν πρόκειται για κτηνοτροφική εκμετάλλευση ή μικτή με κύρια απασχόληση την κτηνοτροφία, είναι πολύ σημαντική για την κατανομή ανά δήμο/κοινότητα της χρήσης της γης και του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, καθώς και για την ενημέρωση του Μητρώου και τη σύνδεσή του με άλλα διοικητικά μητρώα και αρχεία.

Ερώτημα 7.1: Η θέση της εκμετάλλευσης (δηλαδή οι κύριες εγκαταστάσεις, οι οποίες βρίσκονται συνήθως κοντά στις γεωργικές δραστηριότητες ή το μεγαλύτερο μέρος της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης ή το πιο σημαντικό τεμάχιο από οικονομικής άποψης, αν πρόκειται για γεωργική εκμετάλλευση, ή οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, αν πρόκειται για κτηνοτροφική ή μικτή εκμετάλλευση) **βρίσκεται σε απόσταση 5 χιλιομέτρων ή λιγότερο από τη μόνιμη κατοικία του κατόχου;**

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική ή αρνητική απάντηση και θα σημειωθεί X στο τετραγωνίδιο με κωδ.1 (NAI) ή κωδ.2 (OXI), ανάλογα, αν οι κύριες εκτάσεις ή οι στάβλοι της εκμετάλλευσης, βρίσκονται σε απόσταση 5 χιλιομέτρων ή λιγότερο (σε ευθεία γραμμή) από την μόνιμη κατοικία του κατόχου. Οι κύριες εκτάσεις επεξηγούνται στην ενότητα 2.3.5.

Ερώτημα 7.2: **Αν ΟΧΙ**, σε ποιο Δήμο ή Κοινότητα βρίσκεται η θέση της εκμετάλλευσης;

Επισημαίνεται ότι το ερώτημα αυτό θα απαντηθεί **μόνο** στην περίπτωση που έχει δοθεί αρνητική απάντηση με κωδ.2 (ΟΧΙ) στο προηγούμενο ερώτημα 7.1.

Στο ερώτημα αυτό θα συμπληρωθούν αναλυτικά τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της τοποθεσίας που είναι η θέση της εκμετάλλευσης, δηλαδή η Επαρχία, ο Δήμος ή η Κοινότητα και η Ενορία, καθώς και η ταυτότητα του συγκεκριμένου τεμαχίου (φύλλο/σχέδιο/επέκταση/μπλοκ/αριθμός). Ο Γεωγραφικός κωδικός συμπληρώνεται από τους Περιφερειακούς.

Ερώτημα 7.3: **Αν η εκμετάλλευση διαθέτει Χ.Γ.Ε. σε άλλους Δήμους ή Κοινότητες από αυτόν της μόνιμης κατοικίας του κατόχου, να καταχωρηθεί χωριστά η έκταση καθεμιάς από τις ακόλουθες καλλιέργειες με τον αντίστοιχο κωδικό καλλιέργειας, κατά Δήμο ή Κοινότητα:**

Στο ερώτημα αυτό θα γίνει ανάλυση κατά είδος καλλιέργειας της Χ.Γ.Ε. που βρίσκεται εκτός του δήμου ή της κοινότητας όπου διαμένει ο κάτοχος, ανεξάρτητα από το πού βρίσκεται η θέση της εκμετάλλευσης, δηλαδή ανεξάρτητα αν η απάντηση στο ερώτημα 7.1 του κεφαλαίου αυτού είναι ΝΑΙ ή ΟΧΙ.

Εδώ θα γραφούν οι εκτάσεις των καλλιεργειών που αναφέρονται σε αυτό το Κεφάλαιο, κωδικοί από 01–17, οι οποίες ανήκουν στην εκμετάλλευση αλλά βρίσκονται σε άλλο δήμο ή κοινότητα από αυτόν στον οποίο διαμένει μόνιμα ο κάτοχος. Στις οριζόντιες στήλες θα γραφεί, κατά σειρά, το είδος της καλλιέργειας και ο αντίστοιχος κωδικός, π.χ. σιτηρά και στη συνέχεια κωδ. 01, η έκταση με ένα δεκαδικό ψηφίο, η επαρχία και ο δήμος ή η κοινότητα. **ΠΡΟΣΟΧΗ** στη σωστή κωδικοποίηση των καλλιεργειών. Ο Γεωγραφικός κωδικός θα συμπληρωθεί από τους Περιφερειακούς. Στη τελευταία γραμμή “Σύνολο”, με κωδικό 99, θα καταχωρηθεί το άθροισμα των εκτάσεων αυτών.

4.3 ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ

Η συνολική έκταση της εκμετάλλευσης αποτελείται, όπως αναφέρθηκε στο Κεφ. 5, από τη Χ.Γ.Ε. και από τις άλλες εκτάσεις. Στην ενότητα αυτή θα κατανεμηθεί η Χ.Γ.Ε. της εκμετάλλευσης, ξεχωριστά αν καλλιεργείται στο ύπαιθρο και στα θερμοκήπια, ανάλογα με τη χρήση της, συνολικά κατά είδος καλλιέργειας, ανεξάρτητα από την τοποθεσία όπου βρίσκονται τα αγροτεμάχια κάθε είδους.

Η γεωργική έκταση περιλαμβάνει την έκταση με **κύριες καλλιέργειες**, που καλλιεργήθηκαν την περίοδο από **1η Σεπτεμβρίου 2019 μέχρι 31η Αυγούστου 2020**. Περιλαμβάνονται, δηλαδή, οι εκτάσεις που καλλιεργήθηκαν για να συγκομισθούν τα γεωργικά προϊόντα τους κατά την πιο πάνω χρονική περίοδο, οι αγραναπαύσεις και τα μόνιμα λιβάδια και οι βοσκότοποι. Θα περιληφθούν, επίσης, εκτάσεις με μόνιμες καλλιέργειες (δένδρα) και καλλιέργειες που διαρκούν πολλά χρόνια (π.χ. σπαράγγια ή φράουλες) και δεν έχουν αρχίσει να παράγουν ακόμη.

Η γεωργική έκταση, ανάλογα με τη χρησιμοποίησή της, θα γραφεί μόνο μια φορά σε δεκάρια, με ένα δεκαδικό ψηφίο.

Ειδικόι ορισμοί και έννοιες

4.3.1 Κύριες καλλιέργειες

Ως κύριες καλλιέργειες χαρακτηρίζονται οι μοναδικές καλλιέργειες, δηλαδή αυτές που καλλιεργούνται μόνες σε μια ορισμένη έκταση και κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου δεν καλλιεργείται κανένα είδος στην έκταση αυτή.

4.3.2 Μείγματα καλλιεργειών

Τα μείγματα καλλιεργειών είναι φυτικά είδη που σπέρνονται ταυτόχρονα, δέχονται τις ίδιες καλλιεργητικές φροντίδες, συγκομίζονται μαζί, οπότε το κοινό προϊόν είναι ένα μείγμα των προϊόντων κάθε φυτικού είδους και παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά μοναδικών καλλιεργειών, όσον αφορά στην έκταση που καταλαμβάνουν. Τα μείγματα καλλιεργειών θα πρέπει κατά το δυνατόν να καταγράφονται στις αντίστοιχες καλλιέργειες ή στις προκαθορισμένες κατηγορίες μείγματος, είτε σύμφωνα με τους ορισμούς της αντίστοιχης μεταβλητής είτε, αν δεν αναφέρεται τίποτα, κάτω από την καλλιέργεια με την υψηλότερη οικονομική αξία.

4.3.3 Συγκαλλιέργεια

Στην περίπτωση των συγκαλλιεργειών, δηλαδή των καλλιεργειών που βρίσκονται ταυτόχρονα σε όλη τη διάρκεια του βιολογικού τους κύκλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος αυτού στο ίδιο έδαφος, αλλά καθεμία από αυτές παράγει ανεξάρτητο

προϊόν στη διάρκεια της ίδιας καλλιεργητικής περιόδου, η έκταση καταγράφεται ανάλογα με τα δεκάρια που καταλαμβάνει το κάθε είδος καλλιέργειας. Αν μια καλλιέργεια δεν έχει οικονομική σημασία για την εκμετάλλευση, αγνοείται στο χωρισμό της γης και όλη η έκταση θα καταχωρηθεί στη σημαντική καλλιέργεια. Αν, π.χ., έχουμε στο ίδιο αγροτεμάχιο, σε συγκαλλιέργεια, πορτοκαλιές, βερικοκιές και λεμονιές, η έκταση, που είναι φυτεμένη με τα δένδρα αυτά, θα χωριστεί (σε δεκάρια) σε τρία μέρη, ανάλογα με το πόση έκταση καταλαμβάνει το κάθε είδος δένδρου. Επίσης, αν έχουμε ελαιώνα κάτω από τον οποίο σπέρνονται λαχανικά, η έκταση θα υπολογιστεί χωριστά για κάθε καλλιέργεια.

Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των δεκαρίων των καλλιεργειών πρέπει να είναι ίσο με τη συνολική έκταση του αγροτεμαχίου. Για τη ρύθμιση αυτή απαιτείται να έχουμε κανονικούς δενδρώνες. Στην περίπτωση λίγων διάσπαρτων δένδρων μέσα σε άλλη καλλιέργεια, δε θα υπολογιστεί η έκταση που καταλαμβάνουν τα δένδρα αυτά, αλλά η έκταση θα καταχωρηθεί στην άλλη καλλιέργεια η οποία κυριαρχεί στο χωράφι. Αν, π.χ., έχω 3 ελιές μέσα σε 100 δεκάρια τα οποία είναι σπαρμένα με σιτηρά, τότε η έκταση θα καταχωρηθεί όλη στα σιτηρά, εκτός εάν οι ελιές είναι κυπριακές οπότε θα καταχωρηθεί έκταση 0,1 δεκάρια και η υπόλοιπη θα είναι σιτηρά.

4.3.4 Δευτερεύουσα ή διαδοχική καλλιέργεια

Οι δευτερεύουσες ή διαδοχικές καλλιέργειες δεν καταγράφονται χωριστά. Η Χ.Γ.Ε. κάθε δευτερεύουσας ή διαδοχικής καλλιέργειας κατανέμεται σε μια μόνο καλλιέργεια που λαμβάνεται ως κύρια καλλιέργεια. Όταν κατά τη διάρκεια ενός έτους συγκομιδής, πολλαπλές καλλιέργειες καλλιεργούνται διαδοχικά σε ορισμένη έκταση, η κύρια καλλιέργεια είναι αυτή που έχει την υψηλότερη αξία παραγωγής. Αν η κύρια καλλιέργεια δεν μπορεί να καθοριστεί βάση της αξίας παραγωγής, κύρια είναι εκείνη που καταλαμβάνει το έδαφος κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Η έκταση της δευτερεύουσας ή διαδοχικής καλλιέργειας γράφεται στη στήλη 5 του Κεφ. 8, ερωτήματα 8.1 έως 8.11, ανάλογα με το είδος της.

4.3.5 Πράσινη κοπριά (λίπανση)

Η πράσινη κοπριά είναι ένας τρόπος για να προστεθούν θρεπτικά συστατικά στο έδαφος, η οποία συνεπάγεται τη φύτευση μιας καλλιέργειας που προορίζεται να ενσωματωθεί στο έδαφος για να αυξήσει τη γονιμότητά της. Αν η χρήση κοπριάς δεν είναι η μόνη χρήση των φυτών, τότε η έκταση ταξινομείται ανάλογα με την κύρια χρήση. Εάν όμως χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως πράσινη κοπριά τότε περιλαμβάνεται στην αγρανάπαυση.

4.3.6 Δένδρα σε κανονικούς δενδρώνες

Στους κανονικούς δενδρώνες τα δένδρα είναι φυτεμένα με κάποια τάξη ή τουλάχιστον με κάποια πυκνότητα που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης του τεμαχίου. Οι κανονικοί δενδρώνες μπορεί να είναι συνεχούς τύπου με ελάχιστα διαστήματα μεταξύ των δένδρων ή μη συνεχούς τύπου με μεγάλα διαστήματα και μπορεί να μην περιλαμβάνουν άλλες καλλιέργειες ενδιάμεσα.

4.3.7 Διάσπαρτα δένδρα

Διάσπαρτα είναι τα δένδρα που είναι φυτεμένα σε αγρούς, συνήθως άτακτα, και που καλύπτουν μικρό ποσοστό του τεμαχίου στο οποίο είναι φυτεμένα. Η έκταση που καταλαμβάνουν τα διάσπαρτα δένδρα δε θα συμπεριληφθεί στην έκταση των κανονικών δενδρώνων γιατί η έκταση αυτή, κατ' εξαίρεση, θα υπολογισθεί στην έκταση της κύριας καλλιέργειας στην οποία είναι φυτεμένα. Όταν π.χ. σε κάποια έκταση, στην οποία καλλιεργούνται σιτηρά, υπάρχουν και λίγα διάσπαρτα δένδρα, η έκταση θα περιληφθεί στην έκταση των σιτηρών.

Στη συνέχεια παρέχονται οδηγίες συμπλήρωσης των ερωτημάτων που αφορούν την κατανομή των εκτάσεων της εκμετάλλευσης, χωριστά για κάθε είδος καλλιέργειας.

Επισημαίνεται ότι για κάθε κατηγορία καλλιέργειας (δημητριακά, όσπρια κλπ.), καθώς και για κάθε ομάδα καλλιεργειών (ετήσιες καλλιέργειες, μόνιμες καλλιέργειες κλπ.), θα αναγράφονται τα σύνολα των κύριων εκτάσεών τους στο υπαίθρο ως εξής:

- **στήλη 3**, τα σύνολα των κύριων εκτάσεων της καλλιέργειας στο υπαίθρο
- **στήλη 4**, τα σύνολα των κύριων εκτάσεων της καλλιέργειας στο υπαίθρο που πραγματικά ποτίστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας (αρδευθείσες εκτάσεις)
- **στήλη 5, Κεφ. 8**, τα σύνολα των εκτάσεων με δευτερεύουσες ή διαδοχικές καλλιέργειες
- **στήλη 5, Κεφ. 9**, το σύνολο του αριθμού δένδρων

Στο σύνολο της Χ.Γ.Ε. υπολογίζονται μόνο οι εκτάσεις των κύριων καλλιεργειών και όχι οι εκτάσεις με δευτερεύουσες ή διαδοχικές καλλιέργειες.

ΚΕΦ. 8: ΕΤΗΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ (στο ύπαιθρο)

Στις ετήσιες καλλιέργειες περιλαμβάνονται οι εκτάσεις που καλύπτονται από καλλιέργειες που υπόκεινται στο σύστημα της εναλλαγής των καλλιεργειών (αμειψισπορά).

Ερώτημα 8.1: Δημητριακά για την παραγωγή καρπού (περιλαμβάνονται σπόροι για σπορά) (Κωδ. 01-09)

Στην ομάδα αυτών των καλλιεργειών γράφονται οι εκτάσεις των διαφόρων σιτηρών, καθώς και τα μείγματα δημητριακών, που συγκομίζονται ξηρά, ανεξάρτητα από τη χρήση. Τα σιτηρά είναι ετήσιες καλλιέργειες που παράγουν κόκκους που χρησιμοποιούνται για τρόφιμα, ζωοτροφές, σπόρους και βιομηχανικούς σκοπούς, όπως η παραγωγή αιθανόλης.

Περιλαμβάνονται:

- α. Σιτάρι μαλακό και ημίσκληρο
- β. Σιτάρι σκληρό
- γ. Σικάλη και μείγματα χειμερινών σιτηρών
- δ. Κριθάρι
- ε. Σιφονάρι (βρώμη) και μείγματα ανοιξιότικων σιτηρών
- στ. Αραβόσιτο και μείγμα καλαμποκιού
- ζ. Τριτικάλε
- η. Σόργο
- θ. Λουπά σιτηρά για καρπό (φαγόπυρο, κεχρί, καναρίνιος κλπ.)

Εξαιρούνται:

- Δημητριακά που συγκομίζονται χλωρά (γρασίδια, σανός) και προορίζονται για ζωοτροφές, τα οποία γράφονται στο ερώτημα 8.11.
- Το γλυκό καλαμπόκι που καταναλώνεται ως λαχανικό, το οποίο περιλαμβάνεται στα νωπά λαχανικά ερώτημα 8.7.

Ερώτημα 8.2: Όσπρια για ξηρό καρπό (περιλαμβάνονται σπόροι για σπορά) (Κωδ. 11-18)

Θα καταχωρηθούν οι εκτάσεις που καλλιεργούνται για την παραγωγή βρώσιμων και κτηνοτροφικών οσπρίων που συγκομίζονται ξηρά. Περιλαμβάνονται και εκτάσεις που καλλιεργούνται για την παραγωγή σπόρων που προορίζονται για σπορά, την επόμενη καλλιεργητική περίοδο, όπως και τα μείγματα με δημητριακά.

Περιλαμβάνονται:

- α. Μπιζέλια και γλυκά λούπινα
- β. Φασόλια
- γ. Κουκιά (φάβα)
- δ. Λουβιά
- ε. Φακές
- στ. Ρεβίθια
- ζ. Λουβάνα
- η. Λουπά όσπρια για ξηρό καρπό, ανεξάρτητα από τη χρήση τους (φαβέττα, βίκος, ρόβι κλπ.)

Εξαιρούνται:

- Όσπρια που συγκομίζονται πράσινα και χρησιμοποιούνται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως φρέσκα φασόλια ή φρέσκα μπιζέλια, τα οποία περιλαμβάνονται στα νωπά λαχανικά ερώτημα 8.7.
- Όσπρια που συγκομίζονται πράσινα και χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές ή για πράσινη κοπριά.

Ερώτημα 8.3: Φυτά με ριζώματα ή κονδύλους (εξαιρούνται τα καρότα και τα παντζάρια) (Κωδ. 20-21)

Θα καταχωρηθούν οι εκτάσεις που καλλιεργούνται για τη ρίζα, τον κόνδυλο ή το βολβό.

Περιλαμβάνονται:

- α. Πατάτες (συμπεριλαμβάνεται ο πατατόσπορος)
- β. Άλλα φυτά με ριζώματα ή κονδύλους που συγκομίζονται κυρίως για ζωοτροφές (καρότο, κολοκάσι κλπ.) ή για παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, γλυκοπατάτες για σπόρο κ.α.

Εξαιρούνται:

- Λαχανικά ριζών, κονδύλων και βολβών όπως τα καρότα και τα παντζάρια
- Γλυκοπατάτες για ανθρώπινη κατανάλωση

Ερώτημα 8.4: Κολοκάσι (για ανθρώπινη κατανάλωση) (Κωδ. 23)

Ερώτημα 8.5: Παντζάρια (Κωδ. 24)

Ερώτημα 8.6: Βιομηχανικά φυτά (Κωδ. 25-33)

Τα βιομηχανικά φυτά είναι φυτά τα οποία δεν πωλούνται απευθείας για κατανάλωση επειδή πρέπει να υποβληθούν σε βιομηχανική επεξεργασία πριν την τελική χρήση.

Περιλαμβάνονται:

- α. Ελαιούχοι σπόροι (καλλιεργούνται κυρίως για την παραγωγή ελαίου)
 - Ηλίανθος
 - Λιναρόσπορος (ελαιούχο λινάρι)
 - Φυστίκια
 - Σησάμι
 - Άλλα ελαιούχα (σινάπι, παπαρουνόσπορος κλπ.)
- β. Κλωστικά (ινώδη) φυτά
 - Κάνναβη (για άχυρο)
 - Άλλα κλωστικά (ινώδη) φυτά
- γ. Αρωματικά, φαρμακευτικά και αρτυματικά φυτά (χαμομήλι, κύμινο, λεβάντα, μαντζουράνα, μέντα, σαφράν, φασκόμηλο, ρίγανη, δάφνη, φύλλα μαϊντανού κλπ.). Τα φυτά αυτά καλλιεργούνται για φαρμακευτικούς σκοπούς, παρασκευή αρωμάτων ή κατανάλωση από τον άνθρωπο. Τα αρτυματικά φυτά διακρίνονται από τα λαχανικά επειδή χρησιμοποιούνται σε μικρές ποσότητες και παρέχουν γεύση και όχι ουσία στα τρόφιμα.
- δ. Άλλα βιομηχανικά φυτά που δεν αναφέρονται αλλού (φραγκοστάφυλο, στέβια κλπ.)

Εξαιρούνται:

- Εκτάσεις από τις οποίες συλλέγονται αγριοβότανα που δεν έχουν καλλιεργηθεί,
- Εκτάσεις με σπόρους για σπορά και σπορόφυτα βιομηχανικών καλλιεργειών, εκτός των ελαιούχων σπόρων (καταχωρούνται στο ερώτημα 8.9).

Ερώτημα 8.7: Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες (εξαιρούνται τα θερμοκήπια) (Κωδ. 35-36)

Θα γραφούν οι εκτάσεις στο ύπαιθρο που καλλιεργούνται με λαχανικά που συλλέγονται φρέσκα, ρίζες, κονδύλους και βολβούς, φρέσκα όσπρια και φράουλες. Περιλαμβάνονται ρίζες που προορίζονται αρχικά για ανθρώπινη κατανάλωση και χρησιμοποιούνται εν μέρει ως ζωοτροφές λόγω χαμηλής ποιότητας καθώς και τα φυτώρια λαχανικών που προορίζονται μόνο για χρήση από την εκμετάλλευση. Αν τα φυτώρια προορίζονται για το εμπόριο, θα καταχωρηθούν στο ερώτημα 8.9. Εξαιρούνται προϊόντα που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, μανιτάρια, ρίζες καλλιεργούμενες για ζωοτροφές, όσπρια ξηρά και λαχανικά που καλλιεργούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες του νοικοκυριού του κατόχου. Οι εκτάσεις των νωπών λαχανικών γράφονται κατά κατηγορίες, ως ακολούθως:

- α. **Καλλιέργειες κηπευτικής μορφής:** Οι καλλιέργειες του ερωτήματος αυτού υφίστανται συστηματική φροντίδα (σκαλίσματα, αρδεύσεις, αραιώματα κλπ.) και καλλιεργούνται στο πλαίσιο εναλλαγής με άλλες κηπευτικές καλλιέργειες. Η παραγωγή τους χρησιμοποιείται γενικά για νωπή κατανάλωση και όχι για βιομηχανική μεταποίηση. Στο ερώτημα αυτό περιλαμβάνονται οι μελιτζάνες, οι ντομάτες, οι πιπεριές, τα μπρόκολα, τα φασολάκια, οι μπάμιες, η φράουλα, τα σπαράγγια, τα φρέσκα κρεμμύδια και όλα τα άλλα νωπά λαχανικά.
- β. **Καλλιέργειες ανοικτού αγρού:** Είναι κηπευτικές καλλιέργειες μεγάλης έκτασης (σε αγρό), που εναλλάσσονται με φυτά μεγάλης καλλιέργειας. Χαρακτηριστικό στοιχείο των καλλιεργειών αυτών είναι το σύστημα αμειψισποράς που εφαρμόζεται στην εκμετάλλευση. Αν, δηλαδή, οι εκτάσεις που καλλιεργούνται εναλλάσσονται με καλλιέργειες διαφορετικές από τις κηπευτικές, τότε θεωρούνται “μεγάλης έκτασης” ή ανοικτού αγρού. Οι κηπευτικές καλλιέργειες μεγάλης έκτασης προορίζονται, συνήθως, όχι όμως πάντοτε, για βιομηχανική μεταποίηση παρά για απευθείας διάθεση στην αγορά. Οι καλλιέργειες αυτές, συνήθως, είναι εκτατικής μορφής, δηλαδή δεν υφίστανται επιμελημένη και πολύ συστηματική καλλιέργεια, λόγω του μεγέθους της καλλιεργούμενης έκτασης,

περιορισμένων μέσων παραγωγής κλπ. Στις καλλιέργειες αυτές περιλαμβάνονται οι καλλιέργειες πεπονιών, καρπουζιών, βιομηχανικής ντομάτας κλπ.

ΠΡΟΣΟΧΗ να μη γραφούν εδώ φυτά, τα οποία έχουν γραφεί ή θα γραφούν σε άλλα ερωτήματα, όπως ξερά κρεμμύδια και σκόρδα (ερώτημα 8.10), βρώσιμα φασόλια για ξηρό καρπό (ερώτημα 8.2) κλπ.

Ερώτημα 8.8: Άνη και διακοσμητικά φυτά (εξαιρούνται τα φυτώρια και τα θερμοκήπια) **(Κωδ. 38)**

Στο ερώτημα αυτό περιλαμβάνονται όλες οι καλλιέργειες λουλουδιών και καλλωπιστικών φυτών που προορίζονται να πωληθούν ως κομμένα άνθη (τριαντάφυλλα, γαρύφαλλα, ορχιδέες, χρυσάνθεμα κλπ.) και ως λουλούδια βολβών και καλλωπιστικών θάμνων (τουλίπες,νάκινθος κλπ.). Τα φυτώρια σποροπαραγωγής και σπορόφυτων δεν περιλαμβάνονται εδώ αλλά στο ερώτημα 8.9.

Ερώτημα 8.9: Φυτείες σποροπαραγωγής και σπορόφυτα (κυρίως από φυτώρια και δεν περιλαμβάνονται τα σιτηρά, όσπρια, πατάτες, ελαιούχοι σπόροι κλπ.) **(Κωδ. 39)**

Στο ερώτημα αυτό περιλαμβάνεται η γεωργική έκταση, της οποίας η καλλιέργεια προορίζεται για την παραγωγή σπόρων για σπορά και σπορόφυτα για πώληση.

Περιλαμβάνονται:

- Σπόροι και σπορόφυτα λαχανικών, ανθέων, βιομηχανικών και φαρμακευτικών φυτών, κτηνοτροφικών φυτών με κονδύλους
- Βολβούς και πολύ νεαρά φυτά προς πώληση

Εξαιρούνται:

- Σπόροι και σπορόφυτα που προορίζονται μόνο για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης (η έκταση γράφεται στο ερώτημα της σχετικής καλλιέργειας)
- Εκτάσεις σποροπαραγωγής σιτηρών (ερώτημα 8.1), οσπρίων (ερώτημα 8.2), πατάτας (ερώτημα 8.3) και ελαιούχων βιομηχανικών φυτών (ερώτημα 8.6)

Ερώτημα 8.10: Λοιπές ετήσιες καλλιέργειες (κυρίως χαμηλής οικονομικής αξίας όπως ξηρά κρεμμύδια, σκόρδα, κοννάρι κλπ.) **(Κωδ. 40)**

Εδώ γράφονται οι κάθε άλλου είδους καλλιέργειες που είναι, κυρίως, χαμηλής οικονομικής αξίας και που δεν μπορούν να καταταγούν στα άλλα ερωτήματα, όπως ξερά κρεμμύδια, ξερά σκόρδα, κοννάρι κλπ. Επίσης περιλαμβάνει λωρίδες στα περιθώρια του τεμαχίου φυτεμένες με διάφορα άνθη κλπ., εάν αυτές δεν είναι ίδιες με τις κύριες καλλιέργειες του τεμαχίου και καλλιεργούνται με εκτεταμένες καλλιεργητικές μεθόδους για τη δημιουργία οικοτόπων ή σπέρνονται ειδικά για τη δημιουργία οικοτόπων και προσφέρουν κάλυψη για άγρια ζώα χωρίς να έχουν άλλη χρήση και χωρίς να είναι αγρανάπαυση.

Ερώτημα 8.11: Φυτά που συγκομίζονται χλωρά **(Κωδ. 41-45)**

Περιλαμβάνονται όλες οι εκτάσεις ετήσιων καλλιεργειών που έχουν συγκομισθεί χλωρές (πράσινες) και προορίζονται κυρίως για ζωοτροφές, βόσκηση ή ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δηλαδή σιτηρά, χόρτα, όσπρια ή βιομηχανικά φυτά και άλλες καλλιέργειες που συγκομίζονται χλωρές ή/και καταναλώνονται πράσινες. Είναι όμως δυνατόν να συγκομιστούν σε ξηρή μορφή, όπως το σανό. Γενικά, συγκομίζεται και χρησιμοποιείται ως παραγωγή βόσκησης, ζωοτροφής ή ανανεώσιμης ενέργειας (π.χ. παραγωγή βιομάζας από πράσινο αραβόσιτο) ολόκληρο το φυτό, εκτός από τις ρίζες.

Οι καλλιέργειες πρέπει να καλλιεργούνται σε εναλλαγή με άλλες καλλιέργειες που καταλαμβάνουν την ίδια έκταση για λιγότερο από 5 χρόνια (ετήσιες ή πολυετείς καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών).

α. **Προσωρινές καλλιέργειες χλωρών φυτών και βοσκότοποι:** Εκτάσεις σπαρμένες με γρασίδι, πολυετές τριφύλλια ή σοργό για βόσκηση, σανό ή ενσίρωση που διαρκούν περισσότερο από 1 έτος και λιγότερο από 5 έτη.

Εξαιρούνται:

- Πολυετές σόργο για σιτηρά
- Εκτάσεις που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για πράσινη κοπριά
- Μόνιμα λιβάδια

- β. **Χλωρά ψυχανθή:** Όσπρια ή μείγματα οσπρίων που καλλιεργούνται και συγκομίζονται πράσινα, ολόκληρο το φυτό, κυρίως για τη ζωοτροφή ή για ενεργειακή χρήση. Περιλαμβάνονται ετήσια τριφύλλια, μηδική, μπιζέλια, βίκος, ρόβι κλπ.
Εξαιρούνται:
- Μηδική για σιτηρά
 - Εκτάσεις που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για πράσινη κοπριά
 - Τα όσπρια που συγκομίζονται για ξηρό καρπό
- γ. **Χλωρός αραβόσιτος:** Εκτάσεις όλων των μορφών αραβόσιτου που καλλιεργούνται κυρίως για ενσίρωση (sillage, κομπόστα). Περιλαμβάνεται ο χλωρός αραβόσιτος που συγκομίζεται ή καταναλώνεται απευθείας από τα ζώα ως ολόκληρα στάχυα (κόκκοι, στέλεχος και φλοιός) με περιεκτικότητα υγρασίας 65% έως 70%. Το εύρος της περιεκτικότητας αυτής είναι ιδανικό για ζωοτροφές ή ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και για τη διατήρησή του σε σιλό.
Εξαιρούνται:
- Αραβόσιτος για σιτηρά
 - Μείγματα καλαμποκιού
- δ. **Άλλα σιτηρά που συγκομίζονται χλωρά:** Εκτάσεις όλων των σιτηρών (εκτός του αραβόσιτου) που καλλιεργούνται και συλλέγονται πράσινα ως ολόκληρο το φυτό που χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές ή για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας (παραγωγή βιομάζας). Περιλαμβάνεται το ετήσιο σόργο, το σιτάρι, το τριτικάλε, τη σικάλη κλπ.
- ε. **Άλλα φυτά που συγκομίζονται χλωρά:** Εκτάσεις άλλων ετήσιων ή πολυετών καλλιεργειών (μικρότερων των 5 ετών) όπως λόλιο, ηλιοτρόπια κλπ. που προορίζονται κυρίως για ζωοτροφές και συγκομίζονται πράσινα. Επίσης, τα υπολείμματα των καλλιεργειών που δεν ταξινομήθηκαν αλλού, όταν καταστράφηκε η κύρια συγκομιδή, αλλά μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν ως ζωοτροφή ή ανανεώσιμη ενέργεια.

Ερώτημα 8.12: Αγρανπαύσεις (Κωδ. 47)

Αγρανπαύσεις είναι οι εκτάσεις που είτε περιλαμβάνονται στο σύστημα εναλλαγής καλλιεργειών, είτε διατηρούνται σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (είτε καλλιεργήθηκαν είτε όχι) αλλά δεν θα συγκομιστούν κατά τη διάρκεια ενός έτους συγκομιδής. Το βασικό χαρακτηριστικό των εκτάσεων σε αγρανάπαυση είναι ότι αφήνονται να ανακτήσουν τις δυνάμεις τους, “να ξεκουραστούν” για 1 μέχρι 5 καλλιεργητικά έτη και δε δίνουν σοδειά. Η αγρανάπαυση μπορεί να είναι ακάλυπτη έκταση χωρίς καθόλου φυτά ή γη που σπέρνεται αποκλειστικά για την παραγωγή χλωρής λίπανσης (πράσινη κοπριά).

Περιλαμβάνονται:

- Η καλλιεργήσιμη γη που βρίσκεται σε αγρανάπαυση για λιγότερο από 5 χρόνια
- Εκτάσεις που βρίσκονται σε αγρανάπαυση για 5 ή περισσότερα χρόνια για την εκπλήρωση της οικολογικής εστίασης

Εξαιρούνται:

- Διαδοχικές καλλιέργειες
- Εκτάσεις με μόνιμες καλλιέργειες (π.χ. αμπελώνες), που δεν είχαν φροντιστεί καθόλου για μια καλλιεργητική περίοδο αλλά αναμένεται να φυτευτούν και πάλι με μόνιμες καλλιέργειες
- Μόνιμοι βοσκότοποι που δεν χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγικούς σκοπούς και είναι επιλέξιμοι για οικονομική ενίσχυση
- Εκτάσεις που έχουν βγει από την παραγωγή για περισσότερο από 5 χρόνια και διατηρούνται σε καλές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες

ΠΡΟΣΟΧΗ απαιτείται στη διάκριση των εκτάσεων αυτών από τις εκτάσεις, που μένουν ακαλλιεργητες για διάφορους λόγους (κοινωνικούς, οικονομικούς κλπ.) πέραν της πενταετίας. Οι εκτάσεις αυτές αν δεν υπάρχει πρόθεση από τον κάτοχο να ξανακαλλιεργηθούν στο εγγύς μέλλον, δηλαδή πρόκειται για εγκατάλειψη γεωργικής έκτασης, θα καταχωρηθούν στις “εκτάσεις που εγκαταλείφθηκαν”, Κεφ. 5, ερώτημα 5.2.

ΚΕΦ. 9: ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΙ (στο ύπαιθρο) (Κωδ. 49)

Πρόκειται για μικρές εκτάσεις γης (λιγότερο από 1 δεκάριο αμπέλια ή λιγότερο από 2 δεκάρια λαχανικών και οπωροφόρων) που βρίσκονται, συνήθως, κοντά στο σπίτι του κατόχου της εκμετάλλευσης, χωριστά από την υπόλοιπη εκμετάλλευση, και η παραγωγή τους προορίζεται για κατανάλωση από τα άτομα που ζουν στην εκμετάλλευση και όχι για πώληση. Καλλιεργούνται, συνήθως, με διάφορα λαχανικά και είναι δυνατό να υπάρχουν και μερικά οπωροφόρα δένδρα. Συνήθως, ο λαχανόκηπος καλλιεργείται από τον κάτοχο ή τα μέλη του νοικοκυριού του, κατά τις ώρες που τους απομένουν από την κύρια απασχόλησή τους (καλλιέργεια των χωραφιών τους, φροντίδα των ζώων τους κλπ.).

Σημειώστε ότι η έκταση που θα καταγραφεί πρέπει να είναι μικρότερη των 2 δεκαρίων Χ.Γ.Ε. ή του ενός 1 δεκαρίου αμπέλι. Νοικοκυριό που καλλιεργεί μόνο λαχανόκηπο, χωρίς να εκτρέφει ζώα που να πληρούν τους όρους κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, δε θεωρείται ότι συνιστά εκμετάλλευση.

Εξαιρούνται:

- Όλες οι εκτάσεις από τις οποίες τα προϊόντα πωλούνται σταθερά στην αγορά (ακόμα και αν μέρος της παραγωγής καταναλώνεται από τον κάτοχο και το νοικοκυριό του)
- Εκτάσεις που παράγουν ζωοτροφές για οποιαδήποτε ζώα, παρόλο που τα ζώα καταναλώνονται από τον κάτοχο και την οικογένειά του
- Κήποι και πάρκα

ΚΕΦ. 10: ΜΟΝΙΜΟΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ (Κωδ. 50-52)

Εκτάσεις γης που χρησιμοποιούνται μόνιμα (για αρκετά συνεχόμενα έτη, κανονικά 5 ή περισσότερα) για την καλλιέργεια αγρωστώδη και ποώδη κτηνοτροφικών φυτών για βόσκηση ή ενεργειακούς σκοπούς είτε σπέρνονται είτε είναι φυσική βλάστηση και που δεν περιλαμβάνονται στην αμειψισπορά.

Ερώτημα 10.1: Λιβάδια και βοσκότοποι (δεν περιλαμβάνονται οι άγονοι βοσκότοποι)

Εκτάσεις (εκτός από τους άγονους βοσκότοπους) καλής ή μέσης ποιότητας, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εντατική βόσκηση. Οι εκτάσεις αυτές μπορεί να λιπαίνονται και να δέχονται κάποιες καλλιεργητικές φροντίδες και χρησιμοποιούνται για τη μόνιμη παραγωγή, περισσότερο από 5 χρόνια, χλωρών κτηνοτροφικών φυτών, είτε σπαρμένων είτε αυτοφυών.

Εξαιρούνται:

- Τα μόνιμα λιβάδια που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από την εκμετάλλευση κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας (ερώτημα 5.2) και δεν είναι κατάλληλα για οικονομική ενίσχυση (ερώτημα 10.3)

Ερώτημα 10.2: Άγονοι βοσκότοποι

Εκτάσεις μόνιμων λιβαδιών χαμηλής απόδοσης, συνήθως σε εδάφη περιορισμένης γονιμότητας (π.χ. λοφώδη εδάφη σε μεγάλα υψόμετρα), που δε λιπαίνονται, οργώνονται ή σπέρνονται και χρησιμοποιούνται μόνο για βόσκηση ζώων. Περιλαμβάνονται τα πετρώδη εδάφη, οι χερσότοποι και τα βαλτώδη εδάφη.

Εξαιρούνται:

- Οι αγχρησιμοποίητοι άγονοι βοσκότοποι, οι οποίοι θα γραφούν στο ερώτημα 5.2.

Άγονοι βοσκότοποι ή δασικές εκτάσεις; Είναι πιθανό να συνυπάρχουν στο ίδιο τεμάχιο ένας συνδυασμός άγονων βοσκότοπων και δασικών εκτάσεων. Στην περίπτωση αυτή, χρησιμοποιήστε τον κανόνα για τις συγκαλλιέργειες (βλέπε 4.3.3 πιο πάνω), όπου η έκταση κατανέμεται μεταξύ των καλλιεργειών αναλογία με τη χρήση του εδάφους από τις σχετικές καλλιέργειες. Εάν μια καλλιέργεια δεν έχει σημασία για την εκμετάλλευση, αγνοείται στην κατανομή των εκτάσεων.

Ερώτημα 10.3: Μόνιμα λιβάδια που δε χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγή και επιδοτούνται

Εκτάσεις μόνιμων λιβαδιών που δε χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγούς σκοπούς, οι οποίες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 διατηρούνται σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση και θεωρούνται κατάλληλες για επιδοτήσεις. Όταν λέμε «κατάλληλες» εννοούμε ότι η αίτηση του κατόχου για επιχορήγηση έχει γίνει δεκτή σύμφωνα με τους κανόνες που διατηρούν τους μόνιμους βοσκότοπους χωρίς την οικονομική χρήση σε καλές γεωργικές και

περιβαλλοντικές συνθήκες. Το έτος αναφοράς που ισχύει για την επιδότηση αυτή πρέπει να είναι το ίδιο με της έρευνας (το 2020), ασχέτως αν η πληρωμή έχει ήδη γίνει ή όχι.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις για καλές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες περιλαμβάνουν την προστασία του εδάφους ενάντια στη διάβρωση, τη συντήρηση της εδαφολογικής οργανικής ουσίας και εδαφολογικής της δομής και της αποφυγής της επιδείνωσης των βιότοπων.

ΚΕΦ. 11: ΠΟΛΥΕΤΕΙΣ (ΜΟΝΙΜΕΣ) ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ (δενδρώδεις καλλιέργειες και αμπέλια στο ύπαιθρο)

Οι μόνιμες καλλιέργειες είναι ξυλώδη φυτά, δηλαδή δένδρα ή θάμνοι, που δεν ανήκουν στον κύκλο της αμειψισποράς, καταλαμβάνουν το έδαφος για μεγάλη χρονική περίοδο και παράγουν προϊόντα για πολλά έτη. Τα προϊόντα των διάφορων ειδών δένδρων ή θάμνων, όπου είναι φυτεμένα σε κανονικούς δενδρώνες ή διάσπαρτα, προορίζονται συνήθως για ανθρώπινη κατανάλωση. Επίσης, οι μόνιμες καλλιέργειες παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του αγροτικού τοπίου (μέσω οπωρώνων, αμπελώνων και ελαιώνων) και συμβάλλουν στην ισορροπία της γεωργίας στο περιβάλλον. Περιλαμβάνονται τα φυτώρια που διατίθενται στο εμπόριο, τα νεαρά δένδρα και θάμνοι και οι προσωρινά εγκαταλελειμμένες φυτείες.

Οι μόνιμες καλλιέργειες που αντιμετωπίζονται ως κηπευτικά ή καλλωπιστικά ή βιομηχανικά φυτά (σπαράγγια, τριαντάφυλλα, διακοσμητικοί θάμνοι που καλλιεργούνται για τα λουλούδια ή τα φύλλα τους, φράουλες, λυκίσκος κλπ.) δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο αυτό, αλλά στις «Ετήσιες καλλιέργειες», Κεφ. 8.

Στη συνέχεια παρέχονται οδηγίες συμπλήρωσης των ερωτημάτων 11.1 έως 11.8 (δενδρώδεις καλλιέργειες):

Στη στήλη 3 θα γραφούν, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, οι εκτάσεις που καταλαμβάνουν τα διάφορα είδη δένδρων σε κανονικούς δενδρώνες (βλέπε 4.3.6 και 4.3.7 πιο πάνω), στη στήλη 4 θα γραφούν οι αντίστοιχες εκτάσεις, που πραγματικά ποτίστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας και στην στήλη 5 θα καταχωρηθεί ο αριθμός των δένδρων που καλλιεργούνται (σε κανονικούς δενδρώνες), η έκταση των οποίων καταχωρήθηκε στη στήλη 3.

Ερώτημα 11.1: Ελαιώνες (Κωδ. 54-55)

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθούν οι εκτάσεις κατά κατηγορία, ανάλογα με τον προορισμό της παραγωγής των ελαιόδενδρων.

- α. Ελαιοποίηση: Ελαιώνες που ο καρπός τους προορίζεται, **συνήθως**, για ελαιοποίηση, δηλαδή φυτείες ποικιλιών που καλλιεργούνται κανονικά για την παραγωγή ελαιολάδου.
- β. Επιτραπέζιες ελιές: Ελαιώνες που ο καρπός τους προορίζεται, **συνήθως**, για επιτραπέζιες ελιές, δηλαδή φυτείες ποικιλιών που καλλιεργούνται κανονικά για την παραγωγή επιτραπέζιας ελιάς.

Ερώτημα 11.2: Μηλοειδή (Κωδ. 57-60)

- α. Μηλιές
- β. Αχλαδιές
- γ. Κυδωνιές
- δ. Άλλα μηλοειδή (μόσφιλα κλπ.)

Ερώτημα 11.3: Πυρηνόκαρπα (Κωδ. 62-68)

- α. Ροδακινιές
- β. Νεκταρινιές
- γ. Βερικοκιές (χρυσομηλιές, καΐσιές)
- δ. Δαμασκηνοειδή (μαραπελιές, βυσινιές, δαμασκηνιές κλπ.)
- ε. Κερασιές
- στ. Μεσπιλιές
- ζ. Άλλα πυρηνόκαρπα

Ερώτημα 11.4: Φρούτα καλλιεργειών υποτροπικών και τροπικών κλιμάτων (Κωδ. 70-75)

- α. Ακτινίδια
- β. Μπανανιές
- γ. Αβοκάτο
- δ. Συκιές
- ε. Ροδιές
- στ. Άλλα (παπουτσοσυκιές, μάγκο, παπάγια κλπ.)

Ερώτημα 11.5: Δένδρα για καρπούς με κέλυφος (Κωδ. 77-81)

- α. Αμυγδαλιές
- β. Καρυδιές
- γ. Καστανιές
- δ. Πιστακιές (χαλεπιανές)
- ε. Φουντουκιές

Ερώτημα 11.6: Σαρκώδεις καρποί (βατόμουρα, φραγκοστάφυλα, μούρα κλπ.) (Κωδ. 83)

Ερώτημα 11.7: Χαρουπιές (Κωδ. 84)

Ερώτημα 11.8: Εσπεριδοειδή (Κωδ. 85-90)

- α. Πορτοκαλιές
- β. Λεμονιές
- γ. Μανταρινιές
- δ. Κλεμεντίνες
- ε. Γκρέιπφρουτ και πόμελα
- στ. Άλλα εσπεριδοειδή (μαντόρες, υβρίδια εσπεριδοειδών κλπ.)

Ερώτημα 11.9: Αμπέλια που τα προϊόντα τους προορίζονται συνήθως για: (Κωδ. 92-96)

Καταγράφονται οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με αμπέλια ανάλογα με το συνήθη προορισμό της παραγωγής, δηλαδή την κύρια χρήση των προϊόντων τους. Η έκταση που θα καταχωρηθεί χωρίζεται σε οινοποιήσιμες ποικιλίες, επιτραπέζιες ποικιλίες και ποικιλίες για την παραγωγή σταφίδας.

Εκτάσεις **οινοποιήσιμων ποικιλιών** είναι αμπέλια με ποικιλίες σταφυλιών που καλλιεργούνται συνήθως για την παραγωγή οίνου (κρασιού), χυμού ή/και μούστου. Η έννοια των οίνων ποιότητας της Ε.Ε. βασίζεται στη γεωγραφική προέλευση (οίνος ποιότητας που παράγεται σε καθορισμένη περιοχή) και η ταξινόμηση τους διακρίνεται σε οίνους με γεωγραφική ένδειξη (ΓΕ) και άλλους οίνους. Οι οίνοι με γεωγραφική ένδειξη χωρίζονται περαιτέρω σε οίνους με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και οίνους με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ).

- α. **Παραγωγή κρασιού με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ):** Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης θεωρείται ένα προϊόν το οποίο παράγεται εντός μιας καθορισμένης γεωγραφικής περιοχής και η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά του οφείλονται κυρίως ή αποκλειστικά στο γεωγραφικό περιβάλλον. Όλα τα προϊόντα τα οποία υπάγονται σε καθεστώς ΠΟΠ πρέπει να παράγονται αποκλειστικά από σταφύλια που προέρχονται από αυτή την συγκεκριμένη/καθορισμένη περιοχή. Ο κάτοχος πρέπει να έχει έγκριση του συγκεκριμένου αγροτεμαχίου από το Τμήμα Γεωργίας για παράδοση σταφυλιών κατάλληλα για παραγωγή οίνου ΠΟΠ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Εάν τα σταφύλια προέρχονται από εκτάσεις που πληρούν τις προδιαγραφές ΠΟΠ και ΠΓΕ και ο αντίστοιχος καλλιεργητής αποφασίσει να χρησιμοποιήσει ή να εμπορεύσει τα σταφύλια αυτά για την παραγωγή οίνων ΠΟΠ και ΠΓΕ σε ένα δεδομένο έτος, τότε θα καταγραφούν μόνο ως ΠΟΠ προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή καταμέτρηση.

- β. **Παραγωγή κρασιού με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ):** Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης θεωρείται ένα προϊόν του οποίου η ποιότητα ή κάποια άλλα ειδικά χαρακτηριστικά του μπορούν να αποδοθούν σε μια καθορισμένη επαρχία. Για όλα τα προϊόντα τα οποία εμπίπτουν σε καθεστώς ΠΓΕ πρέπει

τουλάχιστον το 85% των σταφυλιών από τα οποία παράγονται να προέρχονται από οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπελιού συγκεκριμένης επαρχίας. Εξαιρούνται τα αμπέλια που δεν έχουν κάνει ακόμα παραγωγή και είναι κάτω των 3 ετών.

- γ. **Παραγωγή άλλων κρασιών (χωρίς ΠΟΠ/ΠΓΕ):** Εκτάσεις αμπελιών που καλλιεργούνται κανονικά για την παραγωγή οίνων εκτός των οίνων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Δηλαδή, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία πρέπει να τηρεί ο παραγωγός προκειμένου να παράγει επιτραπέζιους οίνους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εκτάσεις των οποίων τα σταφύλια προορίζονται για την παραγωγή ζιβανίας, ξυδιού, κλπ.
- δ. **Επιτραπέζια σταφύλια:** Θα καταχωρηθούν οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με ποικιλίες σταφυλιών υψηλής ποιότητας που διατίθενται στο εμπόριο για κατανάλωση ως νωπά φρούτα.
- ε. **Σταφίδα** (σουλτανίνα ή άλλη): Θα καταχωρηθούν οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με ποικιλίες αμπέλων που τα προϊόντα τους χρησιμοποιούνται για την παραγωγή σταφίδας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η σουλτανίνα χρησιμοποιείται άλλοτε για παραγωγή ξερής σταφίδας και άλλοτε για επιτραπέζια σταφύλια. Στην περίπτωση αυτή, την έκταση θα την κατατάξουμε ανάλογα με τη δήλωση του κατόχου της εκμετάλλευσης.

Ερώτημα 11.10: Φυτώρια (καρποφόρων δένδρων, καλλωπιστικών φυτών κλπ.) **(Κωδ. 98)**

Φυτώρια είναι καλλιεργούμενες εκτάσεις με νεαρά φυτά που καλλιεργούνται στο ύπαιθρο με σκοπό τη μεταφύτευση. Περιλαμβάνει φυτώρια με αμπέλια και ρίζες, δένδρα φρούτων και μούρων, καλλωπιστικά φυτά και θάμνους, εμπορικά φυτώρια δασικών δένδρων.

Εξαιρούνται:

- Δασικά φυτώρια που βρίσκονται μέσα στο δάσος και η παραγωγή τους προορίζεται για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης. Αυτά τα δασικά φυτώρια θα γραφτούν στις δασικές εκτάσεις ερώτημα 5.2.
- Φυτώρια θερμοκηπίων ή με πολύ προσιτό κάλυμμα

Ερώτημα 11.11: Άλλες μόνιμες καλλιέργειες (καλαμιώνες, μαστιχόδενδρα κλπ.) **(Κωδ. 99)**

Στο ερώτημα αυτό θα περιληφθούν οι εκτάσεις μόνιμων καλλιεργειών υπαίθρου, που δεν περιλαμβάνονται στα ερωτήματα 11.1 έως 11.10, καθώς και οι καλλιέργειες που οι κλάδοι των φυτών τους προορίζονται για την καλαθοποιία, τα μαστιχόδενδρα κλπ.

ΚΕΦ. 12: ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ (σε θερμοκήπια ή υπό ψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα) **(Κωδ. 102-106)**

Εκτάσεις καλλιεργειών, οι οποίες για ολόκληρη την περίοδο ή για το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της ανάπτυξης τους είναι σε θερμοκήπια ή κάτω από ψηλά καλύμματα (κινητά και μη). Αν η ίδια έκταση θερμοκηπίων χρησιμοποιείται διαδοχικά περισσότερες φορές, για την ίδια ή διαφορετικές καλλιέργειες, η έκταση θα γραφεί μόνο μια φορά. Το ίδιο θα συμβεί και στην περίπτωση πολυόροφων θερμοκηπίων, δηλαδή θα γραφεί μόνο η ισόγεια έκταση μια φορά.

Εξαιρούνται:

- Καλλιέργειες καλυμμένες από φύλλα πλαστικού τοποθετημένα απευθείας στο έδαφος, ή σήραγγες καλυμμένες με πλαστικό (τουνέλια) μη προσπελάσιμες για τον άνθρωπο.

Ερώτημα 12.1: Νωπά λαχανικά, πεπονειδή και φράουλες

Θα περιληφθούν όλα τα λαχανικά, φυλλώδη λαχανικά, ρίζες, κόνδυλοι και βολβοειδή λαχανικά, φρέσκα όσπρια, πεπονειδή και φράουλες που καλλιεργούνται κάτω από γυαλί ή είναι σε θερμοκήπια.

Ερώτημα 12.2: Άνθη και διακοσμητικά φυτά (εξαιρούνται τα φυτώρια)

Εκτάσεις λουλουδιών και καλλωπιστικών φυτών που προορίζονται να πωληθούν ως κομμένα άνθη (π.χ. τριαντάφυλλα, γαρύφαλλα, ορχιδέες κλπ.) και άλλα διακοσμητικά φυτά (τουλίπες, υάκινθοι κλπ.).

Ερώτημα 12.3: Άλλες ετήσιες καλλιέργειες

Εκτάσεις άλλων ετήσιων καλλιεργειών που δεν ταξινομούνται αλλού και είναι κάτω από γυαλί ή σε θερμοκήπια. Περιλαμβάνονται βολβοί, νεαρά φυτά και σπόροι, αρωματικά, φαρμακευτικά και αρτυματικά φυτά.

Ερώτημα 12.4: Μόνιμες καλλιέργειες

Εκτάσεις μόνιμων καλλιεργειών που αναπτύσσονται μέσα σε θερμοκήπια για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος. Περιλαμβάνονται φρούτα, μούρα και ξηροί καρποί, εσπεριδοειδή, σταφύλια, ελιές και άλλες μόνιμες καλλιέργειες, συμπεριλαμβανομένων των φυτωρίων που καλλιεργούνται κάτω από γυαλί ή με πολύ προσιτό κάλυμμα.

Ερώτημα 12.5: Άλλες χρησιμοποιούμενες γεωργικές εκτάσεις

Εκτάσεις που δεν ταξινομούνται αλλού και καλλιεργούνται σε θερμοκήπια. Περιλαμβάνονται επίσης θερμοκήπια οικογενειακών λαχανόκηπων που έχουν έκταση μικρότερη από 100 m².

ΚΕΦ. 13: ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ (Κωδ. 108)

Περιλαμβάνονται τα καλλιεργούμενα μανιτάρια που αναπτύσσονται σε κτίρια ειδικά κτισμένα ή προσαρμοσμένα για την καλλιέργειά τους, καθώς και σε υπόγειες εγκαταστάσεις, σπήλαια, κελάρια κλπ. Η έκταση των μανιταριών υπολογίζεται μόνο μια φορά, έστω και αν, στην καλλιεργητική περίοδο της έρευνας, στην ίδια έκταση καλλιεργούνται περισσότερες φορές ή σε περισσότερους ορόφους. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση θα γραφεί μόνο η ισόγεια έκταση.

Εξαιρούνται:

- Άγρια μανιτάρια
- Η καλλιέργεια τρούφας

ΚΕΦ. 14: ΑΡΔΕΥΣΗ (Κωδ. 109)

Πόση από τη χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης ποτίστηκε ή είχε τη δυνατότητα να ποτιστεί τουλάχιστον μια φορά (αρδεύσιμη έκταση);

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, η αρδεύσιμη έκταση, δηλαδή η συνολική χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση που είχε τη δυνατότητα να ποτιστεί κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας χρησιμοποιώντας τον εξοπλισμό και την ποσότητα νερού που διαθέτει, συνήθως, η εκμετάλλευση, ανεξάρτητα αν ποτίστηκε ή όχι.

Εξαιρούνται:

- Εκτάσεις σε θερμοκήπια
- Οικογενειακοί λαχανόκηποι

ΚΕΦ. 15: ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Το Κεφάλαιο αναφέρεται στα συστήματα παραγωγής και στις πρακτικές καλλιέργειας, αν, δηλαδή, η εκμετάλλευση παράγει προϊόντα με τον τρόπο της συμβατικής γεωργίας ή χρησιμοποιεί την πρακτική της βιολογικής καλλιέργειας ή της βιολογικής παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Η βιολογική γεωργία είναι ένας τρόπος γεωργικής παραγωγής που χρησιμοποιεί μεθόδους βιολογικής παραγωγής δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και της άγριας πανίδας και, όσον αφορά την κτηνοτροφία, σε θέματα καλής διαβίωσης των ζώων. Με τον όρο “βιολογική καλλιέργεια” νοείται η παραγωγή φυτικών προϊόντων με τη χρήση ήπιων τεχνικών καλλιέργειας, τη χρήση φυσικών ουσιών χωρίς χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα. Η βιολογική παραγωγή στην κτηνοτροφία αφορά στην παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων από ζώα, τα οποία εκτρέφονται σε συνθήκες που δεν συνάδουν με τις συμβατικές μεθόδους εκτροφής των ζώων, όπως για παράδειγμα διατροφή με ζωοτροφές βιολογικής παραγωγής κλπ.

Στην περίπτωση κατά την οποία εφαρμόζονται μέθοδοι βιολογικής γεωργικής παραγωγής μόνο σε ένα τμήμα της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης ή σε μέρος του ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσης, πρέπει να καταχωρηθούν στο ερώτημα αυτό μόνο οι συγκεκριμένες εκτάσεις ή να σημειωθεί στο σχετικό ερώτημα το συγκεκριμένο ζωικό κεφάλαιο.

Ερώτημα 15.1: Ο κάτοχος της εκμετάλλευσης εφαρμόζει μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας; (Κωδ. 01)

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) και θα σημειωθεί Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο αν ο κάτοχος εφαρμόζει μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας σε ένα ή περισσότερα είδη των καλλιεργειών, ανεξάρτητα αν οι καλλιέργειες τελούν υπό μετάβαση παραγωγής βιολογικών προϊόντων ή έχει ολοκληρωθεί πλήρως η περίοδος μετατροπής.

1. Το σύνολο της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης στην οποία εφαρμόζονται και πιστοποιούνται μέθοδοι βιολογικής γεωργικής παραγωγής (έχει ολοκληρωθεί πλήρως η περίοδος μετατροπής) (Κωδ. 02)

Βάση του σχετικού Κανονισμού, μόνο η παραγωγή που προέρχεται από εκτάσεις οι οποίες έχουν υιοθετήσει πλήρως τις αρχές της βιολογικής παραγωγής μπορεί να διατεθεί στο εμπόριο με ένδειξη αναφερόμενη στις μεθόδους της βιολογικής παραγωγής.

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί η Χ.Γ.Ε., χωριστά στο ύπαιθρο και σε θερμοκήπια, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, στην οποία έχει ολοκληρωθεί πλήρως η περίοδος μετατροπής της για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων.

2. Το σύνολο της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης η οποία τελεί υπό μετατροπή για παραγωγή βιολογικών προϊόντων (Κωδ. 03)

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί η Χ.Γ.Ε., χωριστά στο ύπαιθρο και σε θερμοκήπια, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, στην οποία εφαρμόζονται μέθοδοι βιολογικής καλλιέργειας αλλά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η αναγκαία μεταβατική περίοδος, δηλαδή οι εκτάσεις βρίσκονται σε περίοδο μετατροπής από συμβατική σε βιολογική παραγωγή.

Ερώτημα 15.2: Πιστοποιημένη και/ή υπό μεταβατικό καθεστώς βιολογική χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση: (Κωδ. 04-29)

Στη συνέχεια θα κατανεμηθεί κατά καλλιέργεια η συνολική έκταση της εκμετάλλευσης στην οποία οι μέθοδοι βιολογικής καλλιέργειας είτε εφαρμόζονται και πιστοποιούνται είτε είναι υπό μετατροπή για να πιστοποιηθούν. Δηλαδή, το σύνολο των εκτάσεων στα ερωτήματα 15.1.1 και 15.1.2.

1. Δημητριακά για την παραγωγή καρπού (περιλαμβάνονται σπόροι για σπορά)
από τα οποία:
 - Σιτάρι μαλακό και ημίσκληρο
 - Σιτάρι σκληρό
2. Όσπρια για ξηρό καρπό (περιλαμβάνονται σπόροι για σπορά)
3. Φυτά με ριζώματα ή κονδύλους (εξαιρούνται τα καρότα και τα παντζάρια)
από τα οποία:
 - Πατάτες (συμπεριλαμβάνεται ο πατατόσπορος)
4. Βιομηχανικά φυτά
από τα οποία:
 - Ελαιούχοι σπόροι
5. Φυτά που συγκομίζονται χλωρά
από τα οποία:
 - Προσωρινές καλλιέργειες χλωρών φυτών και βοσκότοποι
 - Χλωρά ψυχανθή
6. Νωπά λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες
Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί η Χ.Γ.Ε. χωριστά στο ύπαιθρο και σε θερμοκήπια.
7. Φυτείες σποροπαραγωγής και σπορόφυτα
8. Λοιπές ετήσιες καλλιέργειες
9. Αγροαπαύσεις
10. Οικογενειακοί λαχανόκηποι
11. Μόνιμοι βοσκότοποι
από τους οποίους:
 - Λιβάδια και βοσκότοποι
 - Άγονοι βοσκότοποι
12. Φρούτα, σαρκώδεις καρποί και καρποί με κέλυφος

13. Εσπεριδοειδή
14. Αμπέλια
από τα οποία:
 - Σταφύλια για παραγωγή κρασιού
15. Ελαιώνες
16. Χαρουπιές
17. Άλλες μόνιμες καλλιέργειες

Ερώτημα 15.3: Ο κάτοχος της εκμετάλλευσης εφαρμόζει μεθόδους βιολογικής παραγωγής, οι οποίοι είτε έχουν πιστοποιηθεί είτε είναι υπό μεταβατικό καθεστώς, στην εκτροφή των ζώων; (Κωδ. 30)

Θα δοθεί απάντηση ΝΑΙ και θα σημειωθεί Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο, αν το σύνολο ή μέρος του ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσης υπάγεται σε μεθόδους βιολογικής, είτε εφαρμόζονται και πιστοποιούνται είτε είναι υπό μετατροπή για να πιστοποιηθούν. Σημειώνεται ότι βάση του Κανονισμού όλα τα ζώα της εκμετάλλευσης πρέπει να εκτρέφονται σύμφωνα με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής. Μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες οι εγκαταστάσεις και τα είδη ζώων είναι σαφώς διαχωρισμένα μπορεί ένα μέρος των ζώων να εκτρέφεται με διαφορετικό τρόπο.

Αν **ΝΑΙ**, τότε να καταχωρηθεί ο αριθμός των ζώων, κατά είδος, στις αντίστοιχες κατηγορίες (**Κωδ. 31-39**).

1. Βοοειδή
από τα οποία:
 - Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής
 - Άλλες αγελάδες
2. Χοίροι
3. Πουλερικά
από τα οποία:
 - Κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής
 - Όρνιθες αυγοπαραγωγής
4. Αιγοειδή
5. Προβατοειδή

4.4 ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ (αριθμός ζώων την 31^η Δεκεμβρίου 2020)

Στο Κεφάλαιο αυτό θα καταχωρηθεί ο αριθμός των ζώων τα οποία κατέχει άμεσα ή διαχειρίζεται η εκμετάλλευση κατά την ημέρα της έρευνας (31^η Δεκεμβρίου 2020), ανεξάρτητα από την ημέρα που ο απογραφέας θα συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο. Τα ζώα αυτά δεν είναι απαραίτητο να αποτελούν ιδιοκτησία του κατόχου εάν βρίσκονται υπό τη διαχείριση της εκμετάλλευσης επειδή βρίσκονται στην εκμετάλλευση, δηλαδή σε χρησιμοποιούμενες γεωργικές εκτάσεις ή σε στάβλους ζώων που χρησιμοποιούνται από την εκμετάλλευση την ημέρα αναφοράς. Σημειώνεται ότι δεν είναι αναγκαίο τα ζώα να βρίσκονται κοντά στην εκμετάλλευση κατά την ημέρα αναφοράς της έρευνας.

Περιλαμβάνονται:

- Ζώα που βρίσκονται στην άμεση κατοχή ή διαχείριση της εκμετάλλευσης
- Ζώα που βρίσκονται στην εκμετάλλευση για βοσκή, αλλά ανήκουν σε άλλη μη γεωργική εκμετάλλευση, όπως για παράδειγμα σε σφαγείο
- Μετανάστευση αγελών (δεν ανήκουν σε εκμεταλλεύσεις αλλά βρίσκονται σε κοινόχρηστα βοσκοτόπια
- Βοοειδή
- Πρόβατα και αίγες
- Χοίροι
- Πουλερικά
- Κουνέλια
- Κυψέλες μελισσών
- Ιπποειδή που προορίζονται για την παραγωγή κρέατος ή χρησιμοποιούνται ως μέσο παραγωγής

Εξαιρούνται:

- Κατοικίδια ζώα και ζώα που δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή, δηλαδή χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για λόγους αναψυχής της ίδιας της οικογένειας του κατόχου

- Τα “φιλοξενούμενα” ζώα, δηλαδή ζώα που προορίζονται για διασταύρωση
- Ζώα που βόσκουν σε άλλη εκμετάλλευση
- Υδρόβια ζώα, ψάρια και ερπετά

ΠΡΟΣΟΧΗ: Αν κατά την ημερομηνία αναφοράς η εκμετάλλευση δεν έχει ζώα γιατί τα πούλησε, αλλά εξέτρεφε και εκμεταλλευόταν τα ζώα αυτά την περίοδο αναφοράς της έρευνας από (1 Σεπτεμβρίου 2019 έως 31 Αυγούστου 2020), τα ζώα δε θα καταχωρηθούν. Στην περίπτωση αυτή, ο Απογραφέας θα συμπληρώσει στο ερωτηματολόγιο τα χρησιμοποιηθέντα βοσκοτόπια εάν υπάρχουν, τον σταβλισμό των ζώων και την απασχόληση και θα κάνει ειδική αναφορά στις παρατηρήσεις, στο τέλος του ερωτηματολογίου, ότι τα ζώα υπήρχαν αλλά πουλήθηκαν.

ΚΕΦ. 16: ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΗ (κάθε ηλικίας) (Κωδ. 01-02)

1. **Θηλυκά αναπαραγωγής:** Περιλαμβάνονται όλα τα θηλυκά ζώα αναπαραγωγής κάθε ηλικίας και συγκεκριμένα:
 - προβατίνες αναπαραγωγής
 - νεαρές προβατίνες που προορίζονται για αναπαραγωγή
 - προβατίνες που χρησιμοποιήθηκαν για αναπαραγωγή, έχει κλείσει ο κύκλος της αναπαραγωγής και έχουν αποσυρθεί από τη διαδικασία αυτή ή αποστέλλονται για σφαγή
2. **Άλλα προβατοειδή:** Περιλαμβάνονται όλα τα άλλα πρόβατα κάθε ηλικίας και συγκεκριμένα:
 - αρνιά για σφαγή ή πάχυνση
 - προβατίνες που προορίζονται για πάχυνση, σφαγή ή πώληση ή είναι προβατίνες **γαλακτοπαραγωγής, μόνο, και όχι αναπαραγωγής**
 - αρσενικά (κριάρια) που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για επιβήτορες ή προορίζονται για πάχυνση, σφαγή ή πώληση.

ΚΕΦ. 17: ΑΙΓΟΕΙΔΗ (κάθε ηλικίας) (Κωδ. 04-05)

1. **Θηλυκά αναπαραγωγής:** Περιλαμβάνονται όλα τα θηλυκά ζώα αναπαραγωγής κάθε ηλικίας και συγκεκριμένα:
 - αίγες αναπαραγωγής
 - νεαρά θηλυκά που προορίζονται για αναπαραγωγή
 - αίγες που χρησιμοποιήθηκαν για αναπαραγωγή, έχει κλείσει ο κύκλος της αναπαραγωγής και έχουν αποσυρθεί από τη διαδικασία αυτή ή αποστέλλονται για σφαγή
2. **Άλλα αιγοειδή:** Περιλαμβάνονται όλα τα άλλα αιγοειδή κάθε ηλικίας και συγκεκριμένα:
 - κατσίκια για σφαγή ή πάχυνση
 - αίγες που προορίζονται για πάχυνση, σφαγή ή πώληση ή είναι αίγες γαλακτοπαραγωγής μόνο και όχι αναπαραγωγής
 - αρσενικά (τράγοι) που χρησιμοποιούνται ή θα χρησιμοποιηθούν ως επιβήτορες ή προορίζονται για πάχυνση, σφαγή ή πώληση

ΚΕΦ. 18: ΒΟΟΕΙΔΗ (Κωδ. 07-15)

1. **Μικρότερα του ενός (1) έτους:** Περιλαμβάνονται τα μοσχάρια και οι μοσχίδες κάτω του ενός έτους που προορίζονται για σφαγή ή για αναπαραγωγή ή για πάχυνση και σφαγή σε μεγαλύτερη ηλικία.
 - α. **Αρσενικά** (μοσχάρια)
 - β. **Θηλυκά** (μοσχίδες)
2. **Ενός (1) έτους μέχρι δύο (2) ετών:** Περιλαμβάνονται τα αρσενικά και νεαρά θηλυκά βοοειδή ηλικίας από ένα έτος μέχρι 2 ετών, που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία της αναπαραγωγής ή προορίζονται για σφαγή.
 - α. **Αρσενικά**
 - β. **Δαμαλίδες** (θηλυκά): Εξαιρούνται τα θηλυκά που είναι ηλικίας 1-2 ετών και έχουν ήδη γεννήσει, τα οποία θα καταχωρηθούν στο ερώτημα 18.4.β.
3. **Αρσενικά δύο (2) ετών και άνω:** Γράφονται τα αρσενικά βοοειδή (ταύροι) ηλικίας 2 ετών και άνω που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία αναπαραγωγής ως επιβήτορες. Τα ζώα της κατηγορίας αυτής, σπάνια μπορεί να παχυνθούν με σκοπό τη σφαγή για παραγωγή κρέατος.
4. **Θηλυκά δύο (2) ετών και άνω:**
 - α. **Δαμαλίδες:** Καταχωρούνται τα δαμάλια, δηλαδή τα θηλυκά βοοειδή 2 ετών και άνω, τα οποία δεν έχουν ακόμα γεννήσει, έστω και αν εγκυμονούν κατά την ημέρα αναφοράς της έρευνας, καθώς και τις δαμαλίδες που παχύνονται με σκοπό τη σφαγή τους για παραγωγή κρέατος.

β. Αγελάδες: Εδώ γράφονται τα θηλυκά βοοειδή, ανεξάρτητα από την ηλικία τους (ακόμα και τα κάτω των 2 ετών), που έχουν γεννήσει έστω και μια φορά.

- **Γαλακτοπαραγωγής:** Θηλυκά βοοειδή που έχουν ήδη γεννήσει και τα οποία, λόγω της φυλής ή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, εκτρέφονται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο για την παραγωγή γάλακτος για ανθρώπινη κατανάλωση ή για παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων. Επίσης, περιλαμβάνονται αγελάδες γαλακτοπαραγωγής που έχουν σταματήσει την παραγωγή γάλακτος και προορίζονται για σφαγή.
- **Άλλες αγελάδες:** Θηλυκά βοοειδή που έχουν ήδη γεννήσει και τα οποία χρησιμοποιούνται, κυρίως, για την παραγωγή μοσχαριών πάχυνσης (θηλάζουσες αγελάδες). Το γάλα των αγελάδων αυτών δε διατίθεται για κατανάλωση ή για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων. Επίσης, περιλαμβάνονται οι ακατάλληλες για αναπαραγωγή αγελάδες, οι οποίες προορίζονται για σφαγή, είτε έχουν υποστεί πάχυνση είτε όχι.

ΚΕΦ. 19: ΧΟΙΡΟΙ (Κωδ. 17-19)

1. **Χοιρίδια βάρους ζώντος ζώου κάτω των 20 κιλών:** Γράφονται όλα τα χοιρίδια, αρσενικά και θηλυκά, που το ζωντανό βάρος τους την ημέρα αναφοράς της έρευνας ήταν κάτω από 20 κιλά.
2. **Χοιρομητέρες αναπαραγωγής βάρους 50 κιλών και άνω:** Περιλαμβάνονται όλα τα θηλυκά χοιρινά βάρους 50 κιλών και άνω που προορίζονται για αναπαραγωγή, ασχέτως αν έχουν γεννήσει ή όχι. Εξαιρούνται οι χοιρομητέρες που αποσύρθηκαν από την αναπαραγωγή ή είναι ακατάλληλες για αναπαραγωγή.
3. **Άλλοι χοίροι (κάπροι, παχυνόμενοι χοίροι κλπ.):** Περιλαμβάνονται οι χοίροι (θηλυκά ή αρσενικά) ζώντος βάρους 20 μέχρι 50 κιλά, τα γουρούνια πάχυνσης με ζωντανό βάρος ίσο ή μεγαλύτερο από 50 κιλά και οι κάπροι αναπαραγωγής πάνω από 50 κιλά.

ΚΕΦ. 20: ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ (Κωδ. 21-29)

1. **Κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής:** Περιλαμβάνονται τα νεαρά κοτόπουλα που προορίζονται αποκλειστικά για σφαγή και παραγωγή κρέατος. Δεν περιλαμβάνονται οι νεαρές πουλάδες πριν από την έναρξη της ωοτοκίας και οι κότες που δίνουν αυγά ή βρίσκονται στο στάδιο της αντικατάστασης.
2. **Όρνιθες αυγοπαραγωγής:** Περιλαμβάνονται οι κότες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία και έχουν αρχίσει ωοτοκία, ασχέτως αν τα αυγά προορίζονται για κατανάλωση ή για αναπαραγωγή. Περιλαμβάνονται επίσης οι κότες που βρίσκονται στο στάδιο της αντικατάστασης, δηλαδή ηλικιωμένες κότες που έχουν επιλεγεί για σφαγή (ως μη παραγωγικές) και οι νεαρές πουλάδες πριν την έναρξη της ωοτοκίας.
3. **Άλλα πουλερικά:** Περιλαμβάνονται όλα τα άλλα είδη ορνιθοειδών που μπορεί να εκτρέφονται σε μια γεωργική εκμετάλλευση εξαιρουμένων των νεοσσών.
 - α. Γαλοπούλες
 - β. Πάπιες
 - γ. Χήνες
 - δ. Στρουθοκάμηλοι
 - ε. Ορτύκια
 - στ. Περιστέρια
 - ζ. Άλλα (φασιανοί, φραγκόκοτες κλπ.)

ΚΕΦ. 21: ΚΟΥΝΕΛΙΑ (Κωδ. 31-34)

1. **Κονικλομητέρες αναπαραγωγής:** Γράφονται τα θηλυκά κουνέλια που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία (έχουν ήδη γεννήσει).
2. **Αρσενικά κουνέλια**
3. **Κουνέλια πάχυνσης**
4. **Άλλα κουνέλια** που δεν ταξινομούνται πιο πάνω

ΚΕΦ. 22: ΚΥΨΕΛΕΣ ΜΕΛΙΣΣΩΝ (Κωδ. 36)

ΚΕΦ. 23: ΑΛΛΑ ΖΩΑ (Κωδ. 37)

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) εάν υπάρχουν στην γεωργική εκμετάλλευση άλλες κατηγορίες ζώων και πτηνών που είναι δυνατόν να εκτραφούν. Παρακαλώ διευκρινίστε το είδος του ζώου.

4.5 ΜΕΡΟΣ IV. ΣΤΑΒΑΙΣΜΟΣ ΖΩΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Το μερίδιο των ζώων σε διαφορετικά συστήματα στέγασης αποτελεί δείκτη στήριξης του γεωργοπεριβαλλοντικού δείκτη της αποθήκευσης κοπριάς. Ο συνδυασμός του τύπου συστήματος στέγασης ζώων και της διαχείρισης της κοπριάς είναι σημαντικός για την εκτίμηση της εκπομπής αμμωνίας.

Στα κεφάλαια 24 έως 26 θα σημειώσετε το μέσο ετήσιο πληθυσμό των ζώων, τον αριθμό των θέσεων στους στάβλους για κάθε κατηγορία και το χρονικό διάστημα βόσκησης, σε μήνες, για συγκεκριμένα είδη ζώων.

4.5.1 Μέσος ετήσιος πληθυσμός ζώων

Ο αριθμός των ζώων είναι στοιχείο που επηρεάζει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τη γεωργία, επομένως, είναι σημαντικό να υπολογιστεί ο μέσος ετήσιος πληθυσμός ζώων για τα βοοειδή, τους χοίρους και τις όρνιθες αναπαραγωγής. Με τον πιο πάνω όρο εννοούμε το συνήθη αριθμό ζώων που υπήρχε στην εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς.

4.5.2 Αριθμός θέσεων

Ο όρος "θέσεις" χρησιμοποιείται κατά την έννοια της σταθερής παραγωγικής ικανότητας κατά την περίοδο αναφοράς. Για τη στέγαση των ζώων και τη διαχείριση της κοπριάς ο αριθμός των θέσεων είναι ο συνήθης αριθμός των ζώων που υπάρχουν στους στάβλους κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς.

4.5.3 Χρονικό διάστημα βόσκησης

Ο μεγαλύτερος όγκος βόσκησης θα γίνει κατά τη διάρκεια της ημέρας σε δύο περιόδους: νωρίς το πρωί και το σούρουπο. Τα βοοειδή κανονικά βόσκουν από 6 έως 12 ώρες την ημέρα, αναλόγως με την ποιότητα των ζωοτροφών τους και οι χοίροι βόσκουν περίπου 5 με 8 ώρες την ημέρα.

ΚΕΦ. 24: ΣΤΑΒΑΙΣΜΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Υπάρχει ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι διάφορες εκπομπές αερίων κατά την αποθήκευση και την εξάπλωση της στερεής και υδαρούς (σε μορφή πολλτού) κοπριάς για τους διάφορους τύπους στάβλων.

ΤΥΠΟΙ ΣΤΑΒΛΩΝ

4.5.4 Δεμένοι με ορθοστάτες

Πρόκειται για στάβλους όπου τα ζώα είναι δεμένα στις θέσεις τους και δεν επιτρέπεται να κινούνται ελεύθερα. Αυτοί οι τύποι μπορεί να περιέχουν κοπριά όταν τα δάπεδα των πάγκων είναι τσιμεντό στρωμένο με άχυρο ή πριονίδι (στρωμνή). Μπορούν επίσης να περιέχουν υδαρή κοπριά όταν τα δάπεδα των πάγκων είναι επίπεδα τσιμεντά με ένα αγωγό καλυμμένο από σχάρα στο πίσω μέρος των ζώων ή ένα πατάρι για τη συλλογή των περιττωμάτων και των ούρων. Στην περίπτωση αυτή, η κοπριά και τα ούρα πέφτουν κάτω από το δάπεδο σε ένα λάκκο, όπου σχηματίζουν πολτό.

Εικόνα 1 – Ορθοστάτες

4.5.5 Μικρά δωμάτια/θάλαμοι

Αναφέρεται σε στάβλους όπου τα ζώα κινούνται ελεύθερα και έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε ολόκληρη την περιοχή του στάβλου ή του περιβλήματος τους, το οποίο μπορεί να έχει στερεή κοπριά. Συνήθως υπάρχει στρώμα άχυρου στο πάτωμα, το οποίο αφαιρείται από τον στάβλο (1 ή 2 φορές τον χειμώνα) ως κοπριά. Για τους σκοπούς της έρευνας, αυτός ο τύπος στάβλου περιλαμβάνει και περιβλήματα θαλάμου, τα οποία είναι κτίρια χωρισμένα σε σειρές ατομικών πάγκων ή θαλάμων, όπου είναι τα ζώα όταν βρίσκονται σε κατάσταση ηρεμίας και δεν είναι δεμένα.

Εικόνα 2 – Θάλαμοι αγελάδων

Ερώτημα 24.1: Μέσος ετήσιος πληθυσμός ζώων, δηλαδή ο συνήθης αριθμός ζώων που υπήρχε στην εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς

Στο ερώτημα αυτό θα καταγραφεί ο συνήθης αριθμός ζώων για τις αγελάδες γαλακτοπαραγωγής και τα άλλα βοοειδή.

Στη συνέχεια θα διαχωριστεί και να καταγραφεί ο αριθμός θέσεων για τις αγελάδες γαλακτοπαραγωγής και για τα άλλα βοοειδή, στους εξής τύπους:

24.2 Στάβλοι που είναι δεμένοι με ορθοστάτες (ζώα δεμένα σε πάγκους), με διαχείριση:

- α. υδαρούς κοπριάς
- β. στερεής κοπριάς

24.3 Ελεύθερος σταβλισμός (τα ζώα κινούνται ελεύθερα) ή σε μικρά δωμάτια/θαλάμους, με διαχείριση:

- α. υδαρούς κοπριάς
- β. στερεής κοπριάς

24.4 Άλλοι τύποι που δεν ταξινομούνται αλλού, με διαχείριση:

- α. υδαρούς κοπριάς
- β. στερεής κοπριάς

24.5 Τα ζώα βρίσκονται πάντα σε εξωτερικούς χώρους

Ερώτημα 24.6: Ποιο ήταν το χρονικό διάστημα που τα ζώα βόσκησαν στο ύπαιθρο;

Στο ερώτημα αυτό θα καταγραφεί ο αριθμός μηνών, κατά προσέγγιση, για τον οποίο τα ζώα βόσκησαν στο ύπαιθρο κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας. Λαμβάνοντας υπόψη τις ημερήσιες ώρες βοσκής, τότε:

- Εάν μια αγελάδα βόσκει για 6 ή περισσότερες ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο, για 4 μήνες τον χρόνο τότε το συνολικό χρονικό διάστημα βόσκησης είναι 4 μήνες.
- Εάν μια αγελάδα βόσκει περισσότερο από 2 αλλά λιγότερο από 6 ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο, για 4 μήνες τον χρόνο τότε το συνολικό χρονικό διάστημα βόσκησης είναι 2 μήνες.

- Εάν όμως, μια αγελάδα βόσκει 2 ή λιγότερες ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο, για 4 μήνες τον χρόνο τότε το συνολικό χρονικό διάστημα βόσκησης είναι μηδέν (0) μήνες, δηλαδή δεν θεωρείται ότι βόσκει στο ύπαιθρο.

Ερώτημα 24.7: Υπάρχει πρόσβαση για άσκηση των ζώων σε ειδικές αυλές;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) εάν υπάρχουν στην γεωργική εκμετάλλευση αυλές όπου τα ζώα μπορούν να ασκηθούν ελεύθερα.

ΚΕΦ. 25: ΣΤΑΒΑΙΣΜΟΣ ΧΟΙΡΩΝ

Όπως και στα βοοειδή, η ανάγκη διάκρισης των διαφόρων τύπων στέγασης για τους χοίρους είναι σημαντική για να υπολογιστούν οι διαφορετικές εκπομπές αμμωνίας.

ΤΥΠΟΙ ΣΤΑΒΛΩΝ

4.5.6 Σχιστό/δικτυωτό δάπεδο

Αναφέρεται σε στάβλους που τα δάπεδα τους είναι σχισμένα ή δικτυωτά, δηλαδή έχει ράβδους όπου η κοπριά και τα ούρα πέφτουν κάτω από το δάπεδο σε ένα λάκκο και σχηματίζουν πολτό. Οι στάβλοι αυτοί χωρίζονται σε πλήρως (είναι ολόκληρο το δάπεδο δικτυωτό) και μερικώς (ένα μέρος του δαπέδου έχει ράβδους).

Εικόνα 3 – Εξ' ολοκλήρου σχιστό/δικτυωτό δάπεδο

4.5.7 Συμπαγές δάπεδο (εξαιρούνται τα βαθιά απορρίμματα)

Αναφέρεται σε ένα επίπεδο, συμπαγές πάτωμα που συνήθως κατασκευάζεται από μη λείο τσιμέντο. Το πάτωμα κανονικά κλίνει προς τα πίσω για να διευκολύνει τον καθαρισμό.

4.5.8 Βαθιά απορρίμματα

Είδη στάβλων όπου το πάτωμα καλύπτεται με ένα παχύ στρώμα απορριμμάτων (άχυρο, πριονίδι ή άλλο παρόμοιο υλικό που συγκερατεί την κοπριά και τα ούρα) και το οποίο αφαιρείται λίγες φορές το χρόνο.

Εικόνα 4 – Βαθιών απορριμμάτων για χοίρους

4.5.9 Ελεύθερη βοσκή

Η ελεύθερη βοσκή είναι μια μέθοδος εκτροφής όπου τα ζώα, για τουλάχιστον λίγες ώρες την ημέρα, μπορούν να περιπλανηθούν ελεύθερα σε εξωτερικούς χώρους αντί να περιορίζονται σε ένα περιβλήμα για 24 ώρες κάθε μέρα.

Ερώτημα 25.1: Μέσος ετήσιος πληθυσμός ζώων, δηλαδή ο συνήθης αριθμός ζώων που υπήρχε στην εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς

Στο ερώτημα αυτό θα καταγραφεί ο συνήθης αριθμός ζώων για τις χοιρομητέρες αναπαραγωγής και τους άλλους χοίρους.

Στη συνέχεια θα διαχωριστεί και να καταγραφεί ο αριθμός θέσεων για τις χοιρομητέρες αναπαραγωγής και για τους άλλους χοίρους, στους εξής τύπους:

- 25.2 Στάβλοι με εξ' ολοκλήρου σχιστό/δικτυωτό δάπεδο
- 25.3 Στάβλοι με μερικώς σχιστό/δικτυωτό δάπεδο
- 25.4 Στάβλοι με συμπαγές δάπεδο (εξαιρούνται οι στάβλοι βαθιών απορριμμάτων)
- 25.5 Στάβλοι βαθιών απορριμμάτων (στρώματα αχύρου, στρωμνή)
- 25.6 Άλλοι τύποι που δεν ταξινομούνται αλλού
- 25.7 Τα ζώα βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους (ελεύθερη βοσκή)

Ερώτημα 25.8: Για πόσους μήνες οι χοιρομητέρες αναπαραγωγής ήταν σε ελεύθερη βοσκή;

Στο ερώτημα αυτό θα καταγραφεί ο αριθμός μηνών, κατά προσέγγιση, για τον οποίο τα ζώα βόσκησαν στο ύπαιθρο κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας. Λαμβάνοντας υπόψη τις ημερήσιες ώρες βοσκής, τότε:

- Εάν ένας χοίρος βόσκει για 5 ή περισσότερες ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο, για 4 μήνες τον χρόνο, τότε το συνολικό χρονικό διάστημα βόσκησης είναι 4 μήνες.
- Εάν ένας χοίρος βόσκει περισσότερο από 2 αλλά λιγότερο από 5 ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο, για 4 μήνες τον χρόνο, τότε το συνολικό χρονικό διάστημα βόσκησης είναι 2 μήνες.
- Εάν ένας χοίρος βόσκει 2 ή λιγότερες ώρες την ημέρα στο ύπαιθρο, για 4 μήνες τον χρόνο, τότε το συνολικό χρονικό διάστημα βόσκησης είναι μηδέν (0) μήνες, δηλαδή δεν θεωρείται ότι βόσκει στο ύπαιθρο.

Ερώτημα 25.9: Υπάρχει πρόσβαση για άσκηση των άλλων χοίρων σε ειδικές αυλές;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) εάν υπάρχουν στην γεωργική εκμετάλλευση αυλές όπου οι χοίροι (εκτός τις χοιρομητέρες αναπαραγωγής) μπορούν να ασκηθούν ελεύθερα.

ΚΕΦ. 26: ΣΤΑΒΑΙΣΜΟΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ

ΤΥΠΟΙ ΣΤΑΒΛΩΝ

4.5.10 Βαθιά απορρίμματα

Οι εγκαταστάσεις βαθιών απορριμμάτων (βλέπε τύπο 4.5.8) για τα πουλερικά αποτελούνται από ένα απλό κλειστό κτίριο που είναι θερμικά μονωμένο και εξαερίζεται. Τουλάχιστον το 1/3 της επιφάνειας του δαπέδου πρέπει να καλύπτεται με στρωμνή (ψιλοκομμένο άχυρο κλπ) και τα 2/3 να είναι καλυμμένα με σχάρες πάνω από ένα λάκκο για τη συλλογή των περιττωμάτων. Οι φωλιές και η τροφοδοσία (τροφής και νερού) τοποθετούνται πάνω από την καλυμμένη με σχάρα περιοχή για να διατηρούνται τα απορρίμματα στεγνά.

4.5.11 Εγκαταστάσεις πολλαπλών επιπέδων

Αποτελούνται από ένα ισόγειο και ένα ή περισσότερα επίπεδα, από τα οποία η κοπριά δεν μπορεί να πέσει στα πτηνά που είναι στο πιο κάτω επίπεδο. Ένα μια κατασκευή με θερμομόνωση, εξαερισμό και φυσικό ή τεχνητό φως. Τα πτηνά διατηρούνται σε ομάδες και είναι ελεύθερα να μετακινούνται σε ολόκληρη την περιοχή σε πολλαπλά επίπεδα.

4.5.12 Κλωβοστοιχία με ζώνες κοπριάς

Είναι συστήματα κλουβιών στα οποία οι φωτόκες όρνιθες φυλάσσονται, μια ή περισσότερες στο καθένα, μέσα σε κλειστά κτίρια με μηχανικό εξαερισμό, με ή χωρίς σύστημα φωτισμού. Τα πτηνά φυλάσσονται σε κλιμακωτά κλουβιά διατεταγμένα σε μακριές σειρές. Τα περιττώματα πέφτουν κάτω από τα κλουβιά και συλλέγονται/αποθηκεύονται σε βαθιά κοιλότητα ή αφαιρούνται. Τα περιττώματα από τις όρνιθες αυγοπαραγωγής δεν αναμειγνύονται με άλλα υλικά, όπως απορρίμματα, και απομακρύνονται μηχανικά έξω από το κτίριο για να σχηματιστεί στερεά κοπριά.

Εικόνα 5 – Κλωβοστοιχία με ζώνες κοπριάς (ιμάντα)

4.5.13 Κλωβοστοιχία χωρίς ζώνες κοπριάς

Υπάρχουν δύο τύποι κλωβοστοιχιών χωρίς ζώνες κοπριάς: με βαθιά κοιλώματα και με ξυλόβαθρο. Οι κλωβοστοιχίες **με βαθιά κοιλώματα** είναι κλουβιά όπου η κοπριά πέφτει σε βαθιά κοιλότητα κάτω από τα κλουβιά και σχηματίζει πολτό. Τα περιττώματα πέφτουν, συνήθως, από μόνα τους και η στρώση κοπριάς αφαιρείται μια φορά το χρόνο. Οι κλωβοστοιχίες **με ξυλόβαθρο** είναι κλουβιά όπου η κοπριά πέφτει στο πάτωμα κάτω από τα κλουβιά και σχηματίζει στερεά κοπριά η οποία απομακρύνεται σε τακτά διαστήματα.

*Ερώτημα 26.1: **Μέσος ετήσιος πληθυσμός ζώων**, δηλαδή ο συνήθης αριθμός ζώων που υπήρχε στην εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς*

Στο ερώτημα αυτό θα καταγραφεί ο συνήθης αριθμός ζώων μόνο για τις όρνιθες αυγοπαραγωγής.

Στη συνέχεια θα καταγραφεί ο αριθμός θέσεων μόνο για τις όρνιθες αυγοπαραγωγής, στους εξής τύπους:

26.2 **Στάβλοι βαθιών απορριμμάτων (στρώματα άχυρου, στρωμή)**

26.3 **Εγκαταστάσεις πολλαπλών επιπέδων, χωρίς στρώματα άχυρου, όπου κινούνται ελεύθερα**

26.4 **Κλωβοστοιχία με:**

α. ζώνες κοπριάς (ιμάντα)

β. βαθιά κοιλώματα (τάφρο)

γ. ξυλόβαθρο (ξύλινοι πατοί)

26.5 **Άλλοι τύποι που δεν ταξινομούνται αλλού**

26.6 **Τα ζώα βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους (ελεύθερη βοσκή):** Στην περίπτωση των πουλερικών η ελεύθερη βοσκή μπορεί να γίνεται σε γρασίδι, όπου τα πτηνά έχουν πρόσβαση σε αυτή την περιοχή από τα κλουβιά τους μέσω τρυπωμάτων στον τοίχο και από καλυμμένη βεράντα, αν υπάρχει. Θα χρησιμοποιήσουν την περιοχή ελεύθερης βοσκής εάν αισθάνονται ότι υπάρχει επαρκές καταφύγιο, δηλαδή δέντρα ή θάμνοι ή τεχνητό καταφύγιο (ανυψωμένα δίχτυα, σκηνές κλπ.). Για τους σκοπούς της έρευνας αν τα πτηνά έχουν πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους μπορούν να ταξινομηθούν ως ελεύθερης βοσκής.

ΚΕΦ. 27: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ

4.5.14 Λίπασμα

Το λίπασμα είναι μια φυσική ή τεχνητή ουσία που περιέχει χημικά στοιχεία (όπως το άζωτο (N), το φωσφόρο (P) και το κάλιο (K)) που βελτιώνουν την ανάπτυξη και την παραγωγικότητα των φυτών.

4.5.15 Ανόργανα λιπάσματα

Είναι τα λιπάσματα που παράγονται από μια χημική/βιομηχανική επεξεργασία υλικών που δεν περιέχουν άνθρακα. Ονομάζονται επίσης χημικά λιπάσματα, τεχνητά λιπάσματα ή ορυκτά λιπάσματα.

4.5.16 Οργανικά λιπάσματα

Είναι τα λιπάσματα που προέρχονται από οργανική προέλευση, όπως ζωικά προϊόντα, υπολείμματα φυτών ή ανθρώπινης προέλευση. Τα οργανικά λιπάσματα περιέχουν άνθρακα (C) και θρεπτικά συστατικά αποκλειστικά βιολογικής.

4.5.17 Ζωική κοπριά

Είναι οργανική ύλη, η οποία προέρχεται κυρίως από ζωικά κόπρανα και ούρα, αλλά συνήθως περιέχει και φυτικό υλικό (π.χ. άχυρο), το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί ως υπόστρωμα για ζώα και έχει απορροφήσει τα κόπρανα και τα ούρα. Η κοπριά από βοοειδή και χοίρους μπορεί να είναι είτε στερεά είτε πολτός (υδαρή), ενώ των πουλερικών είναι στερεά.

4.5.18 Στερεή κοπριά

Η στερεή κοπριά είναι τα περιττώματα των ζώων, με ή χωρίς στρωμνή, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως μικρής ποσότητας ούρων. Η στερεή κοπριά έχει τουλάχιστον 20% ξηρά ύλη. Στερεή μπορεί να θεωρηθεί και η κοπριά του αγροκτήματος, η οποία είναι ένα μείγμα κοπριάς και ούρων με άχυρο και απορρίμματα που χρησιμοποιούνται ως υλικό για κρεβάτι και υπολείμματα από τις ζωοτροφές που τροφοδοτούνται σε βοοειδή, πρόβατα και άλλα ζώα (εξαιρουμένου των κοτόπουλων).

4.5.19 Υγρή κοπριά

Η υγρή κοπριά είναι ούρα από ζώα, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως μικρής ποσότητας περιττωμάτων ή/και νερού. Η υγρή κοπριά έχει μέχρι 4% ξηρή ύλη και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υγρό με κανονικό εξοπλισμό άρδευσης.

4.5.20 Υδαρή κοπριά

Περιλαμβάνει τόσο τον πολτό (κοπριά με 4 έως 10% στερεά) όσο και την ημι-στερεή κοπριά με περιεκτικότητα σε ξηρά ουσία που μπορεί να φθάσει από περίπου 10 έως 20%, πράγμα που μπορεί να απαιτεί τη διαχείριση ειδικών αντλιών.

Ερώτημα 27.1: Χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση στην οποία χρησιμοποιήθηκαν ανόργανα λιπάσματα (χημικά, τεχνητά λιπάσματα):

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, η Χ.Γ.Ε. στην οποία εφαρμόστηκαν ανόργανα λιπάσματα κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας.

Ερώτημα 27.2: Χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση στην οποία χρησιμοποιήθηκε ζωική κοπριά:

Θα καταχωρηθεί, σε δεκάρια με ένα δεκαδικό ψηφίο, η Χ.Γ.Ε. στην οποία εφαρμόστηκε ζωική κοπριά κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας.

Ποσότητα κοπριάς

Ερώτημα 27.3: Παραχθείσα ποσότητα κοπριάς που εξήχθη από την εκμετάλλευση:

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί η ποσότητα της παραχθείσας κοπριάς, υδαρούς/υγρής και στερεής μορφής σε κυβικά μέτρα και σε κιλά αντίστοιχα, που εξάγεται από την εκμετάλλευση για άμεση χρήση ως λίπασμα ή προορίζεται για βιομηχανική επεξεργασία ανεξάρτητα από το εάν πωλήθηκε ή ανταλλάχθηκε δωρεάν. Περιλαμβάνει επίσης την κοπριά που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ενέργειας και σε μεταγενέστερο στάδιο πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθεί στη γεωργία.

Ερώτημα 27.4: Ποσότητα κοπριάς που εισήχθηκε στην εκμετάλλευση:

Θα καταχωρηθεί η ποσότητα της κοπριάς, υδαρούς/υγρής και στερεής μορφής σε κυβικά μέτρα και σε κιλά αντίστοιχα, που εισάγεται στην εκμετάλλευση για άμεση χρήση ως λίπασμα ή προορίζεται για βιομηχανική επεξεργασία ανεξάρτητα από το εάν αγοράστηκε ή δόθηκε δωρεάν. Περιλαμβάνει επίσης την κοπριά που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ενέργειας και σε μεταγενέστερο στάδιο πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθεί στη γεωργία.

Ερώτημα 27.5: Το σύνολο των οργανικών λιπασμάτων και λιπασμάτων με βάση τα απόβλητα, εκτός της ζωικής κοπριάς, που χρησιμοποιούνται στην εκμετάλλευση για γεωργικούς σκοπούς (σε κιλά):

Στο ερώτημα αυτό θα καταχωρηθεί σε κιλά η ποσότητα οργανικών λιπασμάτων και λιπασμάτων με βάση τα απόβλητα, εκτός της ζωικής κοπριάς, που χρησιμοποιούνται στην εκμετάλλευση για γεωργικούς σκοπούς. Εξαιρείται η πράσινη κοπριά.

ΚΕΦ. 28: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΚΟΠΡΙΑΣ

Οι τεχνικές εφαρμογής κοπριάς είναι σημαντικές για διάφορους περιβαλλοντικούς λόγους, όπως τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας, των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κλπ. Τόσο η χρονική στιγμή ενσωμάτωσης της κοπριάς στο έδαφος όσο και η μέθοδος που χρησιμοποιείται έχουν επιπτώσεις στην ποσότητα των εκπομπών.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

4.5.21 Χρόνος ενσωμάτωσης

Ενσωμάτωση σημαίνει οποιαδήποτε διαδικασία με την οποία η κοπριά που εφαρμόζεται αναμιγνύεται με ή κάτω από το έδαφος με τη χρήση κατάλληλων μηχανημάτων. Για αποτελεσματική μείωση περιβαλλοντικών κινδύνων, η ενσωμάτωση θα πρέπει να γίνεται όσο το δυνατόν γρηγορότερα (άμεση ενσωμάτωση). Το όριο των 4 ωρών που καθορίζεται από τους εμπειρογνώμονες μπορεί να θεωρηθεί κατά προσέγγιση ως το χρονικό όριο για να γίνει διάκριση μεταξύ της άμεσης ενσωμάτωσης.

4.5.22 Διασκορπισμός

Η κοπριά απλώνεται σε όλη την επιφάνεια της γης ή των καλλιεργειών, χωρίς τη χρήση ενέσιμων τεχνικών και εγχύσεων. Η τεχνική του διασκορπισμού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή στερεής, υδαρούς και υγρής κοπριάς. Οι τεχνικές εφαρμογής περιλαμβάνουν βαγόνια δεξαμενών, εύκαμπτους σωλήνες ρυμούλκησης και συστήματα άρδευσης. Η εφαρμογή με διασκορπισμό απαιτεί λιγότερη ενέργεια και χρόνο και οδηγεί σε ομοιόμορφη εφαρμογή.

Εικόνα 6 – Διασκορπισμός στερεής κοπριάς

Εικόνα 7 – Διασκορπισμός υδαρούς/υγρής κοπριάς

4.5.23 Διασκορπισμός σε λωρίδες

Η τοποθέτηση της υδαρούς/υγρής κοπριάς γίνεται σε παράλληλες γραμμές με συγκεντρωμένη στρώση ή λωρίδα (ζώνη) στο έδαφος, συνήθως 8-15 εκατοστά κάτω από την επιφάνεια. Οι λωρίδες μπορούν να τοποθετηθούν μαζί με τους σπόρους, κάτω από τους σπόρους ή και τα δύο. Οι δύο τρόποι εφαρμογής είναι μέσω:

- **κατακόρυφων άκαμπτων σωλήνων:** Η κοπριά συνήθως εκκενώνεται μέσω άκαμπτων σωλήνων που τερματίζονται σε μεταλλικά "παπούτσια" που έχουν σχεδιαστεί για να οδηγούν κατά μήκος της επιφάνειας του εδάφους, χωρίζοντας την καλλιέργεια έτσι ώστε ο πολτός να εφαρμόζεται απευθείας στην επιφάνεια του εδάφους. Υπάρχουν μερικοί τύποι "παπουτσιών" που είναι σχεδιασμένοι για να κόβουν μια ρηχή σχισμή στο έδαφος έτσι ώστε να βοηθήσουν τη διείσδυση.
- **ελαστικό σωλήνα:** Η κοπριά εκκενώνεται στο έδαφος μέσω μιας σειράς ελαστικών σωλήνων και η εφαρμογή μεταξύ των σειρών μιας αναπτυσσόμενης καλλιέργειας είναι εφικτή.

Εικόνα 8 – Διασκορπισμός σε λωρίδες (κατακόρυφοι άκαμπτοι σωλήνες)

4.5.24 Έγχυση

Η εφαρμογή υγρής κοπριάς με τοποθέτηση σε σχισμές ανοιγμένες στο έδαφος σε διάφορα βάθη ανάλογα με τον τύπο του εγχυτήρα. Οι μέθοδοι έγχυσης είναι ευεργετικές καθώς τοποθετούν υγρή κοπριά κάτω από την επιφάνεια του εδάφους, εξαλείφοντας τόσο την επιφανειακή απορροή σε διπλανάς περιοχές εδάφους όσο και την εξαέρωση της αμμωνίας από την κοπριά. Μειώνει επίσης την οσμή. Η έγχυση διακρίνεται σε ρηχή και βαθιά. Στη **ρηχή έγχυση** η εφαρμογή υγρής κοπριάς γίνεται με την τοποθέτησή της σε ρηχές, κάθετες σχισμές (περίπου 50mm σε βάθος). Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται συχνότερα σε προσωρινά και μόνιμα λιβάδια. Στη **βαθιά έγχυση** η εφαρμογή του πολτού ή υγρής κοπριάς γίνεται με τοποθέτησή της σε βαθιές, κάθετες σχισμές (περίπου 150 mm σε βάθος) κομμένες στο έδαφος με ειδικά σχεδιασμένα δόντια τα οποία βοηθούν τη διασπορά στο έδαφος. Συνήθως χρησιμοποιείται σε εκτάσεις ετήσιων καλλιεργειών.

Εικόνα 9 – Ρηχή έγχυση

Στα πιο κάτω ερωτήματα θα καταγράφεται το ποσοστό της συνολικής κοπριάς (παραγόμενο + εισαγόμενο – εξαγόμενο) που κατανέμεται στην γεωργική έκταση με τις διάφορες διαθέσιμες τεχνικές. Σημειώστε ότι το σύνολο των ποσοστών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100%.

Ερώτημα 28.1: Η προσθήκη κοπριάς στην εκμετάλλευση έγινε με:

Α. Διασκορπισμό, Β. Διασκορπισμό σε λωρίδες, Γ. Έγχυση

Ο απογραφέας θα πρέπει να σημειώσει X στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο με κωδ. 1 (ΝΑΙ) ή κωδ. 2 (ΟΧΙ), ανάλογα με τον τρόπο που έχει εφαρμοστεί η κοπριά στις εκτάσεις. Μπορούν να σημειωθούν περισσότεροι από ένα τρόποι προσθήκης κοπριάς.

Ερώτημα 28.2:

- Αν απαντήθηκε ΝΑΙ στο **Α**, τότε σημειώστε το ποσοστό της κοπριάς που:
 - α. Έγινε χωρίς ενσωμάτωση (Κωδ. 35):** Το ποσοστό της συνολικής εφαρμοσμένης κοπριάς όπου δεν έγινε η ενσωμάτωση. Εάν η κοπριά δεν έχει ενσωματωθεί εντός 24 ωρών από τον διασκορπισμό τότε περιλαμβάνεται εδώ.
 - β. Έχει ενσωματωθεί εντός 4 ωρών (Κωδ. 36):** Το ποσοστό της κοπριάς που προστέθηκε και ενσωματώθηκε με μηχανικό τρόπο στο έδαφος εντός 4 ωρών μετά την εφαρμογή της.
 - γ. Έχει ενσωματωθεί μετά από 4 ώρες (Κωδ. 37):** Το ποσοστό της κοπριάς που προστέθηκε και ενσωματώθηκε με μηχανικό τρόπο στο έδαφος 4 ώρες μετά την εφαρμογή της.
- Αν απαντήθηκε ΝΑΙ στο **Β**, τότε σημειώστε το ποσοστό υδαρούς/υγρής κοπριάς που εφαρμόστηκε σε λωρίδες με:
 - α. Ρυμουλκόμενο σκαπτικό μηχάνημα (Κωδ. 38)**
 - β. Ελαστικούς σωλήνες (Κωδ. 39)**

- Αν απαντήθηκε ΝΑΙ στο Γ, τότε σημειώστε το ποσοστό υδαρούς/υγρής κοπριάς που:
 - α. Εφαρμόστηκε με αβαθή έγχυση, δηλαδή σε ρηχές σχισμές (περίπου 50 mm σε βάθος), με ή χωρίς επιχωμάτωση (Κωδ. 40)
 - β. Εφαρμόστηκε με βαθιά έγχυση, δηλαδή σε βαθιές σχισμές (περίπου 150 mm σε βάθος) με επιχωμάτωση (Κωδ. 41)

ΚΕΦ. 29: ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΟΠΡΙΑΣ

Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης είναι μια άλλη πιθανή πηγή εκπομπών ρύπανσης. Έτσι είναι σημαντική η κάλυψη των εγκαταστάσεων αποθήκευσης κοπριάς, δηλαδή ο τρόπος που καλύπτεται μια αποθήκη (κάλυμμα όπως καπάκι από σκυρόδεμα, σκηνή ή μουσαμά) προκειμένου να προστατευθεί από βροχή και συνεπώς να είναι σε θέση να μειώσει τις εκπομπές αμμωνίας.

Στο κεφάλαιο αυτό θα καταγράψετε το ποσοστό της κοπριάς που αποθηκεύτηκε κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας με κάθε ένα από τους πιο κάτω τρόπους, καθώς και τον αριθμό των μηνών, όπου εφαρμόζεται, αποθήκευσης της. Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο αναφοράς της έρευνας δεν καταγράφονται.

Ερώτημα 29.1: Στερεή κοπριά που αποθηκεύτηκε σε:

- α. **Άθικτες σωρούς ή στοίβες (Κωδ. 42):** Η κοπριά αποθηκεύεται σε άθικτες σωρούς ή στοίβες ή είναι περιορισμένη σε ανοιχτούς χώρους, συνήθως για περίοδο αρκετών μηνών. Αυτές οι εγκαταστάσεις μπορούν να έχουν στέγη ή να καλύπτονται.
- β. **Σωρούς κομποστοποίησης οι οποίοι αερίζονται και/ή αναμειγνύονται (Κωδ. 43):** Κομποστοποίηση είναι η αποσύνθεση διαφόρων οργανικών υλικών (φυτικά απορρίμματα, υπολείμματα, απόβλητα κλπ) από τη δράση ενός πλήθους μικροοργανισμών, σε θερμό, υγρό και αεριζόμενο περιβάλλον.
- γ. **Σε τάφρους, συνήθως κάτω από ένα σχιστό/δικτυωτό δάπεδο (Κωδ. 44):** Η κοπριά αποθηκεύεται με ελάχιστο ή καθόλου προστιθέμενο νερό, συνήθως κάτω από ένα δάπεδο με σχιστόλιθο σε μια κλειστή εγκατάσταση ζώων. Περιλαμβάνεται η κοπριά πουλερικών χωρίς στρωμή.
- δ. **Σε συστήματα βαθιών απορριμμάτων (Κωδ. 45):** Περιλαμβάνεται η κοπριά βοοειδών, χοίρων και πουλερικών με συστήματα βαθιών απορριμμάτων.

Ερώτημα 29.2: Υδαρή/υγρή κοπριάς που αποθηκεύτηκε σε:

- α. **Ακάλυπτες δεξαμενές (Κωδ. 46):** Η κοπριά αποθηκεύεται σε ακάλυπτες δεξαμενές, συνήθως για περίοδο μικρότερη του ενός έτους.
- β. **Δεξαμενές με διαπερατό κάλυμμα (όπως πηλό ή άχυρο) (Κωδ. 47):** Η κοπριά αποθηκεύεται σε δεξαμενές συνήθως για περίοδο μικρότερη του ενός έτους και καλύπτεται με διαπερατό κάλυμμα όπως πηλό, άχυρο ή φυσικό φλοιό.
- γ. **Δεξαμενές με αδιαπέραστο κάλυμμα (Κωδ. 48):** Η κοπριά αποθηκεύεται σε δεξαμενές, συνήθως για περίοδο μικρότερη του ενός έτους και καλύπτεται με αδιαπέραστο κάλυμμα, όπως πολυαιθυλένιο υψηλής πυκνότητας ή κάλυψη αρνητικής πίεσης. Περιλαμβάνεται η κοπριά που τροφοδοτείται σε αναερόβιο μηχανήμα.

Ερώτημα 29.3: Κοπριά που αποθηκεύτηκε σε άλλες εγκαταστάσεις που δεν ταξινομούνται αλλού (Κωδ. 49)

Ερώτημα 29.4: **Ημερήσιος διασκορπισμός:** Καταγράφεται το ποσοστό της κοπριάς που έφευγε τακτικά και εφαρμοζόταν σε καλλιεργήσιμη γη ή βοσκότοπο εντός 24 ωρών από την απέκκριση (Κωδ. 50)

4.6 ΜΕΡΟΣ V: ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Με την έννοια εργατικό δυναμικό νοείται το σύνολο των φυσικών ατόμων τα οποία κατά τη διάρκεια μιας καλλιεργητικής περιόδου ασχολήθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο στις εργασίες (διεύθυνση, τεχνική ή χειρονακτική εργασία) της εκμετάλλευσης που απαιτούνται τόσο για κάθε κλάδο παραγωγής, όσο και για τις γενικές ανάγκες της ή και τη διαχείριση της παραγωγής από πλευράς εμπορίας. Το εργατικό δυναμικό στη γεωργική εκμετάλλευση περιλαμβάνει όλα τα άτομα που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευσή τους και έχουν εργαστεί στη γεωργική εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια των 12 μηνών που λήγουν την ημέρα αναφοράς της έρευνας. Όλα τα άτομα ηλικίας συνταξιοδότησης που συνεχίζουν να εργάζονται στη γεωργική εκμετάλλευση περιλαμβάνονται επίσης στο γεωργικό εργατικό δυναμικό.

Στο πλαίσιο του γεωργικού εργατικού δυναμικού της εκμετάλλευσης, διαχωρίζουμε το έργο του διαχειριστή, το έργο του κατόχου και των μελών της οικογένειάς του και το εργατικό δυναμικό εκτός οικογένειας που απασχολείται άμεσα από την εκμετάλλευση.

4.6.1 Γεωργική εργασία

Θεωρείται κάθε είδους εργασία στην εκμετάλλευση η οποία συμβάλλει στη φυτική και ζωική παραγωγή και τις συναφείς δραστηριότητες, τη συντήρηση των μέσων παραγωγής ή στις διαδικασίες που προκύπτουν άμεσα από αυτές τις παραγωγικές δραστηριότητες.

Περιλαμβάνονται:

- **οργάνωση και διαχείριση**, όπως είναι η εξασφάλιση των εισροών που έχει ανάγκη η εκμετάλλευση για τη λειτουργία της, η προώθηση των προϊόντων που παράγονται σε αυτή η τήρηση της γεωργικής λογιστικής, ο σχεδιασμός βελτιώσεων και αλλαγών στο σύστημα και στον τύπο εκμετάλλευσης κλπ.
- **εργασίες στον αγροτικό χώρο** που αφορούν τις καλλιέργειες, όπως είναι η προετοιμασία των αγροτεμαχίων για καλλιέργεια (οργώματα, λιπάνσεις, σπορές ή φυτεύσεις κλπ.), οι καλλιεργητικές φροντίδες για τις καλλιέργειες (φυτοπροστασία, ποτίσματα, κλαδεύματα, σκαλίσματα κλπ.), η συγκομιδή κλπ.
- **εργασίες που αφορούν την κτηνοτροφία**, όπως είναι η καθημερινή περιποίηση των ζώων, η προετοιμασία και χορήγηση των ζωοτροφών, η εφαρμογή συστήματος υγιεινής των ζώων, ο καθαρισμός των εγκαταστάσεων, το άρμεγμα, διάφοροι χειρισμοί ανάλογα με το είδος και την κατηγορία των ζώων (ευνουχισμός, μεταφορά στα σφαγεία) κλπ.
- **εργασίες διάφορων τεχνικών χειρισμών** που ακολουθούν τη συγκομιδή, όπως είναι ο αλωνισμός, η μεταφορά στην αποθήκη, η συσκευασία, η αποθήκευση ανάλογα με το προϊόν και κατά τρόπο που να αποφεύγονται οι φθορές και άλλου είδους απώλειες κλπ.
- **εργασίες συντήρησης** σε κτίρια, μηχανήματα, εγκαταστάσεις κλπ.
- **εργασίες μεταφοράς** προϊόντων, υλικών, εφοδίων και, γενικά, ότι γίνεται αποκλειστικά για τη εκμετάλλευση και με την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτές οι μεταφορές γίνονται με το εργατικό δυναμικό της εκμετάλλευσης.
- **εργασίες για τις καθημερινές δόσοληψίες** της εκμετάλλευσης, όπως είναι η σύναψη δανείων, η αποπληρωμή τοκοχρεολυτικών δόσεων κλπ.
- **μη γεωργικές εργασίες** που αφορούν δευτερεύουσες δραστηριότητες και συνδέονται άμεσα με την γεωργική παραγωγή οι οποίες δεν μπορούν να διαχωριστούν από τις καθαρά γεωργικές δραστηριότητες, όπως είναι η επεξεργασία σταφυλιών για κρασί κλπ.

Εξαιρούνται:

- εργασίες στο νοικοκυριό του κατόχου ή του διαχειριστή
- δραστηριότητες σχετικές με δασοκομία, θήρα, αλιεία, ιχθυοκαλλιέργεια μέσα ή έξω από την εκμετάλλευση
- γεωργικές δραστηριότητες που εκτελούνται σε άλλες εκμεταλλεύσεις
- διαχωρίσιμες μη γεωργικές δευτερεύουσες δραστηριότητες, όπως επεξεργασία γεωργικών προϊόντων στην εκμετάλλευση, η οποία κατατάσσεται στο πλαίσιο άλλων κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα με την εκμετάλλευση, π.χ. παρασκευή τυριού
- οποιαδήποτε μη γεωργική δραστηριότητα

4.6.2 Εργάσιμη ημέρα

Θεωρείται οποιαδήποτε ημέρα κατά τη διάρκεια της οποίας εκτελείται γεωργική εργασία στην εκμετάλλευση, τουλάχιστον για οκτώ ώρες. Ημέρες απουσίας και ασθένειας δεν υπολογίζονται ως εργάσιμες ημέρες. Για να έχουμε μια ημέρα, θα υπολογίζονται οκτώ ώρες εργασίας. Αν, δηλαδή, ένας εργάτης εργάζεται τη μια ημέρα πέντε ώρες και την άλλη τρεις ώρες, αυτές οι οκτώ ώρες θα υπολογίζονται ως ένα ημερομίσθιο. Αν ένας εργάτης εργαστεί περισσότερες από οκτώ ώρες την ημέρα, ο πέραν των οκτώ ωρών χρόνος εργασίας υπολογίζεται ως ακολούθως: αν μια ημέρα έχει εργαστεί επιπλέον των

οκτώ ωρών, τέσσερις ώρες και την επόμενη άλλες τέσσερις, τότε αυτό θα υπολογιστεί ως μια ημέρα εργασίας (ένα οκτάωρο).

ΚΕΦ. 30: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Το Κεφάλαιο αυτό αφορά στην απασχόληση των μελών της οικογένειας του κατόχου, δηλαδή του/της κατόχου, της/του συζύγου και των άλλων μελών της οικογένειας. Τα μέλη της οικογένειας που συμβάλλουν στη γεωργική εργασία δεν λαμβάνουν πάντοτε μισθό, αλλά συμμετέχουν στο κέρδος της εκμετάλλευσης. Τα άτομα που εργάζονται σε οικογενειακή επιχείρηση ή εκμετάλλευση χωρίς αμοιβή θα πρέπει να ζουν στο ίδιο νοικοκυριό με τον κάτοχο ή να έχουν κοινά συμφέροντα με το νοικοκυριό. Τα άτομα αυτά συχνά λαμβάνουν αμοιβή υπό τη μορφή πληρωμών σε είδος. Ωστόσο, αυτό ισχύει μόνο όταν η εκμετάλλευση λειτουργεί από το ίδιο το άτομο ή από συγγενή. Έτσι, δεν πρέπει να συμπεριληφθεί η μη αμειβόμενη εθελοντική εργασία για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Περιλαμβάνει:

- Τον/την γιο/κόρη που ζει στο σπίτι και εργάζεται στην εκμετάλλευση χωρίς αμοιβή.
- Τη γυναίκα που βοηθά τον σύζυγό της στην εκμετάλλευση, π.χ. είναι εργολάβος μεταφορών, χωρίς να λαμβάνει καμία επίσημη αμοιβή.

Εξαιρείται:

- Ο συγγενής που ζει αλλού αλλά βοηθά στην εκμετάλλευση χωρίς πληρωμή σε χρήμα ή είδος. Εάν όμως, ο συγγενής λαμβάνει οποιαδήποτε αμοιβή τότε θεωρείται υπάλληλος.

Η απασχόληση των μελών της οικογένειας του κατόχου συμπληρώνεται μόνο από τις εκμεταλλεύσεις που είναι ατομικές ή συνδιαχείριση και έχουν απαντήσει στο ερώτημα 3.1α ή 3.1β του Κεφ. 3. Αν η εκμετάλλευση ανήκει σε νομικό πρόσωπο, δηλαδή είναι εταιρεία, δημόσια ή Ν.Π.Δ.Δ., δημοτική κλπ. και έχει απαντηθεί ένα από τα ερωτήματα 3.1γ, δ, ε ή στ του Κεφ. 3, δε θα συμπληρωθεί το Κεφάλαιο αυτό, αλλά το Κεφ. 31 “Μόνιμοι εργάτες”.

Το Κεφάλαιο 30 θα συμπληρωθεί με αναλυτικά στοιχεία για το χρόνο εργασίας του κατόχου και των μελών της οικογένειάς του που είναι **15 ετών και άνω** (δηλαδή γεννήθηκαν το 2004 ή πριν) και απασχολήθηκαν στην εκμετάλλευση κατά τη χρονική περίοδο 1 Σεπτεμβρίου 2019 – 31 Αυγούστου 2020 πλήρως ή κατά χρονικά διαστήματα.

Για τη συμπλήρωση των στηλών 2 - 11 ισχύουν τα ακόλουθα:

- **Στήλη 2, Σχέση με τον κάτοχο:** Θα καταχωρηθούν ο/η σύζυγος είτε απασχολήθηκε είτε όχι στην εκμετάλλευση και στη συνέχεια όλα τα μέλη της οικογένειας του κατόχου που απασχολήθηκαν στην εκμετάλλευση με σειρά ανάλογη με τη σχέση συγγένειας με τον κάτοχο της εκμετάλλευσης. Ειδικότερα, μετά τον (ή την) κάτοχο θα γραφεί ο/η σύζυγος και τα άγαμα παιδιά κατά σειρά ηλικίας. Στη συνέχεια θα γραφεί το κάθε έγγαμο παιδί του κατόχου με την οικογένειά του, δηλαδή γιος ή γαμπρός, κόρη ή νύφη, αντίστοιχα, και αμέσως μετά τα παιδιά τους, δηλαδή τα εγγόνια του/της κατόχου. Ακολούθως θα γραφούν οι γονείς ή τα πεθερικά του κατόχου και οι άλλοι συγγενείς (π.χ. αδελφός, κουνιάδος κλπ.) και τέλος οι οικιακοί βοηθοί.

Επισημαίνεται ότι δε θα γράφονται τα ονόματα, αλλά η σχέση τους με τον κάτοχο, δηλαδή σύζυγος, γιος, κόρη κλπ. Εκτός από την/τον σύζυγο, τα μέλη της οικογένειας του κατόχου που δεν απασχολήθηκαν καθόλου στις εργασίες της εκμετάλλευσης κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας δε θα καταγραφούν. Ειδικά η/ο σύζυγος έστω και αν δεν απασχολήθηκε στην εκμετάλλευση θα καταχωρηθεί στον Α/Α 02, ενώ ο/η σύζυγος που απασχολήθηκε στην εκμετάλλευση θα καταχωρηθεί στον Α/Α 03.

- **Στήλη 3, Κωδικός:** Η στήλη αυτή θα μείνει κενή και θα συμπληρωθεί από τους Περιφερειακούς.
- **Στήλη 4, Διαχειριστής:** Η στήλη αυτή θα συμπληρωθεί μόνο αν ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης δεν είναι ο κάτοχος, αλλά άλλο άτομο που ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ του. Στην περίπτωση αυτή θα σημειωθεί ο κωδικός 1 στο αντίστοιχο τετραγωνάκι του ατόμου αυτού κατά τη συμπλήρωση των λοιπών στοιχείων του. Στη στήλη 4 πρέπει να υπάρχει μόνο μια απάντηση, ακόμη και αν η διαχείριση της ατομικής εκμετάλλευσης γίνεται από περισσότερα άτομα.

Αν ο διαχειριστής είναι άλλο άτομο που ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ του κατόχου, τα στοιχεία του θα καταχωρηθούν στο Κεφ. 31 «ΜΟΝΙΜΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ» και στη θέση με Α/Α 01. Στη στήλη 3, του Κεφ. 31 θα σημειωθεί “1”, δηλαδή το άτομο είναι διαχειριστής.

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα πρέπει να συμφωνεί με την απάντηση στο αντίστοιχο ερώτημα 3.3α και 3.3β του Κεφ. 3.

- **Στήλη 5, Φύλο:** Για κάθε άτομο θα σημειωθεί το φύλο του. Για τους άνδρες θα σημειωθεί Χ στο τετραγωνίδιο 1 και για τις γυναίκες στο τετραγωνίδιο 2.
- **Στήλη 6, Έτος γέννησης:** Γράφονται τα δύο τελευταία ψηφία του έτους γέννησης για το κάθε μέλος της οικογένειας του κατόχου.
- **Στήλη 7, Ημέρες εργασίας:** Γράφεται ο συνολικός αριθμός των ημερών εργασίας που πραγματοποίησε στην εκμετάλλευση κάθε μέλος της οικογένειας του κατόχου κατά την καλλιεργητική περίοδο 1 Σεπτεμβρίου 2019 - 31 Αυγούστου 2020.

ΠΡΟΣΟΧΗ απαιτείται κατά τη συμπλήρωση του ερωτήματος αυτού, γιατί είναι δύσκολο ο απογραφόμενος να υπολογίσει με ακρίβεια τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε όλο το χρόνο στις διάφορες γεωργικές εργασίες. Αν ο απογραφόμενος δυσκολεύεται, ίσως θα πρέπει να απαριθμηθούν οι εργασίες τις οποίες έκανε και στη συνέχεια να γίνει ο υπολογισμός των ημερών εργασίας.

Ο αριθμός των ημερών εργασίας που θα καταχωρηθούν στο κάθε άτομο θα πρέπει να είναι ανάλογος με το είδος της εργασίας που προσέφερε το άτομο αυτό (διαχείριση, εποπτεία, καλλιέργεια εδάφους κλπ.). Σημαντικό ρόλο, στον υπολογισμό των ημερών εργασίας παίζει ο τύπος και το μέγεθος της εκμετάλλευσης (γεωργική ή κτηνοτροφική, μέγεθος καλλιεργούμενων εκτάσεων και αριθμός ζώων). Για παράδειγμα, μια κτηνοτροφική εκμετάλλευση, που έχει ένα σημαντικό αριθμό ζώων, χρειάζεται εντατική εργασία ακόμη και τα Σαββατοκύριακα. Επισημαίνεται όμως, ότι, τα μεροκάματα δεν πρέπει να ξεπερνούν τα 360 ετησίως.

Για τον κάτοχο θα γραφούν οπωσδήποτε ημέρες απασχόλησης, άσχετα αν είναι μεγάλης ηλικίας ή συνταξιούχος ή έχει παραχωρήσει τη διαχείριση της εκμετάλλευσης σε άλλο άτομο, γιατί έστω και αν δεν έχει συμμετάσχει ενεργά σε όλες τις φάσεις των γεωργικών εργασιών, θεωρείται ότι βασικά έχει την εποπτεία της εκμετάλλευσης. Αν ο κάτοχος δεν έχει απασχοληθεί καθόλου, π.χ. λόγω ασθένειας κλπ., τότε ο απογραφέας θα πρέπει στις παρατηρήσεις να σημειώσει ότι “ο κάτοχος δεν ήταν δυνατόν να εργαστεί λόγω ασθένειας”.

- **Στήλη 8, Άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα:** Στη στήλη αυτή θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στο ερώτημα, αν ο κάτοχος ή τα μέλη της οικογένειας του, που εργάστηκαν στην εν λόγω εκμετάλλευση, απασχολήθηκαν την ίδια περίοδο και σε κάποια άλλη εργασία (γεωργική ή μη). Συγκεκριμένα, μπορεί να απασχολήθηκαν:
 - α. σε άλλη γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση με μισθό ή πληρωμή σε είδος ή να χρησιμοποιήσαν τα μηχανήματα της εκμετάλλευσής τους για την παροχή υπηρεσιών, όπως όργωμα, ψεκασμούς, συγκομιδή κλπ.
 - β. σε άλλες μη γεωργικές εργασίες, όπως εργάτης, ιδιωτικός ή δημόσιος υπάλληλος, έμπορος, εργολάβος κλπ.
 - γ. σε άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες άμεσα σχετιζόμενες με την εκμετάλλευση, όπως ο αγροτουρισμός, η μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, η δασοκομία κλπ.
- **Στήλη 9, Η άλλη απασχόληση είναι ΚΥΡΙΑ ή ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ:** Η στήλη 9 θα συμπληρωθεί μόνο αν υπάρχει θετική απάντηση στη στήλη 8 και θα δηλωθεί αν η άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα είναι ΚΥΡΙΑ (κωδ. 1) ή ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ (κωδ. 2), σε σχέση με τη γεωργική απασχόληση σε αυτή την εκμετάλλευση.

Κύριες δραστηριότητες θεωρούνται αυτές που καταλαμβάνουν ίσο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από τη γεωργική εργασία που γίνεται για την εκμετάλλευση.

Δευτερεύουσες δραστηριότητες θεωρούνται αυτές στις οποίες απαιτείται λιγότερος χρόνος απασχόλησης από αυτόν που διατίθεται στην απογραφόμενη εκμετάλλευση.

- **Στήλη 10, Κερδοσκοπική δραστηριότητα άμεσα σχετιζόμενη με την εκμετάλλευση:** Η στήλη αυτή θα συμπληρωθεί μόνο αν έχει δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στη στήλη 8, δηλαδή αν το μέλος απασχολήθηκε και σε άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα, είτε αυτή ήταν κύρια είτε δευτερεύουσα. Θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στο ερώτημα, αν η άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα ήταν άμεσα σχετιζόμενη με την εκμετάλλευση.

Άμεσα σχετιζόμενες δραστηριότητες (εκτός της γεωργικής εργασίας) είναι αυτές στις οποίες, είτε οι πόροι της γεωργικής εκμετάλλευσης (έκταση, κτίρια, μηχανήματα κλπ.) είτε τα προϊόντα της χρησιμοποιούνται στη

δραστηριότητα. Περιλαμβάνονται μη γεωργικές και γεωργικές εργασίες για άλλες εκμεταλλεύσεις. Εδώ ανήκουν οι δραστηριότητες που απαριθμούνται στο Κεφ. 34.

Εξαιρούνται:

- καθαρές χρηματοοικονομικές επενδύσεις (οι πάγιες καταθέσεις, ομόλογα, μετοχές κλπ.)
 - εκμίσθωση γης για διάφορες δραστηριότητες χωρίς περαιτέρω συμμετοχή σε αυτές
 - εμπορική δραστηριότητα που γίνεται στην εκμετάλλευση αλλά δεν συνδέεται με καμία γεωργική δραστηριότητα (κομμωτήριο, ασφαλιστική εταιρεία κλπ.)
 - εκμίσθωση γεωργικών μηχανημάτων που δεν χρησιμοποιούνται στην εκμετάλλευση
 - κυνήγι
- **Στήλη 11:** Η στήλη αυτή θα συμπληρωθεί μόνο αν έχει δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στη στήλη 10, δηλαδή οι άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες είναι άμεσα σχετιζόμενες και θα σημειωθεί ο αντίστοιχος κωδικός της δραστηριότητας (Κωδ. 1-12) από το κεφάλαιο 34, σελίδα 17 του ερωτηματολογίου.

ΚΕΦ. 31: ΜΟΝΙΜΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ

Ως μόνιμοι εργάτες θεωρούνται τα άτομα που εργάστηκαν στην εν λόγω εκμετάλλευση τακτικά, όλες τις εβδομάδες κατά τη διάρκεια του 12μηνου αναφοράς των στοιχείων της έρευνας, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της εργάσιμης εβδομάδας και πήραν αμοιβή (μισθός, κέρδη ή πληρωμές σε είδος) από την εκμετάλλευση. Μόνιμοι εργάτες θεωρούνται επίσης και τα άτομα που εργάστηκαν μόνιμα ένα μέρος αυτής της περιόδου των 12 μηνών και δεν ήταν σε θέση να εργαστούν για όλη την περίοδο για κάποιον από τους ακόλουθους λόγους:

- ειδικές συνθήκες παραγωγής στην εκμετάλλευση, δηλαδή καλλιέργειες που απαιτούν λίγους μήνες απασχόληση, π.χ. εκμεταλλεύσεις ειδικευμένες στην καλλιέργεια ελιάς, αμπελιών ή φρούτων και υπαίθριων λαχανικών. Οι εποχικοί εργάτες, που προσλαμβάνονται για μικρό χρονικό διάστημα, δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο αυτό, αλλά στο Κεφ. 32
- απουσία λόγω διακοπών, ασθένειας, στρατιωτικής θητείας, ατυχήματος ή θανάτου
- έναρξη ή διακοπή της απασχόλησης στην εκμετάλλευση στο ενδιάμεσο των 12 μηνών
- οριστικής παύση των εργασιών της εκμετάλλευσης εξαιτίας καταστροφών, π.χ. πλημμυρών, πυρκαγιάς κλπ.

Στο κεφάλαιο αυτό θα καταχωρηθούν τα στοιχεία των εργατών που απασχολήθηκαν τακτικά στις γεωργικές εργασίες της εκμετάλλευσης που είναι **ηλικίας 15 ετών και άνω**, δηλαδή γεννήθηκαν το 2004 ή πριν. Για καθένα μόνιμο εργάτη χωριστά, θα δοθεί απάντηση για:

- **Στήλη 2:** το φύλο
- **Στήλη 3:** τη θέση του στην εκμετάλλευση, δηλαδή αν είναι διαχειριστής, οπότε θα συμπληρωθεί κωδ. 1, αν είναι επιστάτης/υπεύθυνος κωδ. 2 ή αν είναι υπάλληλος/εργάτης κωδ. 3
- **Στήλη 4:** τα τελευταία δύο ψηφία του έτους γέννησης ΜΟΝΟ αν πρόκειται για διαχειριστή της εκμετάλλευσης και υπάρχει ο κωδικός 1 στη στήλη 3.
- **Στήλη 5:** το συνολικό αριθμό ημερών εργασίας στην εκμετάλλευση
- **Στήλη 6:** θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) αν απασχολήθηκαν την ίδια περίοδο και σε κάποια άλλη εργασία (γεωργική ή μη)
- **Στήλη 7:** θα συμπληρωθεί μόνο αν υπάρχει θετική απάντηση στη στήλη 6 και θα δηλωθεί αν η άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα είναι ΚΥΡΙΑ (κωδ. 1) ή ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ (κωδ. 2) σε σύγκριση με την απασχόληση σε αυτή τη γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση
- **Στήλη 8:** θα συμπληρωθεί μόνο αν έχει δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στη στήλη 6, δηλαδή αν ο εργάτης απασχολήθηκε και σε άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα, είτε αυτή ήταν κύρια είτε ήταν δευτερεύουσα. Θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στο ερώτημα, αν η άλλη κερδοσκοπική δραστηριότητα ήταν άμεσα σχετιζόμενη με την εκμετάλλευση.
- **Στήλη 9:** θα συμπληρωθεί ΜΟΝΟ για τον διαχειριστή και μόνο αν υπάρχει θετική απάντηση στη στήλη 8 και θα σημειωθεί ο αντίστοιχος κωδικός της δραστηριότητας (Κωδ. 1-12) από το κεφάλαιο 34, σελίδα 17 του ερωτηματολογίου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν συλλέγονται πληροφορίες για άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες όσον αφορά νομικά πρόσωπα, δηλαδή υπαλλήλους εταιρειών, δημόσιων ή ΝΠΔΔ, δημοτικών εκμεταλλεύσεων.

ΚΕΦ. 32: ΕΠΟΧΙΚΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ

Ως εποχικοί εργάτες θεωρούνται τα άτομα που δεν εργάστηκαν στη γεωργική εκμετάλλευση τακτικά, όλες τις εβδομάδες κατά τη διάρκεια των 12 μηνών αναφοράς της έρευνας, αλλά μόνο ένα μικρό χρονικό διάστημα, ή για μικρά χρονικά διαστήματα, γιατί προσλαμβάνονται μόνο για συγκεκριμένη εργασία, όπως π.χ. για τον τρύγο ή τη συλλογή πατάτας, καπνού κλπ.

Στο Κεφάλαιο αυτό θα καταχωρηθεί ο αριθμός των εποχικών εργατών, ηλικίας 15 ετών και άνω, που εργάστηκαν στην εκμετάλλευση, κατά φύλο (άνδρες, γυναίκες) και στη συνέχεια θα γραφεί το σύνολο των ημερών εργασίας (ημερομισθίων) των εργατών αυτών.

Για την έννοια της γεωργικής εργασίας και για τον υπολογισμό των ημερομισθίων ισχύουν όσα αναφέραμε πιο πάνω για τα μέλη της οικογένειας του κατόχου και τους μόνιμους εργάτες.

ΚΕΦ. 33: ΗΜΕΡΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται τα ημερομίσθια των ατόμων που εργάστηκαν στη γεωργική εκμετάλλευση κατ' αποκοπή για λογαριασμό τους ή για άλλο πρόσωπο ή επιχείρηση. Πρόκειται για άτομα που αναλαμβάνουν εργολαβικά, συνήθως με μηχανήματα δικά τους ή της επιχείρησης που τους έχει προσλάβει για συγκεκριμένες εργασίες, όπως όργωμα, θεριζοαλωνισμό, συγκομιδή πατάτας κλπ.

Ο κάτοχος χρησιμοποίησε εργάτες που είναι αυτοαπασχολούμενοι ή έχουν προσληφθεί από τρίτους (εργολήπτες ή συνεταιρισμούς) στην εκμετάλλευση κατά την περίοδο αναφοράς της έρευνας;

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί απάντηση ΝΑΙ ή ΟΧΙ, ανάλογα.

Αν υπάρχει θετική απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα, τότε θα καταχωρηθεί ο συνολικός αριθμός των ατόμων που απασχολήθηκαν και ο συνολικός αριθμός των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν (1 εργάσιμη ημέρα = 8 ώρες). Στη συνέχεια να διευκρινιστεί το είδος της εργασίας που πραγματοποιήθηκε.

Επισημαίνεται ότι, συνήθως, οι εργολήπτες χρησιμοποιούν μηχανήματα, τα οποία έχουν μεγάλη απόδοση και έτσι σε μικρό χρονικό διάστημα ολοκληρώνουν τις εργασίες τους.

ΚΕΦ. 34: ΑΛΛΕΣ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (που έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση)

Ερώτημα 1: **Ο κάτοχος ή τα μέλη της οικογένειάς του ή το εργατικό δυναμικό της εκμετάλλευσης ασχολούνται και με άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες (εκτός από τις γεωργικές), οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση, δηλαδή προκύπτει οικονομικό όφελος για την εκμετάλλευση από τη χρησιμοποίηση των πόρων (έκταση, κτίρια, μηχανήματα κλπ.) ή και των προϊόντων της;**

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) στην περίπτωση που ο κάτοχος ή τα μέλη της οικογένειάς του ή το εργατικό δυναμικό της εκμετάλλευσης, ασχολούνται και με άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες που έχουν όμως άμεση σχέση με αυτή. Εάν χρησιμοποιείται μόνο το εργατικό δυναμικό της εκμετάλλευσης και κανένας άλλος πόρος της, οι εργαζόμενοι αυτοί θεωρούνται ότι εργάζονται για δύο διαφορετικές μονάδες και επομένως οι άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες δεν σχετίζονται άμεσα με την εκμετάλλευση.

Όπως έχει προαναφερθεί, δεν συλλέγονται πληροφορίες για άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες όσον αφορά νομικά πρόσωπα. Επομένως, το ερώτημα αυτό πρέπει να έχει αρνητική απάντηση (ΟΧΙ) για εταιρείες, δημόσιες ή ΝΠΔΔ και δημοτικές εκμεταλλεύσεις.

Ερώτημα 2: Αν **ΝΑΙ**, προσδιορίστε το είδος της δραστηριότητας (μπορούν να σημειωθούν περισσότερες από μια δραστηριότητες)

Σημειώνεται Χ στην δραστηριότητα που απασχολείται ο κάτοχος ή τα μέλη της οικογένειας του, ή το εργατικό δυναμικό της εκμετάλλευσης.

2.1 Μεταποίηση αγροτικών προϊόντων (Κωδ. 1) Αφορά οποιαδήποτε μεταποίηση πρωτογενούς γεωργικού προϊόντος για την παραγωγή επεξεργασμένου δευτερογενούς προϊόντος, ανεξάρτητα από το αν οι πρώτες ύλες παράγονται στην εκμετάλλευση ή αγοράζονται από άλλους.

Περιλαμβάνονται:

- η επεξεργασία κρέατος, παρασκευή τυριού κλπ.
- η επεξεργασία κρασιού και η παραγωγή ελαιολάδου αν η ποσότητα του κρασιού ή του ελαιολάδου που παράγεται με τα αγορασμένα προϊόντα είναι σημαντική
- η πώληση των αγροτικών προϊόντων απευθείας στους καταναλωτές όταν η μεταποίηση του προϊόντος πραγματοποιείται στην εκμετάλλευση

Εξαιρούνται:

- η πώληση γάλακτος απευθείας σε γείτονες (καθώς δεν απαιτείται επεξεργασία)
- η πώληση πλεονάσματος αγροτικών προϊόντων που προορίζεται αρχικά μόνο για αυτοκατανάλωση

2.2 Χειροτεχνία (Κωδ. 2) Οτιδήποτε έχει σχέση με χειροτεχνήματα (υφαντά, κεντήματα, πλεκτά, έπιπλα από κατεργασμένο ξύλο) που κατασκευάζονται στην εκμετάλλευση από τον κάτοχο ή τα μέλη της οικογένειάς του ή από το υπόλοιπο εργατικό δυναμικό της εκμετάλλευσης, με την προϋπόθεση ότι αυτοί εκτελούν και γεωργικές εργασίες άσχετα με το πώς πωλούνται τα προϊόντα.

2.3 Επεξεργασία ξύλου (Κωδ. 3) Επεξεργασία ακατέργαστου ξύλου στην εκμετάλλευση για το εμπόριο και όχι για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης, π.χ. πριόνισμα ξυλείας, εκτός από την κατεργασία ξύλου για έπιπλα.

2.4 Υδατοκαλλιέργειες – Ιχθυοκαλλιέργειες (Κωδ. 4) Παραγωγή ψαριών, караβίδων κλπ., που εκτρέφονται στην εκμετάλλευση. Εξαιρούνται οι δραστηριότητες καθαρά από αλιευτικές μονάδες.

2.5 Αγροτουρισμός (Κωδ. 5) Περιλαμβάνονται όλες οι δραστηριότητες σχετικές με τουρισμό, υπηρεσίες διαμονής, επίδειξη της εκμετάλλευσης σε τουρίστες ή άλλες ομάδες, δραστηριότητες αθλητισμού και ψυχαγωγίας κλπ., όπου χρησιμοποιούνται είτε γη, κτίρια ή άλλοι πόροι της εκμετάλλευσης (εγκατάσταση κάμπινγκ, περίπατοι με ζώα μετά οδηγού, ενοικιάσεις χώρων για κυνήγι, ψάρεμα κλπ.).

2.6 Εργασίες επί συμβάσει Εργασίες που εκτελούνται σε άλλες γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή και άλλους τομείς για τις οποίες χρησιμοποιείται ο εξοπλισμός της εκμετάλλευσης, όπως άρση, συγκομιδή και άλλες γεωργικές υπηρεσίες, μεταφορές, διαμόρφωση και συντήρηση τοπίου, εκχιονιστικές εργασίες κλπ. Η διατήρηση του εδάφους σε καλές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες θεωρείται ως αγροτική δραστηριότητα και επομένως εξαιρείται. Το ερώτημα αυτό χωρίζεται σε δύο κατηγορίες:

- **Γεωργικές (για άλλες εκμεταλλεύσεις) (Κωδ. 6)**
- **Μη γεωργικές (Κωδ. 7)**

2.7 Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας (Κωδ. 8) Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας συμπεριλαμβανομένου του βιοαερίου, των βιοκαυσίμων ή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανεμογεννήτριες, άλλο εξοπλισμό ή γεωργικές πρώτες ύλες. Επίσης, περιλαμβάνει την ενέργεια που παράγεται από μη γεωργικά προϊόντα της εκμετάλλευσης (κούτσουρα ξύλου, τσιπ κλπ.).

Εξαιρούνται:

- αγροκτήματα που εκμισθώνουν τη γη για τη δημιουργία ανεμόμυλων
- γεωργικές εκμεταλλεύσεις που πωλούν γεωργικές εισροές (όπως απόβλητα, άχυρο, απορρίμματα πουλερικών, θρυμματισμένα υπολείμματα σταφυλιών κλπ.) που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αλλού
- οι εκμεταλλεύσεις που παράγουν ανανεώσιμη ενέργεια μόνο για δική τους χρήση

2.8 Δασοκομία (Κωδ. 9) Εργασίες δασοκομίας που χρησιμοποιείται τόσο το γεωργικό εργατικό δυναμικό όσο και τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό της εκμετάλλευσης, γενικά για γεωργικούς λόγους.

2.9 Παροχή υγειονομικών, κοινωνικών ή εκπαιδευτικών υπηρεσιών (Κωδ. 10) Δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών υγείας, κοινωνικές ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες στις οποίες χρησιμοποιούνται είτε οι πόροι της εκμετάλλευσης είτε τα πρωτογενή προϊόντα της. Περιλαμβάνει παροχή υπηρεσιών φροντίδας

ηλικιωμένων, παιδικής μέριμνας και άλλων υπηρεσιών φροντίδας (π.χ. για άτομα με ειδικές ανάγκες, τοξικομανείς, υπηρεσίες μητρότητας κλπ.). Εξαιρούνται οι κτηνιατρικές υπηρεσίες.

- 2.10 Άλλες δραστηριότητες που δεν αναφέρονται πιο πάνω (Κωδ. 11)** Άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με την εκμετάλλευση και δεν αναφέρονται αλλού. Περιλαμβάνεται η χρήση των κτιρίων της εκμετάλλευσης για την αποθήκευση των τροχόσπιτων, σκάφων και άλλων αντικειμένων για κάποιο χρονικό διάστημα του έτους αναφοράς της έρευνας, ενώ για το υπόλοιπο χρόνο χρησιμοποιείται για σκοπούς της εκμετάλλευσης (στη γεωργική παραγωγή). Επίσης, περιλαμβάνεται η εκτροφή ζώων που δεν καλύπτονται από την έρευνα όπως γάτες, σκύλοι ή μεταξοσκώληκες.

Ερώτημα 3: Ποσοστό άλλων κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων.

Στο ερώτημα αυτό θα σημειωθεί το ποσοστό των εσόδων από άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες που έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση ως προς τα συνολικά έσοδα της εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων επιδοτήσεων και των άμεσων ενισχύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά προσέγγιση.

4.7 ΜΕΡΟΣ VI. ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΚΕΦ. 35: ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η εκμετάλλευση επωφελήθηκε από ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης κατά τα 3 τελευταία έτη (2018, 2019 και 2020);

Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί θετική απάντηση (ΝΑΙ) μόνο στην περίπτωση που η εκμετάλλευση επωφελήθηκε κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών από τα μέτρα στήριξης για αγροτική ανάπτυξη, ανεξάρτητα από το εάν η πληρωμή έχει πραγματοποιηθεί ή όχι κατά τη στιγμή της έρευνας, εφόσον έχει γίνει αποδεκτή η αίτηση.

Αν **ΝΑΙ**, τότε πρέπει να σημειωθεί από ποιο από τα ακόλουθα μέτρα έχει επωφεληθεί χρηματικά η εκμετάλλευση (μπορούν να σημειωθούν περισσότερα από ένα μέτρο).

- 1. Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τα τροφίμων (Άρθρο 16 - Μέτρο 03) (Κωδ. 1).** Περιλαμβάνονται η στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας και η στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που εφαρμόζονται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά.
- 2. Επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία (Άρθρο 17 - Μέτρο 04) (Κωδ. 2).** Περιλαμβάνονται:
 - Επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις (Σχέδια Βελτίωσης): Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης, στην εξοικονόμηση ύδατος καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος
 - Επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με το τελικό γεωργικό προϊόν ή μη γεωργικό προϊόν και μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες
 - Επενδύσεις σε υποδομές που συνδέονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας: Χωροταξική κτηνοτροφική ανάπτυξη, αξιοποίηση ανακυκλωμένου νερού στη γεωργία, εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών σε αρδευτικά έργα, έργα αναδασμών, βελτίωση του δασικού δικτύου, πρόσβαση σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
- 3. Ενισχύσεις για εγκατάσταση νέων γεωργών (Άρθρο 19Α1 - Μέτρο 061) (Κωδ. 3).**
- 4. Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών (Άρθρο 21 - Μέτρο 08) (Κωδ. 4).** Περιλαμβάνονται:
 - Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων
 - Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων
 - Επενδύσεις για εγκατάσταση, συντήρηση και βελτίωση της ανθεκτικότητας και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων
 - Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων

5. **Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις και ενισχύσεις για το κλίμα** (Άρθρο 28 - Μέτρο 10) **(Κωδ. 5)**. Περιλαμβάνονται:
- Αποκλεισμός της χρήσης χημικών ζιζανιοκτόνων σε συγκεκριμένες καλλιέργειες
 - Εφαρμογή αμειψισποράς στην καλλιέργεια της πατάτας και των σιτηρών
 - Στοχευμένες αγροπεριβαλλοντικές δράσεις στην καλλιέργεια της πατάτας και των εσπεριδοειδών
 - Διατήρηση περιβαλλοντικά φιλικών γεωργικών πρακτικών στην καλλιέργεια της μπανάνας
 - Μείωση απαιτήσεων νερού άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα
 - Προστασία φυσικής βλάστησης και χαρακτηριστικών του τοπίου, για σκοπούς βιοποικιλότητας και μείωσης της διάβρωσης
 - Συντήρηση υφιστάμενων ξεροληθιών εντός αγροτεμαχίων
 - Αγροπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση και βιώσιμη χρήση σε παραδοσιακές ποικιλίες αμπέλου
 - Αγροπεριβαλλοντικές υποχρεώσεις για τη διατήρηση και βιώσιμη χρήση σε παραδοσιακές φυλές ζώων
 - Διαχείριση μελισσοσμηνών με σκοπό τη διατήρηση αρμονικής συνύπαρξης με εντομοφάγα πτηνά
 - Περιβαλλοντικές δράσεις σε περιοχές υψηλής φυσικής αξίας
 - Εθελοντικό πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης εχθρών και ασθενειών στα οινοποιήσιμα και επιτραπέζια αμπέλια
 - Εφαρμογή πυροπροστατευτικών χειρισμών σε παραδασόβιες εκτάσεις καλλιεργούμενες με σιτηρά
 - Περιβαλλοντική αποκατάσταση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
 - Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια
6. **Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία** (Άρθρο 29 - Μέτρο 11) **(Κωδ. 6)**. Περιλαμβάνει ενίσχυση για στροφή σε πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία και στην κτηνοτροφία και ενίσχυση για διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.
7. **Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα** (Άρθρο 30 - Μέτρο 12) **(Κωδ. 7)**. Οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000 είναι η Χερσόνησος Ακάμα και η Κουιάδα Διαρίζου. Στα μέτρα περιλαμβάνονται:
- Διατήρηση ασυγκόμιστης παραγωγής σε ετήσιες και δενδρώδεις καλλιέργειες, για την ικανοποίηση των αναγκών των ειδών (τροφοληψία και φωλεοποίηση) εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000
 - Διατήρηση ασυγκόμιστης παραγωγής σε πολυετείς καλλιέργειες, εξαιρουμένων των εσπεριδοειδών, μπανανών, αμυγδαλιών, καρυδιών και φουντουκιών εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, όπου ο καρπός θα παραμένει στα δέντρα όλη τη διάρκεια του έτους
 - Διαχείριση βοσκοτόπων όπου υπάρχει πλήρης απαγόρευση της βόσκησης από 15 Φεβρουαρίου μέχρι 15 Απριλίου κάθε έτους
8. **Ενισχύσεις για περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα** (Άρθρο 31 - Μέτρο 13) **(Κωδ. 8)**. Περιλαμβάνει την αντισταθμιστική ενίσχυση σε ορεινές περιοχές και σε άλλες περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά ή ειδικά μειονεκτήματα.
9. **Ενισχύσεις για καλή διαβίωση των ζώων** (Άρθρο 33 - Μέτρο 14) **(Κωδ. 9)**.

4.8 ΜΕΡΟΣ VII. ΚΕΦ. 36. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα συμπληρωθούν πληροφορίες σχετικά με το πρόσωπο που έδωσε τις πληροφορίες για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και την συνέντευξη. Ανάλογα με το πρόσωπο που έδωσε τις πληροφορίες (κάτοχος, σύζυγος κλπ.) θα συμπληρωθεί Χ στο τετραγωνίδιο με Κωδ. 1-4 (μόνο μια απάντηση είναι δεκτή). Στη συνέχεια θα συμπληρωθεί η διάρκεια της συνέντευξης σε λεπτά, η ημερομηνία και ο βαθμός συνεργασίας του απογραφόμενου αναλόγως (άριστη, μέτρια, κακή). Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα.

Να σημειώνονται πάντοτε παρατηρήσεις για διευκρινίσεις των ερωτηματολογίων, έτσι ώστε να μπορεί να γίνεται σωστός έλεγχος. Στο τέλος του ερωτηματολογίου να σημειώνεται το όνομα του απογραφέα με την υπογραφή του, καθώς και το πρόσωπο που έδωσε τις πληροφορίες για την εκμετάλλευση με το τηλέφωνο επικοινωνίας του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ ΚΩΔΙΚΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 2020

Κεφ. 5.1 Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση

κωδ. 01 = κωδ. (08+09+10+11+12) Κεφ. 6

κωδ. 01 = κωδ. (48+49+53+100+107) Σύνολο Χ.Γ.Ε. Κεφ. 8-12, στήλη 3

κωδ. 01 = κωδ. (101+107) Σύνολο Χ.Γ.Ε. στο ύπαιθρο και σε θερμοκήπια, στήλη 3

Κεφ. 5.2 Άλλες εκτάσεις της εκμετάλλευσης

κωδ. 02 = κωδ. (03+04+06)

Κεφ. 5.3 Συνολική έκταση της εκμετάλλευσης

κωδ. 07 = κωδ. (01+02), Κεφ. 5

κωδ. 07 = κωδ. (101+107) Σύνολο Χ.Γ.Ε. στο ύπαιθρο και σε θερμοκήπια, στήλη 3 + κωδ. 02, Κεφ. 5

Κεφ. 7. Θέση της εκμετάλλευσης και κατανομή της Χρησιμοποιούμενης Γεωργικής Έκτασης, κατά Δήμο/Κοινότητα

κωδ. 99 ερωτ. 7.3, στήλη 3 ≤ κωδ. 01, ερωτ. 5.1, Σύνολο Χ.Γ.Ε.

κωδ. 99 ερωτ. 7.3, στήλη 3 ≤ κωδ. (101+107) Σύνολο Χ.Γ.Ε. στο ύπαιθρο και σε θερμοκήπια, στήλη 3

κωδ. 99 ερωτ. 7.3 = με άθροισμα στήλης 3 ερωτ. 7.3

Ο Γεωγραφικός Κωδικός που θα να συμπληρωθεί στο ερώτημα 7.2 πρέπει να είναι διαφορετικός από το Γεωγραφικό Κωδικό της διεύθυνσης του κατόχου (δηλ. πρέπει να είναι διαφορετικός από αυτό της πρώτης σελίδας του ερωτηματολογίου).

Οι Γεωγραφικοί κωδικοί που θα χρειαστεί να συμπληρωθούν στον πίνακα του ερωτήματος 7.3 πρέπει να είναι διαφορετικοί από το Γεωγραφικό κωδικό της διεύθυνσης του κατόχου (δηλ. πρέπει να είναι διαφορετικοί από αυτό της πρώτης σελίδας του ερωτηματολογίου).

Αν καταχωρηθούν απαντήσεις στο ερώτημα 7.3 να ελέγχεται αν τα είδη των καλλιεργειών που έχουν καταχωρηθεί, έχουν καταχωρηθεί και στα αντίστοιχα ερωτήματα των κεφαλαίων 8, 9, 10, 11 και 12. Οι εκτάσεις που θα καταχωρηθούν στο πίνακα 7.3 πρέπει να είναι ίσες ή μικρότερες από αυτές των αντίστοιχων ερωτημάτων των κεφαλαίων 8, 9, 10, 11 και 12 ως ακολούθως:

κωδ. (01) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 10 Κεφ. 8

κωδ. (02) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 19 Κεφ. 8

κωδ. (03) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 20 Κεφ. 8

κωδ. (04) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 23+24+37 Κεφ. 8

κωδ. (05) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 38 Κεφ. 8

κωδ. (06) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 102+103+104+106 Κεφ. 12

κωδ. (07) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 46 Κεφ. 8

κωδ. (08) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 47 Κεφ. 8

κωδ. (09) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. (21+34+39+40) Κεφ. 8 + κωδ. 49 Κεφ.9

κωδ. (10) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 56 Κεφ. 11

κωδ. (11) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 61+69+76 Κεφ. 11

κωδ. (12) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 82 Κεφ. 11

κωδ. (13) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 91 Κεφ. 11

κωδ. (14) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 97 Κεφ. 11

κωδ. (15) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 105 Κεφ. 12

κωδ. (16) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 84+98+99 Κεφ. 11

κωδ. (17) Κεφ. 7.3 ≤ κωδ. 53 Κεφ. 10

Κεφ. 8. Ετήσιες καλλιέργειες (στο ύπαιθρο)

κωδ. 10 = κωδ. (01+02+03+04+05+06+07+08+09) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 19 = κωδ. (11+12+13+14+15+16+17+18) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 22 = κωδ. (20+21) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 34 = κωδ. (25+26+27+28+29+30+31+32+33) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 37 = κωδ. (35+36) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 46 = κωδ. (41+42+43+44+45) στήλη 3, 4
κωδ. 46 = κωδ. (42+43+44+45) στήλη 5
κωδ. 48 = κωδ. (10+19+22+23+24+34+37+38+39+40+46+47) στήλη 3, 4 και 5

Κεφ. 10. Μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι

κωδ. 53 = κωδ. (50+51+52) στήλη 3
κωδ. 53 = κωδ. 50 στήλη 4

Κεφ. 11. Πολυετείς (μόνιμες) καλλιέργειες (δενδρώδεις καλλιέργειες και αμπέλια στο ύπαιθρο)

κωδ. 56 = κωδ. (54+55) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 61 = κωδ. (57+58+59+60) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 69 = κωδ. (62+63+64+65+66+67+68) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 76 = κωδ. (70+71+72+73+74+75) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 82 = κωδ. (77+78+79+80+81) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 91 = κωδ. (85+86+87+88+89+90) στήλη 3, 4 και 5
κωδ. 97 = κωδ. (92+93+94+95+96) στήλη 3 και 4
κωδ. 100 = κωδ. (56+61+69+76+82+83+84+91+97+98+99) στήλη 3 και 4
κωδ. 101 = κωδ. (48+49+53+100) στήλη 3 και 4

Κεφ. 12. Χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση (σε θερμοκήπια ή υπό ψηλά προσπελάσιμα στέγαστρα)

κωδ. 107 = κωδ. (102+103+104+105+106) στήλη 3

Κεφ. 14. Αρδευση

κωδ. 109 ≤ κωδ. 01, Κεφ. 5
κωδ. 109 ≤ κωδ. 101 (Σύνολο Χ.Γ.Γ) στήλη 3 και 4

Κεφ. 15. Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία

ερώτημα 15.1.1 κωδ. 02 ≤ κωδ. 01 Κεφ. 5
>> κωδ. 02 (στο ύπαιθρο) ≤ κωδ. 101, στήλη 3
>> κωδ. 02 (σε θερμοκήπια) ≤ κωδ. 107, στήλη 3
ερώτημα 15.1.2 κωδ. 03 ≤ κωδ. 01 Κεφ. 5
>> κωδ. 03 (στο ύπαιθρο) ≤ κωδ. 101, στήλη 3
>> κωδ. 03 (σε θερμοκήπια) ≤ κωδ. 107, στήλη 3
ερώτημα 15.2 κωδ. 04 ≤ κωδ. 10 Κεφ. 8.1
>> κωδ. 05 ≤ κωδ. 01 Κεφ. 8.1
>> κωδ. 06 ≤ κωδ. 02 Κεφ. 8.1
>> κωδ. 07 ≤ κωδ. 19 Κεφ. 8.2
>> κωδ. 08 ≤ κωδ. 22 Κεφ. 8.3
>> κωδ. 09 ≤ κωδ. 20 Κεφ. 8.3
>> κωδ. 10 ≤ κωδ. 34 Κεφ. 8.6
>> κωδ. 11 ≤ κωδ. (25+26+27+28+29) Κεφ. 8.6
>> κωδ. 12 ≤ κωδ. 46 Κεφ. 8.11
>> κωδ. 13 ≤ κωδ. 41 Κεφ. 8.11
>> κωδ. 14 ≤ κωδ. 42 Κεφ. 8.11
>> κωδ. 15 (στο ύπαιθρο) ≤ κωδ. (23+24+37)

- >> κωδ. 15 (σε θερμοκήπια) ≤ κωδ. 102 Κεφ. 12.1
- >> κωδ. 16 ≤ κωδ. 39 Κεφ. 8.9
- >> κωδ. 17 ≤ κωδ. 40 Κεφ. 8.10
- >> κωδ. 18 ≤ κωδ. 47 Κεφ. 8.12
- >> κωδ. 19 ≤ κωδ. 49 Κεφ. 9.1
- >> κωδ. 20 ≤ κωδ. 53 Κεφ. 10
- >> κωδ. 21 ≤ κωδ. 50 Κεφ. 10.1
- >> κωδ. 22 ≤ κωδ. 51 Κεφ. 10.2
- >> κωδ. 23 ≤ κωδ. (61+69+76+82+83) Κεφ. 11
- >> κωδ. 24 ≤ κωδ. 91 Κεφ. 11.8
- >> κωδ. 25 ≤ κωδ. 97 Κεφ. 11.9
- >> κωδ. 26 ≤ κωδ. (92+93+94) Κεφ. 11.9
- >> κωδ. 27 ≤ κωδ. 56 Κεφ. 11.1
- >> κωδ. 28 ≤ κωδ. 84 Κεφ. 11.7
- >> κωδ. 29 ≤ κωδ. (98+99) Κεφ. 11
- ερώτημα 15.3 κωδ. 31 ≤ κωδ. 16 Κεφ. 18 (Σύνολο βοοειδών)
- >> κωδ. 32 ≤ κωδ. 14 Κεφ. 18
- >> κωδ. 33 ≤ κωδ. 15 Κεφ. 18
- >> κωδ. 34 ≤ κωδ. 20 Κεφ. 19 (Σύνολο χοίρων)
- >> κωδ. 35 ≤ κωδ. 30 Κεφ. 20 (Σύνολο πουλερικών)
- >> κωδ. 36 ≤ κωδ. 21 Κεφ. 21
- >> κωδ. 37 ≤ κωδ. 22 Κεφ. 21
- >> κωδ. 38 ≤ κωδ. 06 Κεφ. 17 (Σύνολο αιγοειδών)
- >> κωδ. 39 ≤ κωδ. 03 Κεφ. 16 (Σύνολο προβατοειδών)

Κεφ. 16. Προβατοειδή (κάθε ηλικίας)

κωδ. 03 = κωδ. (01+02)

Κεφ. 17. Αιγοειδή (κάθε ηλικίας)

κωδ. 06 = κωδ. (04+05)

Κεφ. 18. Βοοειδή

κωδ. 13 = κωδ. (14+15)

κωδ. 16 = κωδ. (07+08+09+10+11+12+13)

Κεφ. 19. Χοίροι

κωδ. 20 = κωδ. (17+18+19)

Κεφ. 20. Πουλερικά

κωδ. 30 = κωδ. (21+22+23+24+25+26+27+28+29)

Κεφ. 21. Κουνέλια

κωδ. 35 = κωδ. (31+32+33+34)

Κεφ. 24. Σταβλισμός βοοειδών

κωδ. 01 = κωδ. (02+03+04+05+06+07+08) για αγελάδες γαλακτοπαραγωγής και άλλα βοοειδή

Κεφ. 25. Σταβλισμός χοίρων

κωδ. 11 = κωδ. (12+13+14+15+16+17) για χοιρομητέρες αναπαραγωγής και άλλους χοίρους

Κεφ. 26. Σταβλισμός πουλερικών

κωδ. 20 = κωδ. (21+22+23+24+25+26+27)

Κεφ. 27. Διαχείριση κοπριάς και γρήση θρεπτικών ουσιών

κωδ. 28 ≤ κωδ. 01 Κεφ. 5

κωδ. 29 ≤ κωδ. 01 Κεφ. 5

Κεφ. 28. Τεχνικές προσθήκης κοπριάς

κωδ. (35+36+37+38+39+40+41) ≤ 100

Κεφ. 29. Αποθήκευση κοπριάς

κωδ. (42+43+44+45+46+47+48+49) ≤ 100

Αν κωδ. (42+43+44+45+46+47+48+49) < 100, τότε η κοπριά που εξήχθηκε πρέπει να είναι μεγαλύτερη από την κοπριά που εισήχθηκε. Δηλαδή:

κωδ. (30-32) Κεφ. 27 > 0

ή κωδ. (31-33) Κεφ. 27 > 0

Κεφ. 30. Απασχόληση των μελών της οικογένειας του κατόχου της εκμετάλλευσης

Για να συμπληρωθεί το κεφ. 30 πρέπει η εκμετάλλευση να είναι ατομική ή συνδιαχείριση (καταχώρηση στο 3.1α ή 3.1β στη σελίδα 3 του ερωτηματολογίου). Αν η εκμετάλλευση είναι Εταιρική, Δημόσια ή ΝΠΔΔ, Δημοτική ή Άλλο τότε θα συμπληρωθεί το κεφ. 31 (Μόνιμοι Εργάτες).

Πρέπει τα μέλη της οικογένειας του κατόχου που απασχολήθηκαν και για τα οποία θα καταχωρηθούν στοιχεία να έχουν γεννηθεί το 2004 και πριν.

Στις στήλες 5, 8, 9 και 10 μπορεί να υπάρχει μόνο μια απάντηση. Παραδεκτές τιμές 1 ή 2.

Αν ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης είναι άλλο άτομο (εκτός του κατόχου), αλλά είναι μέλος του νοικοκυριού, τότε πρέπει να καταχωρηθεί στη στήλη 4 και στη σειρά του διαχειριστή ο κωδ. 1. Αν ο διαχειριστής είναι ΑΛΛΟ ΑΤΟΜΟ που ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΟΣ του νοικοκυριού του κατόχου, τα στοιχεία του θα καταχωρηθούν στο Κεφ. 31 «ΜΟΝΙΜΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ» και στη θέση με Α/Α=01.

Ο αριθμός των ημερομισθίων στη στήλη 7 δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 320. Για τον κάτοχο πρέπει να καταχωρείται απασχόληση ακόμη και αν δεν ασχολείται καθόλου με την εκμετάλλευση.

Αν η απάντηση στη στήλη 8 είναι 1 (ΝΑΙ), τότε θα συμπληρώνεται η στήλη 9 και στήλη 10. Αν η απάντηση στη στήλη 9 είναι 1 (ΚΥΡΙΑ) τότε ο αριθμός των εργασιμων ημερών που θα καταχωρηθούν στη στήλη 7 πρέπει να είναι λιγότερες από 260. Αν η απάντηση στη στήλη 10 είναι 1 (ΝΑΙ) τότε θα συμπληρώνεται η στήλη 11 και πρέπει να υπάρχει απάντηση σε ένα τουλάχιστον από τα ερωτήματα του κεφαλαίου 34 (Άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες) κωδικός 1 - 11.

Κεφ. 31. Μόνιμοι Εργάτες

Ο διαχειριστής της εκμετάλλευσης στα Νομικά Πρόσωπα είναι απαραίτητο να υπάρχει και γράφεται στη πρώτη γραμμή με Α/Α=01 και γράφεται ο κωδικός 1 στη στήλη 3.

Η στήλη 4 και στήλη 9 θα συμπληρώνεται ΜΟΝΟ για τον διαχειριστή.

Αν η απάντηση στο ερώτημα 3.1 (σελ. 3) είναι στο γ, δ, ε ή στ, τότε θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει απάντηση στο κεφ. 31 (Μόνιμοι Εργάτες).

Πρέπει όλοι οι μόνιμοι εργάτες να έχουν γεννηθεί το 2004 και πριν.

Ο αριθμός των εργασίμων ημερών για κάθε εργάτη που θα καταχωρηθεί στη στήλη 5 πρέπει να είναι μεγαλύτερος του 30 και μικρότερος του 320 ($30 < X < 320$).

Αν η απάντηση στη στήλη 6 είναι 1 (ΝΑΙ), τότε θα συμπληρώνεται η στήλη 7. Αν η απάντηση στη στήλη 7 είναι 1 (ΝΑΙ) τότε θα συμπληρώνεται η στήλη 8 και πρέπει να υπάρχει απάντηση σε ένα τουλάχιστον από τα ερωτήματα του κεφαλαίου 34 (Άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες) κωδικοί 1 - 11.

Κεφ. 32. Εποχικοί Εργάτες

Πρέπει να υπολογίζονται τα σύνολα στον αριθμό εργατών αλλά και στον αριθμό εργασίμων ημερών. Πρέπει το ημερήσιο Εργάσιμες ημέρες / Εργάτες να είναι < 200 .

Κεφ. 34. Άλλες κερδοσκοπικές δραστηριότητες (που έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση)

Το κεφ. 34 θα συμπληρωθεί ΜΟΝΟ αν η εκμετάλλευση να είναι ατομική ή συνδιαχείριση (καταχώρηση στο 3.1α ή 3.1β στη σελίδα 3 του ερωτηματολογίου).

Αν η απάντηση στο ερώτημα 34.1. είναι ΝΑΙ τότε πρέπει να υπάρχει απάντηση σε ένα τουλάχιστον από τα ερωτήματα του κεφαλαίου 34.2. κωδικοί 1 - 11.

Ερώτημα 34.3. ≤ 100

Κεφ. 35. Στήριξη για αγροτική ανάπτυξη

Αν η απάντηση στο ερώτημα του Κεφ. 35 είναι ΝΑΙ τότε πρέπει να υπάρχει απάντηση σε ένα τουλάχιστον από τα ερωτήματα με 1-9 κωδικοί 1 - 9.

Αν υπάρχει απάντηση στον κωδ. 3 τότε πρέπει η απάντηση στο ερώτημα 4.2 (σελίδα 3 του ερωτηματολογίου) να είναι ΝΑΙ.

Αν υπάρχει απάντηση στον κωδ. 6 τότε πρέπει η απάντηση στο ερώτημα 15.1 ή/και στο ερώτημα 15.3 (σελίδα 11 του ερωτηματολογίου) να είναι ΝΑΙ.

Αν υπάρχει απάντηση στον κωδ. 9 τότε πρέπει να υπάρχει αριθμός ζώων σε τουλάχιστον ένα από τα κεφάλαιο 16 με 21 (σελίδα 12 του ερωτηματολογίου).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΟΠΩΡΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΑΝΑ ΔΕΚΑΡΙΟ

A/A	ΕΙΔΟΣ	Αριθμός δένδρων ανά δεκάριο	Μέσος αριθμός δένδρων ανά δεκάριο
1	ΜΗΛΙΕΣ	25 – 80	35
2	ΑΧΛΑΔΙΕΣ	25 – 80	35
3	ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ	30 – 50	40
4	ΝΕΚΤΑΡΙΝΙΕΣ	30 – 50	40
5	ΧΡΥΣΟΜΗΛΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΪΣΙΕΣ	30 – 50	40
6	ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΕΣ	30 – 50	40
7	ΣΥΚΙΕΣ	30 – 70	40
8	ΑΒΟΚΑΤΟ	30 – 70	40
9	ΜΠΑΝΑΝΙΕΣ	100 – 400	250
10	ΓΚΡΕΪΠΦΡΟΥΤ	20 – 60	30
11	ΛΕΜΟΝΙΕΣ	20 – 60	30
12	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΕΣ	20 – 60	30
13	ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΕΣ	20 – 60	30
14	ΚΛΕΜΕΝΤΙΝΕΣ	20 – 60	30
15	ΜΑΝΤΟΡΕΣ	20 – 60	30
16	ΚΕΡΑΣΙΕΣ	20 – 60	25
17	ΕΛΙΕΣ	15 – 40	20
18	ΑΜΥΓΔΑΛΙΕΣ	15 – 40	20
19	ΧΑΡΟΥΠΙΕΣ	15 – 50	20
20	ΛΟΙΠΑ ΟΠΩΡΟΦΟΡΑ	30 – 40	35

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τα παραπάνω όρια πυκνότητας είναι ενδεικτικά και θα χρησιμοποιούνται για περαιτέρω έλεγχο κατά περίπτωση. Σε μερικές Κοινότητες η πυκνότητα φύτευσης ορισμένων ειδών είναι μεγαλύτερη από τα παραπάνω ενδεικτικά όρια.
2. Όταν οι ελιές είναι κυπριακές καταχωρείται 0,1 δεκάρια ανά δένδρο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Α/Α	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	Αριθμός ωρών εργασίας ανά δεκάριο	Μέσος αριθμός ωρών εργασίας ανά δεκάριο
1	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ ΓΙΑ ΚΑΡΠΟ	0,8 – 1,2	0,9
2	ΟΣΠΡΙΑ ΓΙΑ ΞΗΡΟ ΚΑΡΠΟ	2,3 – 8,7	4,6
3	ΦΑΣΟΛΙΑ ΞΗΡΑ		30,8
4	ΠΑΤΑΤΕΣ	38,1 – 68,0	46,1
5	ΚΟΛΟΚΑΣΙ		188,6
6	ΦΥΣΤΙΚΙΑ		24,9
7	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΤΥΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (φρέσκα)	59,5 – 164,7	91,5
8	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΤΥΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (ξηρά)	102,9 – 245,1	159,3
9	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ (για ροδόσταγμα)		326,8
10	ΡΙΓΑΝΗ (ξηρή)		55,6
11	ΔΥΟΣΜΟΣ		339,7
12	ΑΛΟΕ ΒΕΡΑ		223,0
	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΠΕΠΟΝΟΕΙΔΗ ΚΑΙ ΦΡΑΟΥΛΕΣ (υπαίθρου)		
13	ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΑΓΡΟΥ	47,4 – 94,0	70,7
14	ΚΥΠΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ	90,6 – 188,7	130,1
15	ΝΤΟΜΑΤΕΣ, ΑΓΓΟΥΡΑΚΙΑ, ΦΑΣΟΛΑΚΙ, ΛΑΧΑΝΑ	215,6 – 366,2	295,0
16	ΦΡΑΟΥΛΕΣ		427,3
17	ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΡΑΟΥΛΕΣ (σε τουνέλια)	148,4 – 461,9	300,5
18	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΠΕΠΟΝΟΕΙΔΗ ΚΑΙ ΦΡΑΟΥΛΕΣ (σε θερμοκήπια)	241,1 – 503,0	383,3
19	ΝΤΟΜΑΤΕΣ (σε θερμοκήπιο ή τουνέλια)	395,1 – 720,2	573,4
20	ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (υπαίθρου)	573,1 – 1269,8	921,4
21	ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΦΥΤΑ (θερμοκηπίου)	1128,8 – 1369,2	1230,8
22	ΦΥΤΕΙΕΣ ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΦΥΤΑ		5931,8
23	ΚΡΕΜΜΥΔΙΑ ΞΗΡΑ		131,5
24	ΦΥΤΑ ΠΟΥ ΣΥΓΚΟΜΙΖΟΝΤΑΙ ΧΛΩΡΑ	0,7 – 1,5	1,0
25	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	0,3 – 2,0	1,3
26	ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΑ	16,7 – 55,7	37,3
27	ΕΛΙΕΣ (αρδευόμενες διπλής χρήσης)		158,6
28	ΟΠΩΡΟΦΟΡΑ	47,7 – 149,7	91,6
29	ΔΕΝΔΡΑ ΓΙΑ ΚΑΡΠΟΥΣ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	32,0 – 70,9	51,3
30	ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΕΣ		136,3
31	ΧΑΡΟΥΠΙΕΣ		22,1
32	ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	42,3 – 111,3	72,3
33	ΑΜΠΕΛΙΑ	23,6 – 63,8	41,5
34	ΜΟΝΙΜΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ	234,8 – 326,9	280,8
35	ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ (σε θαλάμους)		24393,0

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι πιο πάνω ώρες εργασίας είναι ενδεικτικές και διαφοροποιούνται ανάλογα με την περιοχή, τις συνθήκες καλλιέργειας (έδαφος, κλίμα κλπ.), τον τρόπο καλλιέργειας (μηχανική καλλιέργεια κλπ.) και το είδος καλλιέργειας (εντατική ή εκτατική).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΖΩΟΥ

A/A	ΕΙΔΟΣ	Αριθμός ωρών εργασίας ανά κεφαλή ζώου	Μέσος αριθμός ωρών εργασίας ανά κεφαλή ζώου
1	ΑΓΕΛΑΔΕΣ (γαλακτοπαραγωγής)		55,0
2	ΒΟΟΕΙΔΗ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		9,6
3	ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΗ ΚΑΙ ΑΙΓΟΕΙΔΗ	10,4 – 12,6	11,5
4	ΧΟΙΡΟΜΗΤΕΡΕΣ	16,9 – 20,8	18,9
5	ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		0,2
6	ΟΡΝΙΘΕΣ ΑΥΓΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	0,2 – 1,2	0,6
7	ΚΟΝΙΚΛΟΜΗΤΕΡΕΣ		10,4
8	ΜΕΛΙΣΣΕΣ		6,0

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι πιο πάνω ώρες εργασίας είναι ενδεικτικές και διαφοροποιούνται ανάλογα με την περιοχή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

1,0 σκάλα = 4,0 προστάθια = 14.400 τετραγωνικά πόδια = 1.333 τετραγωνικά μέτρα

0,5 σκάλα = 2,0 προστάθια = 7.200 τετραγωνικά πόδια = 667 τετραγωνικά μέτρα

1,0 προστάθι = 0,3 σκάλες

3,0 προστάθια = 0,8 σκάλες

1,0 δεκάριο = 1.000 τετραγωνικά μέτρα

10,0 δεκάρια = 1,0 εκτάριο

ΣΚΑΛΕΣ	ΔΕΚΑΡΙΑ	ΣΚΑΛΕΣ	ΔΕΚΑΡΙΑ
0,1	0,1	1,0	1,3
0,2	0,3	2,0	2,7
0,3	0,4	3,0	4,0
0,4	0,5	4,0	5,3
0,5	0,7	5,0	6,7
0,6	0,8	6,0	8,0
0,7	0,9	7,0	9,3
0,8	1,1	8,0	10,6
0,9	1,2	9,0	12,0
		10,0	13,3